2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 1 25-03-13 22:55

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 2 25-03-13 22:55

HET KONINKLIJK HUIS

JAAROVERZICHT 2012

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 3 25-03-13 22:55

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 4 25-03-13 22:55

INHOUD JAAROVERZICHT KONINKLIJK HUIS 2012

TEN GELEIDE 6

SELECTIE WERKZAAMHEDEN KONINKLIJK HUIS 2012 11

KONINKLIJK HUISARCHIEF 129

OVERZICHT WERKZAAMHEDEN KONINKLIJK HUIS 2012 135

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 5 25-03-13 22:55

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 6 25-03-13 22:55

TEN GELEIDE

In dit Jaaroverzicht Koninklijk Huis 2012 treft u een selectie aan van de werkzaamheden van met name Hare Majesteit de Koningin, Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins van Oranje en Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Máxima der Nederlanden. Honderd activiteiten geven in woord en beeld een indruk van de diversiteit van de taken van hen die het meest direct en dagelijks betrokken zijn bij de Koninklijke functie. De selectie toont ook de diversiteit van het Koninkrijk der Nederlanden. Er zijn veel initiatieven, bedrijven en mensen die aandacht en aanmoediging verdienen. In dit Jaaroverzicht is getracht hun kracht en prestaties voor het voetlicht te brengen. Tegelijkertijd wordt ook inzicht gegeven in de werkzaamheden die wat meer achter de schermen plaatsvinden en de werkwijze van de Dienst Koninklijk Huis. Zo gaat de thematische bijlage van deze editie over het Koninklijk Huisarchief dat de archieven, historische collecties en bibliotheek van het Huis van Oranje-Nassau beheert en ontsluit.

De leden van het Koninklijk Huis vervulden het merendeel van de in dit overzicht weergegeven activiteiten tegen de achtergrond van een groot persoonlijk verdriet. Het skiongeluk van Prins Friso op 17 februari heeft in ons land en ver daarbuiten zeer velen geraakt. De Koninklijk Familie voelt zich dankbaar voor en gesteund door de warme betrokkenheid die uit de vele reacties spreekt.

Marco Hennis
Grootmeester van het Huis van Hare Majesteit de Koningin

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 7 25-03-13 22:55

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 8 25-03-13 22:55

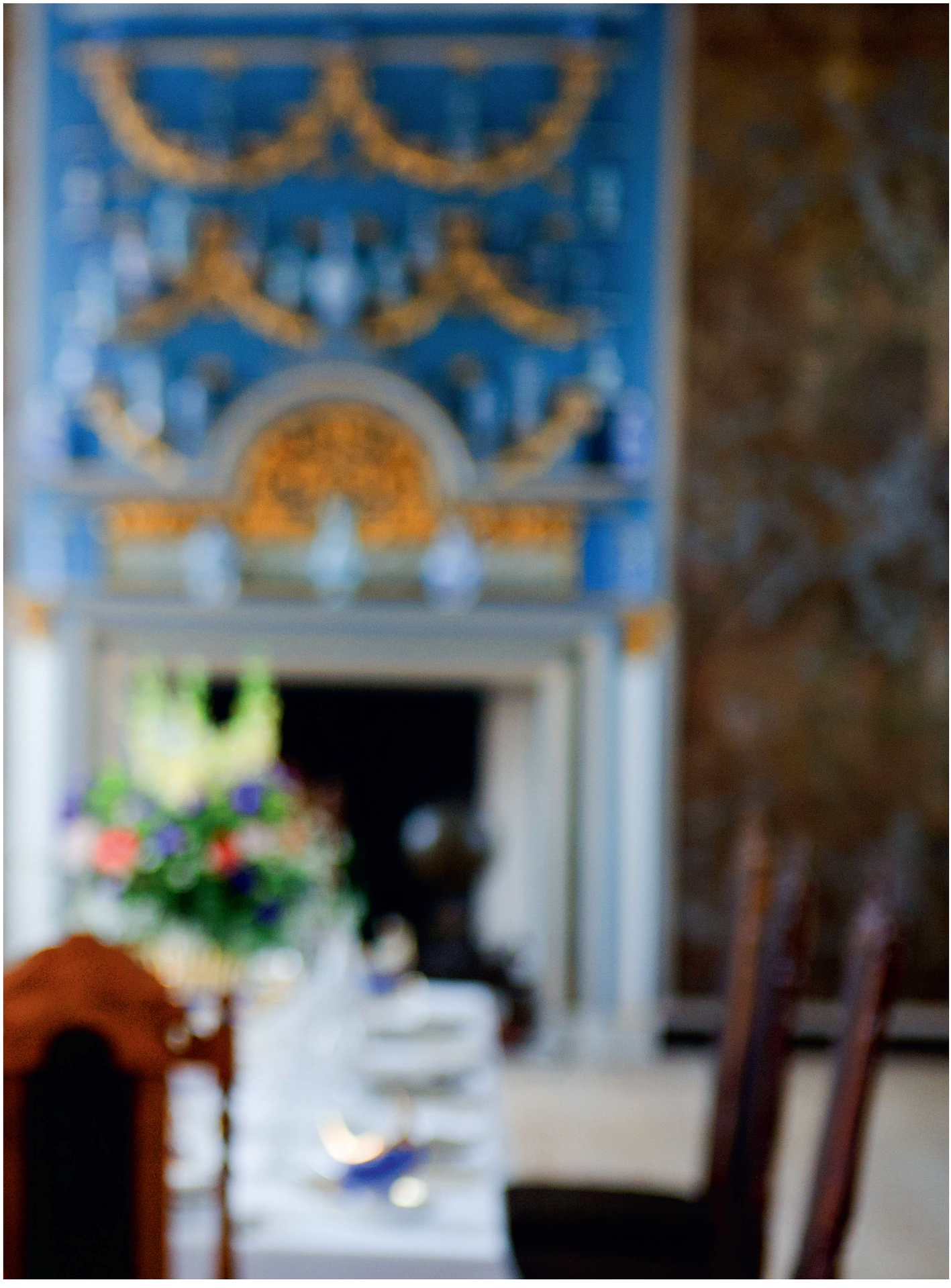

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 9 25-03-13 22:55

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 10 25-03-13 22:55

SELECTIE WERKZAAMHEDEN KONINKLIJK HUIS 2012

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 11 25-03-13 22:55

8 EN 9 JANUARI

VERENIGDE ARABISCHE EMIRATEN

Op 8 en 9 januari bracht Hare Majesteit de Koningin een staatsbezoek aan de Verenigde Arabische Emiraten (VAE). Het was haar 50e staatsbezoek. De Prins van Oranje en Prinses Máxima vergezelden haar. Het staatsbezoek was gericht op het bevestigen en verdiepen van de onderlinge betrekkingen en de handelsrelaties. Het koninklijk gezelschap bezocht allereerst de Sjeik Zayed Moskee in Abu Dhabi. Op het presidentieel paleis volgde het welkomstceremonieel, een audiëntie bij de president Sjeik Khalifa bin Zayed Al Nahyan en een officiële lunch. Koningin, Prins en Prinses spraken vervolgens met deskundigen over onderwijs, duurzaamheid en het versterken van de nationale identiteit en cultuur van de Emiraten. Ook hadden zij een ontmoeting met lokale en Nederlandse ondernemers over innovatie en ondernemerschap in de energievoorziening.

De tweede dag van het staatsbezoek begon in Masdar City. Op zes vierkante kilometer woestijngrond verrijst een hypermoderne nieuwe stad die CO_2-neutraal moet worden. De Koningin, Prins en Prinses maakten daar een rit in onbemande elektrische taxi's, die door een Nederlands bedrijf zijn ontwikkeld. Na het bijwonen van een rondetafelgesprek tussen Nederlandse en Emirati ceo's vertrokken zij naar Dubai voor een ontmoeting met de vicepresident van de VAE. De volgende 'halte' was de haven van Jebel Ali waar werd bijgepraat over de toekomstplannen van DP World, 's wereld grootste beheerder van containerterminals. Het staatsbezoek werd afgesloten met een ontvangst van de Nederlandse gemeenschap.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 12 25-03-13 22:55

10 TOT EN MET 12 JANUARI

OMAN

Het staatsbezoek aan Oman begon op 10 januari bij de stadspoort van Muscat. Sultan Qaboos bin Said al Said begroette daar Hare Majesteit de Koningin, de Prins van Oranje en Prinses Máxima. Na het welkomstceremonieel en een audiëntie spraken zij in museum Bait Al Zubair met vertegenwoordigers van overheden, maatschappelijke organisaties en bedrijven over het spanningsveld tussen tradities en de snelle economische ontwikkelingen en over de rol van vrouwen in Oman. Tijdens een bijeenkomst met het Nederlandse en Omani bedrijfsleven werden onder toeziende koninklijke ogen diverse overeenkomsten getekend. De dag werd afgesloten met een staatsbanket in het Al Alam Paleis.

Op 11 januari bezocht het koninklijk gezelschap de haven van Sohar, die nauwe banden heeft met de Rotterdamse haven. Ook andere Nederlandse bedrijven zijn er actief. Bij het International Maritime College of Oman spraken Koningin, Prins en Prinses onder meer met enkele studenten. Het staatsbezoek werd vervolgd in Fort Nakhal waar Koningin, Prins en Prinses zagen hoe Oman het cultureel erfgoed beheert. 's Avonds was er een concert van het Amsterdam Baroque Orchestra. Op 12 januari werd ten slotte een bezoek gebracht aan de Grote Moskee in Muscat.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 13 25-03-13 22:55

19 JANUARI

10 JAAR WILSKRACHT

Prinses Máxima bezocht op 19 januari vrijwilligersorganisatie Stichting Wilskracht in Reuver. Aanleiding voor het bezoek was het 10-jarig bestaan van de stichting die opvang en ondersteuning verzorgt voor vrouwen die slachtoffer waren van verschillende vormen van geweld. Stichting Wilskracht biedt crisisopvang aan vrouwen die in de reguliere hulpverlening niet (meer) terecht kunnen en organiseert zelfhulpgroepen onder leiding van ervaringsdeskundigen. De Prinses werd geïnformeerd over wat de stichting het afgelopen decennium allemaal heeft gedaan. Ook nam zij een kijkje bij de creatieve werkgroep en sprak zij met enkele vrouwen die hun leven dankzij de Stichting Wilskracht weer op de rails hebben gekregen. Oprichtster Flore Brummans maakte de toegevoegde waarde van de stichting duidelijk: “Wij hebben onze levenservaring en dat is een nuttige en goede aanvulling op de professionele dienstverlening.” Volgens burgemeester van de gemeente Beesel, Petra Dassen-Housen, was de komst van de Prinses een mooie erkenning. “Met het feit dat Prinses Máxima hier vandaag naartoe kwam, bewees ze de vrouwen een grote eer. Het geeft hen een enorme drive om door te gaan met hun belangrijke werk.”

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 14 25-03-13 22:55

21 JANUARI

DE NIEUWE IJSTIJD

Op 21 januari woonde Hare Majesteit de Koningin in Rotterdam de première bij van de musical 'De Nieuwe IJstijd'. De voorstelling is gebaseerd op het stripverhaal 'Tom Poes en de nieuwe ijstijd' uit 1947 van Marten Toonder, dat gaat over de kanteling van de aardas waardoor het klimaat ingrijpend verandert. De musical vormt de start van het Toonderjaar waarin wordt herdacht dat de striptekenaar (1912-2005) honderd jaar geleden werd geboren in Rotterdam. De Koningin sprak na afloop met leden van de familie Toonder en de acteurs en medewerkers. Suzan Seegers, die de rol van Tom Poes in het muzikale stripverhaal vertolkte, zei over haar onderhoud met de Koningin: "Ik vind het zo'n eer dat de Koningin naar een kleine productie is komen kijken. Ze vertelde dat ze het heel knap vond dat we de productie met zijn drieën zo levendig konden neerzetten."

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 15 25-03-13 22:55

25 JANUARI

LOF VOOR VICEPRESIDENT

Hare Majesteit de Koningin, de Prins van Oranje en Prinses Máxima waren op 25 januari in Den Haag aanwezig bij de buitengewone vergadering van de Raad van State ter gelegenheid van het afscheid van Herman Tjeenk Willink als vicepresident per 1 februari. Hij bekleedde deze functie sinds 1 juli 1997. In een afscheidsrede ging de Koningin in op de kwaliteiten en werkwijze van de heer Tjeenk Willink: “Als vicepresident van de Raad van State hebt u de organisatie van dit Hoge College van Staat met tact, geduld en doorzettingsvermogen naar een nieuwe structuur geleid. (...) In onze veelvuldige contacten heb ik ervaren hoe u als scherp waarnemer kennis van zaken paart aan oorspronkelijk denken. Daarbij is uw eerste vraag bijna altijd: ‘Wat is eigenlijk het probleem?’ U bezit het talent vervolgens zaken vanuit een meervoudig perspectief te beschouwen en elk onderwerp te doorzien en fijnzinnig te fileren. Gelukkig gaan deze eigenschappen samen met grote maatschappelijke betrokkenheid en een goed gevoel voor humor. Dankzij deze kwaliteiten heeft de Raad in u een uitstekend vicepresident gehad. Mijn zoon, mijn schoondochter en ikzelf hebben intensief met u kunnen samenwerken. In die contacten hebben wij uw onderkoelde benadering, uw subtiel gevoel voor relativiteit en uw open vizier bijzonder leren waarderen. (...) Voor uw inspanningen en toewijding ben ik u zeer dankbaar, evenals voor het vertrouwen dat in deze jaren is gegroeid.”

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 16 25-03-13 22:55

Raad van State

De Raad van State is onafhankelijk adviseur van de regering en het parlement over wetgeving en bestuur en is eveneens de hoogste algemene bestuursrechter van Nederland. Het staatshoofd is ceremonieel voorzitter van de Raad van State; de vicepresident heeft de dagelijkse leiding. De Prins van Oranje en Prinses Máxima hebben beiden zitting in de Raad van State en de afdeling Advisering van de Raad. Zij kunnen deelnemen aan de beraadslagingen, maar hebben geen stemrecht. In het Nederlandse staatsrechtelijke systeem speelt de Raad van State ook een rol in het geval het staatshoofd niet in staat is het koninklijk gezag uit te oefenen, bijvoorbeeld wegens zeer ernstige ziekte. Het koninklijk gezag kan dan worden uitgeoefend door een regent, maar zolang dit niet wettelijk is geregeld wordt het koninklijk gezag uitgeoefend door de Raad van State. Deze procedures zijn vastgelegd in de artikelen 35 tot en met 38 van de Grondwet.

Met ingang van 1 februari trad Herman Tjeenk Willink terug als vicepresident vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Vanaf diezelfde datum is de leiding van de Raad van State in handen van Piet Hein Donner. Bij de Raad van State werken ongeveer 650 medewerkers die de staatsraden ondersteunen in hun werk als wetgevingsadviseur of hoogste bestuursrechter.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 17 25-03-13 22:55

27 JANUARI

DRIEWERF IN VLISSINGEN

Op 27 januari bezocht de Prins van Oranje drie scheepswerven van Damen Shipyards Group in Vlissingen. Het scheepsbouwconcern vindt zijn oorsprong in 1927 in Hardinxveld-Giessendam en telt inmiddels meer dan 6.000 medewerkers die actief zijn bij dertig werkmaatschappijen in binnen- en buitenland. De Prins werd uitgebreid geïnformeerd over de lopende ontwikkelingen bij het bedrijf, zoals de exportportefeuille, technische innovaties, en de positie van Nederland in de internationale scheepsbouw. Bij Damen Schelde Naval Shipbuilding werd hij rondgeleid over twee marineschepen in aanbouw: één bestemd voor de Nederlandse en één voor de Marokkaanse marine. De Prins maakte bij AMELS kennis met de geschiedenis en technologische kennis van de bouw van (super)jachten. Het werkbezoek werd afgesloten bij Damen Shiprepair Vlissingen waar hem twee van de drie dokken van het bedrijf werden getoond waar alle denkbare typen zeewaardige schepen terecht kunnen voor reparatie, onderhoud of ombouw.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 18 25-03-13 22:55

31 JANUARI

INLOPEN BIJ CYBERSOEK

Prinses Máxima was op 31 januari bij Cybersoek in Amsterdam voor het startsein van het project 'Open Inloop Taal'. Cybersoek is al tien jaar een ontmoetingsplek in de Indische buurt waar buurtbewoners computervaardigheden leren en cursussen kunnen volgen. Open Inloop Taal is bedoeld voor mensen die beter Nederlands willen leren schrijven, lezen en spreken. Zij krijgen van vrijwilligers begeleiding en advies op maat. Studenten kunnen er bijvoorbeeld terecht voor verbetering van hun presentatievaardigheden, ondernemers voor hulp bij het schrijven van een bedrijfsplan en allochtone moeders voor het versterken van hun taalvaardigheid. Het project vergroot de kansen van de buurtbewoners op de arbeidsmarkt en stimuleert het onderlinge contact.

Met buurtbewoners sprak Prinses Máxima over hun ervaringen. Eén van hen was Siham Idrissi uit Marokko. Zij kwam in 2011 naar Nederland om bij haar echtgenoot te gaan wonen. Over Cybersoek zegt ze: "Ik heb er veel geleerd, vooral veel woorden die je gebruikt in het dagelijks leven. Het geeft me zelfvertrouwen dat ik nu Nederlands spreek, ik voel ik me daardoor veel zelfstandiger."

4 FEBRUARI

40 JAAR INTERNATIONALE BETROKKENHEID

In het Koninklijk Instituut voor de Tropen in Amsterdam was Hare Majesteit de Koningin op 4 februari aanwezig bij het 40-jarig jubileum van het NCDO, een kennis- en adviescentrum voor mondiaal burgerschap en internationale samenwerking. De Koningin woonde onder meer een debat bij over burgerschap in een globaliserende samenleving tussen Herman Wijffels, Andrée van Es en Paul Scheffer. Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken Ben Knapen hield een toespraak. Na de viering nam de Koningin de eerste editie van de Earth Charter Game in ontvangst. Dit educatieve hulpmiddel voor volwassenen, jongeren en kinderen stimuleert mensen actie te ondernemen voor een duurzame, rechtvaardige en vreedzame wereld. Winnen kan alleen door samen te werken en rekening te houden met een ander en de aarde.

NCDO bevordert het publieke bewustzijn over internationale samenwerking en het belang van Nederland om op dit terrein actief te zijn. De organisatie doet onderzoek, verstrekt kennis en advies, stimuleert publiek debat en is actief in onderwijs en educatie. Zij werkt samen met overheid en politiek, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en wetenschap. Prins Claus was de eerste voorzitter van de NCO (Nationale Commissie voor Ontwikkelingsstrategie), de voorloper van het huidige NCDO.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 20 25-03-13 22:55

7 FEBRUARI

WESTLAND ON STAGE

Prinses Máxima opende op 7 februari in Poeldijk de beroepsoriëntatiebeurs voor vmbo-leerlingen 'Westland On Stage'. Op de beursvloer gingen zo'n 1.000 scholieren en 250 Westlandse beroepsbeoefenaars met elkaar in gesprek over wat een bepaald beroep precies inhoudt en hoe een reguliere werkdag er in de praktijk uitziet. Was er een klik tussen leerling en professional, dan maakten ze een afspraak voor een werkbezoek op de zogenaamde 'Doe Dag' op 23 februari. Die dag konden leerlingen bij de bedrijven een nog beter beeld krijgen van een beroep. Het doel van het evenement is vmbo'ers te ondersteunen bij het maken van een beroepskeuze waardoor vroegtijdige schooluitval voorkomen kan worden. Het motto van Westland On Stage is veelzeggend: 'Alles mag je worden. Behalve ongelukkig.' De Prinses maakte een rondgang over de beursvloer en sprak met scholieren en professionals over de toekomst en de beroepspraktijk.

Westland On Stage maakt deel uit van Onderwijs On Stage, een (beroeps)podium dat onder meer 'beroepenfeesten' voor (v)mbo'ers organiseert.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 21 25-03-13 22:55

8 FEBRUARI

MÁXIMA EN MACHIAVELLI

In Den Haag nam Prinses Máxima op 8 februari de Machiavelliprijs 2011 in ontvangst. De Prinses ontving de prijs volgens de jury van de Stichting Machiavelli “voor de uitzonderlijke communicatieve kwaliteiten die de afgelopen tien jaar haar werk als Prinses der Nederlanden hebben gekenmerkt.” De Prinses hield bij de uitreiking een korte toespraak. “De jury is zo vriendelijk geweest mij persoonlijk allerlei bijzondere kwaliteiten en prestaties toe te dichten. Toch moet u van mij aannemen dat wij, mijn man en ik, ons werk alleen kunnen doen op basis van het Koningschap van mijn schoonmoeder en het gezag dat zij in bijna 32 jaar heeft opgebouwd. Wij zijn deel van haar team. Zonder mijn man en mijn schoonmoeder had ik de laatste tien jaar nooit kunnen doen wat ik heb gedaan. Hun bezieling en hun liefde voor Nederland zijn tien jaar geleden de mijne geworden. Met hun manier van werken hebben zij mij vanaf de allereerste dag een inspirerend voorbeeld gegeven. En hun vertrouwen gaf mij het zelfvertrouwen om op mijn eigen manier invulling te geven aan een heel nieuw leven. Ik ben hen daar allebei zeer dankbaar voor. Dit is ook hun prijs.”

De in 1987 opgerichte Stichting Machiavelli spant zich in een betekenisvolle uitwisseling te bevorderen van denkbeelden over communicatie tussen politiek, overheid en burgers en over de rol die media daarbij spelen.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 22 25-03-13 22:55

27 FEBRUARI

70 JAAR SLAG IN DE JAVAZEE

Namens Hare Majesteit de Koningin woonde de Prins van Oranje op 27 februari in Den Haag de herdenking bij van de Slag in de Javazee, 70 jaar geleden. Met deze slag probeerde op 27 en 28 februari 1942 het Nederlands eskader onder commando van schout-bij-nacht Karel Doorman, samen met Australische, Engelse en Amerikaanse schepen, tevergeefs een Japanse invasie op Java tegen te houden. Bij de herdenking waren enkele overlevenden en nabestaanden aanwezig. Zij en alle andere aanwezigen hoorden de Commandant Zeestrijdkrachten, viceadmiraal Matthieu Borsboom, bekendmaken dat het grootste nog in aanbouw zijnde schip van de Koninklijke Marine de naam 'Karel Doorman' zal krijgen. Dit als eerbetoon aan Doorman en zijn manschappen omdat zij standvastigheid, moed en bezieling hebben getoond terwijl ze vrijwel zeker wisten dat ze niet terug zouden keren. Het is de vierde keer dat een marineschip naar schout-bij-nacht Karel Doorman wordt vernoemd.

De Slag in de Javazee was de laatste slag in de strijd ter zee die van december 1941 tot maart 1942 werd gevoerd ter verdediging van Nederlands-Indië. Bij deze strijd verloren ruim 1.600 Nederlandse marinemensen het leven en werden bijna 4.000 krijgsgevangenen gemaakt. De herdenkingsplechtigheid werd georganiseerd door de Koninklijke Marine en de Stichting Karel Doorman Fonds. De Koningin is beschermvrouwe van deze stichting.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 23 25-03-13 22:56

6 MAART

A BILLION TO GAIN?

Tijdens een seminar nam Prinses Máxima op 6 maart in Amsterdam het rapport 'A billion to gain? Dutch contributions to the microfinance sector' in ontvangst. Het rapport is gepubliceerd door het Economisch Bureau van ING en is een gezamenlijk initiatief van ING, het Nederlands Platform Microfinanciering (NPM) en de Rijksuniversiteit Groningen. Er gaat wereldwijd naar schatting 80 miljard dollar om in de microfinancieringssector. Hiervan komt 25 miljard dollar van buitenlandse (veelal Westerse) investeerders. Het Nederlandse aandeel daarin is met 2,1 miljard dollar, ofwel 8,4% van het totaal aan buitenlandse financiering, groot te noemen. Microfinanciering bereikt naar schatting wereldwijd 190 miljoen huishoudens, maar op dit moment zijn ongeveer 2,5 miljard mensen verstoken van formele financiële dienstverlening. Eén van de sprekers tijdens de bijeenkomst, hoofdeconoom Mark Cliffe van ING, gaf daarom aan dat in zijn ogen de microkredietsector zichzelf moet heruitvinden. "Met overheidsbudgetten die onder druk staan, moet er meer nadruk worden gelegd op het mobiliseren van spaargeld van de lokale markt om de vele honderden miljoenen mensen te bereiken die nu financieel buitengesloten worden. We moeten slimmer worden met beperkte middelen."

Prinses Máxima houdt zich al jarenlang bezig met het vergroten van de toegang van de allerarmsten tot financiële diensten. Zij is onder meer speciaal pleitbezorger van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties voor toegankelijke financiële diensten en erevoorzitter van het G20 'Global Partnership for Financial Inclusion'.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 24 25-03-13 22:56

7 MAART

EXPLOSIEVEN OPRUIMINGSDIENST DEFENSIE

Hare Majesteit de Koningin opende op 7 maart in Soesterberg de nieuwe Sergeant-majoor Scheickkazerne van de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD). De openingshandeling bestond uit het onthullen van een plaquette met behulp van een op afstand bestuurbare robot. Het complex biedt cursisten onder meer de mogelijkheid te leren omgaan met explosieven en EOD-materieel als het bompak en robots. Daarnaast beschikken de explosievenopruimers over een schietbunker en een demontagebos. Tijdens een korte toespraak ging de commandant EOD, kolonel Marco Kathmann, in op de achtergrond van de nieuwe kazerne: “Sinds 2009 zijn de opruimingsdiensten van de landmacht, luchtmacht en marine geïntegreerd en in combinatie met personeel van de marechaussee samengevoegd tot één EOD. Nu we op één locatie werken, kunnen we nog beter invulling geven aan ons gezamenlijke karakter.” Alleen de maritieme tak blijft opereren vanuit Den Helder.

De EOD is verantwoordelijk voor de identificatie en ruiming van explosieven. Dat varieert van vondsten uit de Tweede Wereldoorlog tot geïmproviseerde explosieven. De dienst is actief op het land en op het water. De EOD krijgt jaarlijks ruim 2.000 meldingen. Ook wordt de dienst ingezet in uitzendgebieden om de Nederlandse eenheden te beschermen. De kazerne is vernoemd naar de eerste Nederlandse explosievenopruimer die omkwam op bevrijd Nederlands grondgebied. Sergeant-majoor Scheick kwam in 1945 om het leven terwijl hij het bevel voerde over een sectie die mijnen ruimde in Bergen op Zoom.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 25 25-03-13 22:56

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 26 25-03-13 22:56

14 EN 15 MAART

HIGHTECH SCHIP MET HISTORISCHE LADING

Op 14 maart voer de Prins van Oranje mee met een proefvaart van het patrouilleschip 'Holland' van de Koninklijke Marine. De 'Holland' reisde van Amsterdam naar Greenwich bij Londen met een bijzondere lading. Aan boord was de historische versiering van de achtersteven van het 17e-eeuwse Engelse vlaggenschip HMS Royal Charles. Deze spiegelversiering werd in 1667 buitgemaakt door Michiel de Ruyter tijdens de succesvolle verrassingsaanval op de Engelse vloot op de Thames, in Nederland bekend als de 'Tocht naar Chatham'. Het Rijksmuseum gaf de scheepsversiering in bruikleen aan het Britse National Maritime Museum, waar het onderdeel uitmaakte van een expositie ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van dit museum en het diamanten regeringsjubileum van Koningin Elizabeth II. De overdracht van het museumstuk vond plaats in Greenwich op 15 maart. Zowel de Prins als de Commandant der Zeestrijdkrachten, viceadmiraal Matthieu Borsboom, waren daarbij aanwezig.

De Holland maakte een proefvaart om de hightech sensor-, wapen- en communicatiesystemen te testen. "345 jaar later zijn we hier weer", zei viceadmiraal Borsboom bij de overdracht van de spiegelversiering. "Maar deze keer hebben we om toestemming gevraagd!" De Prins was onder de indruk van de technische mogelijkheden van het nieuwe patrouilleschip. "Mijn marinehart gaat helemaal open. Het was een onvergetelijke reis."

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 27 25-03-13 22:56

16 EN 17 MAART

KONINKLIJKE KLUSSERS

Leden van de Koninklijke Familie namen op 16 en 17 maart deel aan NL Doet, de landelijke vrijwilligersdagen van het Oranje Fonds. Dit jaar waren 300.000 vrijwilligers actief bij meer dan 7.000 klussen. Ook op Bonaire en Saba werd geklust. De Koningin, Prinses Margriet, Prins Bernhard, Prinses Annette, Prins Floris en Prinses Aimée staken op 16 maart de handen uit de mouwen bij de Stichting Assistentiehond in het Brabantse Molenschot. Deze stichting traint honden in het ondersteunen van mensen met een motorische, epileptische of auditieve beperking. Dankzij de hulp van de honden kunnen deze mensen (langer) zelfstandiger functioneren. De koninklijke vrijwilligers hielpen bij het wassen, borstelen en oefenen van de honden. Ook verrichtten ze op het buitenterrein reparatie- en schoonmaakwerkzaamheden. Oprichtster van de stichting Ingrid Vrakking hoorde pas een kwartier vantevoren dat de Koningin langs zou komen: “Ik was totaal verrast! Het is heel bijzonder om te zien dat ook zij en haar familieleden zo enthousiast meedoen. De Koningin borstelt gewoon mijn honden, wie kan dat nou zeggen?”

De Prins van Oranje en Prinses Máxima schilderden op 16 maart samen met andere vrijwilligers bij scouting Satoka Kitahara in Leidschendam het clubhuis. Op 17 maart hielp Prins Constantijn in Oudewater bij de grote voorjaarsschoonmaak van museum De Heksenwaag.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 28 25-03-13 22:56

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 29 25-03-13 22:56

17 MAART

TONEELSTUK VOOR BLINDEN

Op 17 maart woonde Hare Majesteit de Koningin in Wolfheze de première bij van het toneelstuk 'Ongezien'. Deze voorstelling is speciaal geschreven voor mensen met een visuele beperking. Zicht speelt bij dit theaterstuk geen rol; de bezoekers ondergaan de scènes door te luisteren, voelen, ruiken en proeven. Het verhaal gaat over de ontmoeting tussen een blinde accordeonspeler en een celliste. Over 'Ongezien' zegt de regisseur Jack Nieborg: "Toen ik werd gevraagd voor dit stuk dacht ik: dat kan niet. Theater moet je zien. Maar dat daagde me ook uit. En nu merken we dat het een heel andere theaterervaring wordt, op een bepaalde manier veel rijker. Als je niet kunt zien, krijgen de vier andere zintuigen juist extra de ruimte."

De theatervoorstelling werd tot en met 7 april 2012 opgevoerd ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van Het Schild, een kleinschalig centrum voor blinde en slechtziende ouderen in Wolfheze. Bewoners kunnen daar zelfstandig wonen, maar ook gebruik maken van zorg, ondersteuning en begeleiding. Daarnaast kunnen blinde of slechtziende ouderen bij Het Schild terecht voor dagbesteding of tijdelijk verblijf. In Nederland leven meer dan 300.000 mensen met een visuele beperking.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 30 25-03-13 22:56

19 MAART

WATERSCHAPSDAG

De Prins van Oranje hield op 19 maart in Den Haag een toespraak tijdens de jaarlijkse Waterschapsdag, georganiseerd door de Unie van Waterschappen. Over de waterveiligheid in Nederland zei hij: “Honderd procent veiligheid bestaat niet. We zullen in ons land altijd rekening moeten houden met de dreiging van het water. Ondergelopen kelders en verkeersoverlast zijn niet altijd te voorkomen. Maar we willen het risico verkleinen op een overstroming met slachtoffers en grote economische schade. Dat vereist: goede normen, een goed beheer en oog voor het onverhoopte geval dat het toch mis gaat.” De Prins betoogde dat de veiligheidsnormen die we nu hanteren uitgaan van het denken in hoogte, maar dat we inmiddels weten dat het gevaar meestal van onderen of van opzij komt. “Een reden om goed naar onze veiligheidsnormen te kijken en die waar nodig te actualiseren. Dat betekent nieuwe kennis verwerken, maar ook denken in termen van meerlaagsveiligheid. Nederland heeft normen nodig die passen bij de 21e eeuw. Normen waarin onze huidige kennis volop tot haar recht komt.” De Prins sprak ook over de rol van de waterschappen: “Waterproblemen houden zich niet aan de bestuurlijke grenzen van provincies en gemeenten. Het is een verworvenheid dat we dat in Nederland beseffen. En dat we in onze bestuurlijke organisatie luisteren naar de stem van het water door het een herkenbare en krachtige positie te geven.”

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 31 25-03-13 22:56

20 TOT EN MET 22 MAART

STAATSBEZOEK AAN LUXEMBURG

Van 20 tot en met 22 maart bracht Hare Majesteit de Koningin een staatsbezoek aan Luxemburg. Het is het tweede staatsbezoek van de Koningin aan het Groothertogdom; de eerste keer was in 1981. Dit onderstreept de hechte banden tussen beide landen op zowel politiek, economisch als cultureel gebied. Na de verwelkoming door Groothertog Henri en Groothertogin Maria Teresa van Luxemburg, legde de Koningin een krans bij het monument ter herdenking van de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog. Vervolgens ontmoette zij verschillende Luxemburgse hoogwaardigheidsbekleders als de voorzitter van het parlement, de minister-president, de minister van Buitenlandse Zaken en de burgemeester van de stad Luxemburg. Aansluitend woonde de Koningin een rondetafelgesprek bij met vertegenwoordigers van het Nederlandse en Luxemburgse bedrijfsleven over het versterken van het ondernemersklimaat in Europa. De eerste dag van het staatsbezoek werd afgesloten met een staatsbanket. Tijdens een toespraak refereerde de Koningin aan de grote mate van gelijkgezindheid tussen de Nederlandse en Luxemburgse volken. “Wij spreken niet dezelfde taal, maar verstaan elkaar.”

Op 21 maart begon het programma met een treinrit naar infrastructuur- en bouwproject Belval in Esch-sur-Alzette. Dit voormalige hoogoventerrein van 120 hectare wordt sinds 2002 getransformeerd tot een moderne stad. Het Nederlandse architectenbureau Jo Coenen & Co ontwierp de nieuwe stad. De Koningin werd, al wandelend langs verschillende bezienswaardigheden, geïnformeerd over de historie en de toekomst van het gebied.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 32 25-03-13 22:56

In Château de Bourglinster volgde een lunch met de regering van Luxemburg waar de Koningin onder meer zei: “Luxemburg is er in de afgelopen decennia in geslaagd een sterke speler in Europa te worden. Het is vooral de internationale oriëntatie en de constante Europese gezindheid van de Luxemburgers die er aan ten grondslag ligt. In de behartiging van de nationale belangen toonde Luxemburg zich altijd vasthoudend, maar opeenvolgende regeringen beseften dat in de gemeenschap Europa uiteindelijk geen tegenstelling bestaat tussen de behartiging van het eigen en het gezamenlijk belang.” In de middag bezocht de Koningin satellietexploitant SES Astra, onderdeel van het grootste satellietbedrijf ter wereld SES Global. Hier kreeg zij uitleg over het project ‘emergency.lu’. Dit is een nieuw communicatie- en coördinatie-instrument dat ervoor zorgt dat er in de eerste uren na een (humanitaire) ramp communicatie mogelijk is. Als dank voor haar ontvangst bood de Koningin haar gastheer ’s avonds een concert aan van het Orkest van de Achttiende Eeuw.

Tijdens een bezoek aan de Universiteit van Luxemburg op 22 maart ontmoette de Koningin naast studenten ook de president van de Europese Investeringsbank en de president van het Europese Hof van Justitie. Het staatsbezoek werd afgesloten met een ontvangst van de Nederlandse gemeenschap.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 33 25-03-13 22:56

21 EN 22 MAART

HERDENKINGEN IN LOMMEL EN LEUVEN

De Prins van Oranje en Prinses Máxima woonden op 21 en 22 maart in Lommel en Leuven twee herdenkingsplechtigheden bij ter nagedachtenis van de slachtoffers van het busongeluk in het Zwitserse Sierre op 13 maart. Hierbij waren onder meer ook de Koning en de Koningin der Belgen en de Belgische en Nederlandse premier aanwezig. Bij het ongeluk kwamen 28 mensen om het leven, onder wie 22 kinderen. De kinderen zaten op basisschool 't Stekske in Lommel en de Sint-Lambertusschool in Heverlee. Zij kwamen net terug van een skivakantie. Zeven van de omgekomen kinderen hadden de Nederlandse nationaliteit.

De bijeenkomst in Lommel op 21 maart vond plaats in gemeenschapscentrum de Soeverein Arena. Burgemeester van Lommel, Peter Vanvelthoven, bedankte de Zwitserse hulpverleners en bracht de gevoelens van de ouders onder woorden met een citaat van Bram Vermeulen: "En als ik dood ga, treur dan niet. Ik ben niet echt dood, moet je weten. Het is de heimwee die ik achterliet. Dood ben ik pas als jij dat bent vergeten."

De plechtigheid op 22 maart vond plaats in de Sint-Pieterskerk in Leuven. De Deken van Leuven, Dirk De Gendt, verwees naar een gesprek met één van de ouders van de slachtoffers: "Een ouder vertelde me, mijn kind is gelukkig. Mijn kind heeft net de meest fantastische week van zijn leven beleefd en ik kan alleen maar wenen."

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 34 25-03-13 22:56

24 MAART

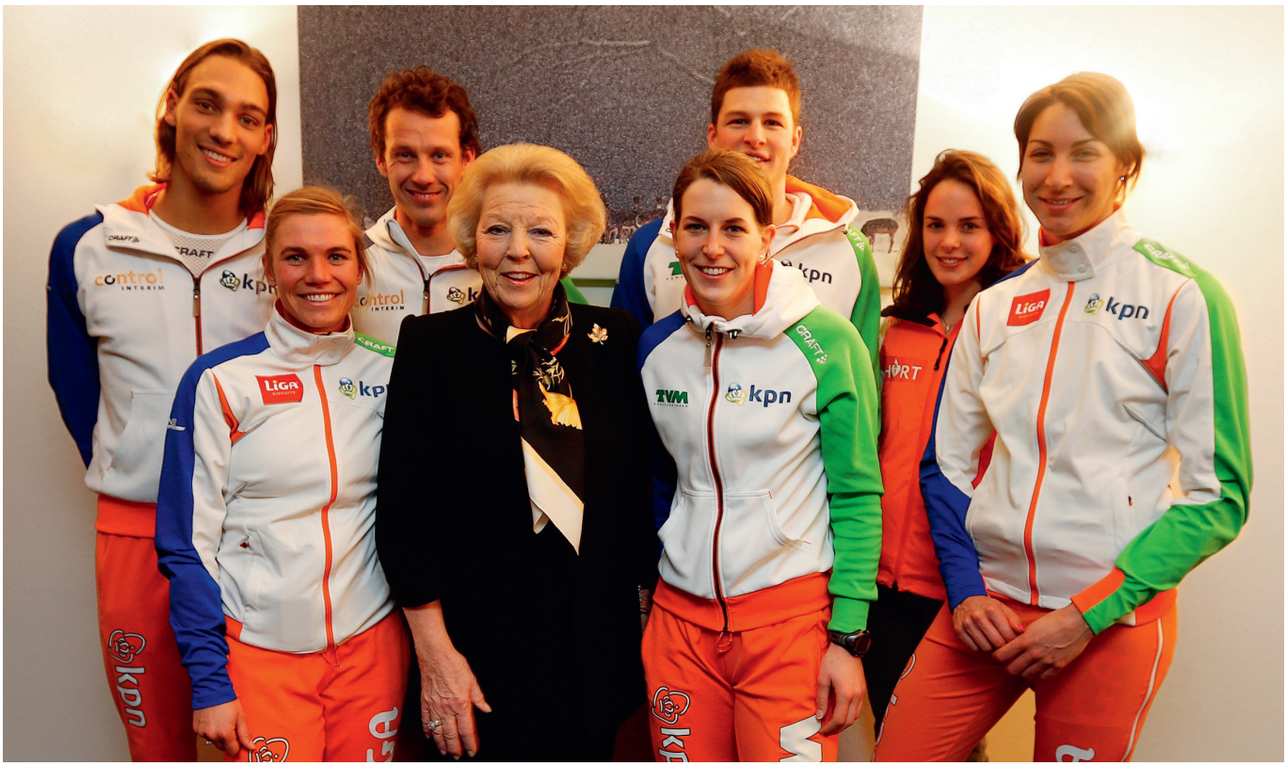

WK AFSTANDEN IN THIALF

Hare Majesteit de Koningin woonde op 24 maart in ijsstadion Thialf in Heerenveen de Wereldkampioenschappen Afstanden bij. Op de 1.000 meter voor dames zag ze de Canadese Christine Nesbitt de titel pakken. Margot Boer werd derde. Na de wedstrijd sprak de Koningin met de schaatsers Margot Boer, Stefan Groothuis, Sven Kramer, Marrit Leenstra, Kjeld Nuis, Linda de Vries en Ireen Wüst. Voor Ireen Wüst was het een bijzondere ontmoeting: “Ik ben teleurgesteld dat ik vijfde word op een WK. Maar als ik dan haar ontmoet, denk ik: waar maak ik me eigenlijk druk om? Zij staat voor veel hetere vuren. En toch heeft ze nooit in de put gezeten en is ze alweer aan het werk. Ze straalt zoveel kracht uit en is daarom een voorbeeld voor velen. Zeker voor mij.”

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 35 25-03-13 22:56

28 MAART

STRIJD TEGEN CYBERCRIME

Op 28 maart bezocht de Prins van Oranje het IT-beveiligingsbedrijf Fox IT in Delft. Dit bedrijf richt zich op het onderzoeken en monitoren van cybercriminaliteit en levert wereldwijd technische en innovatieve beveiligingsoplossingen voor overheden, banken en maatschappelijke organisaties. De Prins sprak met experts en forensisch onderzoekers over hoe Nederland zich beter kan beveiligen tegen cybercriminaliteit en digitale spionage. Het belang hiervan groeit, omdat hackers zich niet alleen richten op het toegang krijgen tot bankgegevens, maar bijvoorbeeld ook tot beheersystemen van sluizen en gemalen. Oprichter en directeur van Fox IT Ronald Prins zei over het bezoek: “We hebben de Prins laten zien dat het internet een enorm mooi medium is, maar dat er wel degelijk heel ernstige risico’s aan verbonden zijn. We hebben die risico’s laten zien, maar we hebben ook uitgelegd hoe we in Nederland met publieke en private partijen samen in staat zijn om daar behoorlijk wat weerstand aan te bieden. We zijn in Nederland iets unieks aan het bouwen en dat dragen we ook steeds meer in andere landen uit.”

De Prins was bij Fox IT in zijn hoedanigheid van lid van de Raad van Advies van ECP-EPN, het platform voor de informatiesamenleving. De belangrijkste doelstelling van het platform is te bevorderen dat informatie- en communicatietechnologie voor de samenleving wordt benut.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 36 25-03-13 22:56

29 MAART

BEZOEK AAN BARENDRECHT

De Prins van Oranje bracht op 29 maart een werkbezoek aan de gemeente Barendrecht. Met het College van burgemeester en wethouders sprak hij over de kansen en uitdagingen van een groeigemeente als Barendrecht. De Prins bezocht aansluitend wijkgebouw 'Centrumpost', een ontmoetingsplek voor vele Barendrechters. Zo biedt Centrumpost onder meer ruimte aan een breiclub, een muziekkring voor ouderen en Inloophuis 'De Boei', waar mensen met kanker en hun naasten ervaringen uitwisselen. Centrumpost wordt financieel ondersteund door het Oranje Fonds. Pia van Dalen van Stichting Present Barendrecht begeleidde de Prins in Centrumpost. "Toen ik de fotografen aan zag komen snellen, wist ik dat dit het moment was. De zenuwen gierden door mijn keel, maar zodra ik hem een hand gaf, viel de spanning van mij af. Het leek wel een oude bekende, zo gezellig waren de gesprekken." De Prins ging ook langs bij de Hervormde Dorpskerk, die in 2012 500 jaar bestond. Hij kreeg er een rondleiding, sprak met vrijwilligers van de Stichting Vrienden van de Dorpskerk en nam het eerste exemplaar van het jubileumboek 'Vijf eeuwen Dorpskerk' in ontvangst.

De Prins was na afloop vol lof over zijn ervaringen in Barendrecht. "Een gemeente onder de rook van Rotterdam, maar met een eigen identiteit. Vrijwilligers die hard werken, een hechte gemeenschap die de traditie koestert en de geschiedenis levend houdt. Barendrecht is een voorbeeld voor de rest van Nederland."

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 37 25-03-13 22:56

31 MAART

HISTORISCH MUSEUM DEN BRIEL

In Brielle opende Hare Majesteit de Koningin op 31 maart het heringerichte Historisch Museum Den Briel. De officiële heropening vond plaats in de St. Catharijnekerk waar 350 genodigden de Koningin met behulp van een hamer een banier zagen onthullen. Diezelfde hamer gebruikte haar overgrootvader Koning Willem III op 1 april 1872 bij het plaatsen van de eerste steen van twee door hem aan Brielle geschonken panden. De Koningin nam eveneens het eerste exemplaar in ontvangst van het jubileumboek 'Honderd jaar verzamelen. Historisch Museum Den Briel 1912-2012'.

In de opstelling van het museum is de inname van Den Briel op 1 april 1572 geplaatst binnen de context van de Tachtigjarige Oorlog. Die dag veroverden de watergeuzen de stad Den Briel op de Spanjaarden. Den Briel was de eerste stad die blijvend werd veroverd en wordt ook wel aangeduid als Libertatis Primitiae; de eersteling der vrijheid.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 38 25-03-13 22:56

2 TOT EN MET 5 APRIL

MALEISIË EN INDONESIË

Van 2 tot en met 5 april bezocht Prinses Máxima Maleisië en Indonesië in het kader van haar VN- en G20-activiteiten voor toegankelijke financiële diensten. In Kuala Lumpur had de Prinses een ontmoeting met de Kroonprins van Perak, Raja Nazrin Shah. Ook sprak zij over het belang van de toegang van financiële diensten voor de allerarmsten met de plaatsvervangend minister van Financiën Lim Siang Chai en de plaatsvervangend gouverneur van de Centrale Bank van Maleisië, Muhammad bin Ibrahim.

In Indonesië voerde de Prinses eveneens gesprekken met diverse regeringsvertegenwoordigers, onder wie president Susilo Bambang Yudhoyono. De regeringsplannen ter bevordering van de toegang tot financiële diensten kwamen aan bod, evenals de leidende rol die Indonesië in de regio kan gaan spelen bij het op de politieke agenda zetten van dit onderwerp. De Prinses sprak ook met vertegenwoordigers uit de private sector en ontwikkelingspartners over het gebruik van financiële diensten voor mensen en bedrijven die daar nog niet bekend mee zijn. Verder ontmoette ze in Jakarta Indonesische arbeidsmigranten die ter voorbereiding op hun uitzending een cursus financiële educatie volgen. Ruim zes miljoen Indonesiërs werken in het buitenland en maken jaarlijks 6,8 miljard dollar over naar huis. De cursus van de Wereldbank wordt medegefinancierd door Nederland.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 39 25-03-13 22:56

4 APRIL

FLORIADE 2012

Hare Majesteit de Koningin opende op 4 april in Venlo de Floriade 2012. De Floriade is de officiële Wereldtuinbouwtentoonstelling die sinds 1960 eens in de tien jaar in Nederland wordt georganiseerd. Het 66 hectare grote park bestond uit vijf werelden die door bosgebied aan elkaar waren verbonden. Gedurende een half jaar waren de meest bijzondere bloemen, planten, bomen, groenten- en fruitsoorten te ervaren. In totaal leverden honderd organisaties uit 35 landen een bijdrage aan deze editie. Dit jaar stonden de thema's innovatie en duurzaamheid centraal. Na de Floriade wordt het terrein omgevormd tot een duurzaam bedrijventerrein, het Venlo Greenpark.

Tijdens de slotceremonie op 7 oktober droeg de organisatie van de zesde Wereldtuinbouw-tentoonstelling officieel het stokje over aan de organisatie van Floriade 2022 in Almere. Hare Majesteit de Koningin is beschermvrouwe van de Floriade.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 40 25-03-13 22:56

11 APRIL

FILTER IN GASTHUIS

De Prins van Oranje opende op 11 april de eerste Pharmafilterinstallatie in het Reinier de Graaf Gasthuis in Delft. Pharmafilter is een innovatief systeem van vermalers, biologisch afbreekbare po's en een bioreactor die zorgen voor schoon afvalwater. Traditionele bedpanspoelers hebben bij het ziekenhuis plaats gemaakt voor zestien vermalers. Daarnaast zijn de metalen bedpannen vervangen door biologisch afbreekbare po's. De vermaler verwerkt vrijwel al het afval en spoelt die door de bestaande riolering. Buiten het ziekenhuis staat een installatie die het vaste afval vergist en ontsmet, waarbij biogas wordt geproduceerd. Daarnaast wordt al het afvalwater gezuiverd en ontdaan van medicinale reststoffen. Dit bespaart het ziekenhuis tienduizenden euro's per jaar op de afvalwaterheffing. Ook reduceert Pharmafilter de kans op kruisbesmettingen en ziekenhuisinfecties omdat het verplegend personeel de po's niet meer hoeft te spoelen en daardoor minder in contact komt met potentiële besmettingsbronnen. Verder zijn er door de vermalers geen transporten en liftbewegingen meer nodig voor het vervoer van afval.

Het Reinier de Graaf Gasthuis draaide al een jaar op proef met de Pharmafilter en de eerste resultaten zijn veelbelovend. Onafhankelijk onderzoek toont aan dat de medicijnresten in het afvalwater dankzij Pharmafilter verwijderd worden tot beneden de vastgestelde norm. Dit is volgens Bert Palsma van wateronderzoeksbureau STOWA een belangrijke mijlpaal omdat ziekenhuizen verantwoordelijk zijn voor 20 tot 45 procent van de medicijnresten en hormoonverstorende stoffen in het Nederlandse afvalwater.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 41 25-03-13 22:56

17 TOT EN MET 19 APRIL

400 JAAR BANDEN MET TURKIJE

Op uitnodiging van Hare Majesteit de Koningin bracht de president van Turkije, Abdullah Gül, van 17 tot en met 19 april een staatsbezoek aan Nederland. Hij werd vergezeld door zijn echtgenote Hayrünnisa Gül. In 2012 was het 400 jaar geleden dat Nederland en Turkije diplomatieke betrekkingen aanknoopten. Beide landen gaven op economisch, diplomatiek en cultureel niveau invulling aan dit jubileum. Het staatsbezoek begon met een welkomstceremonie bij het Koninklijk Paleis Amsterdam en een kranslegging bij het Nationaal Monument op de Dam. In het bijzijn van de Koningin, de Prins van Oranje en Prinses Máxima opende de Turkse president in het Amsterdam Museum de tentoonstelling 'De kamer van de Levantse Handel – Hollandse Kooplui en Ottomaanse Sultans'. De tentoonstelling ging over de vroege geschiedenis van 400 jaar relaties tussen Nederland en Turkije, over de directie van de Levantse handel en over hoe Nederland naar de exotische Levant keek. Aansluitend hadden de president, de Prins van Oranje en Prinses Máxima een ontmoeting met Turkse en Nederlandse ondernemers. De President sprak tijdens het Nederland-Turks Business Forum 400 vertegenwoordigers van Nederlandse en Turkse bedrijven toe die zich oriënteerden op het zakendoen tussen beide landen.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 42 25-03-13 22:56

De eerste dag van het staatsbezoek is afgesloten met een staatsbanket. De Koningin zei in haar toespraak dat de relatie tussen Turkije en Nederland meer is dan goed interstatelijk contact. “Het is niet alleen een verhaal van staten en diplomaten, maar ook van nieuwsgierige reizigers, winstbeluste handelaren, geleerden en kunstenaars. Dat maakt de geschiedenis van onze betrekkingen zo levendig.”

Op 18 april bezochten president Gül en zijn echtgenote samen met de Prins van Oranje en Prinses Máxima de Weekend Academie in Amsterdam. De Weekend Academie biedt gemotiveerde jongeren tussen de 10 en 15 jaar hulp bij de ontwikkeling van hun mogelijkheden, vaardigheden en talenten door middel van huiswerkbegeleiding, training van sociale vaardigheden, sport en spel. De president benadrukte daar het belang van het leren van de Nederlandse taal voor Turken in Nederland. Hij vertrok vervolgens naar Den Haag voor ontmoetingen met de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer en minister-president Rutte. In de Ridderzaal werd hem, in aanwezigheid van de Koningin, een regeringslunch aangeboden. ’s Avonds was er in Amsterdam een concert van het Turks Jeugd Filharmonisch Orkest. Hare Majesteit de Koningin, president Gül en zijn echtgenote waren op 19 april bij de Floriade. Ze bezochten het Nederlandse paviljoen en de president opende het Turkse paviljoen. Het staatsbezoek werd afgesloten in Maastricht waar de president in het Bonnefantenmuseum een expositie opende van moderne schilderkunst uit de collectie van de Centrale Bank van Turkije.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 43 25-03-13 22:56

Ook in het kader van 400 jaar diplomatieke betrekkingen, bracht Hare Majesteit de Koningin op 13 en 14 juni een cultureel bezoek aan Turkije. Op 13 juni werd de Koningin op het presidentieel paleis in Ankara in audiëntie ontvangen door president en mevrouw Gül. Het gezelschap dineerde daar die avond samen. De Koningin reisde op 14 juni naar Istanbul voor een bijeenkomst met Turkse wetenschappers en studenten. Zij spraken onder meer over de toekomst van Turkije en de rol van het land in Europa en het Midden-Oosten. Later die dag woonde de Koningin in het Muhsin Ertuğrul Theater een dansvoorstelling bij van het Nederlands Dans Theater.

De Prins van Oranje en Prinses Máxima bezochten Turkije eveneens in 2012. Op 10 november waren zij in Istanbul. De Prins sprak tijdens het Nederlands-Turkse 'Brainport Innovation and Career Seminar'. Dit seminar is onderdeel van een groter programma gericht op structurele samenwerking tussen de twee landen op het gebied van talent, research & development, handel en politiek-bestuurlijke samenwerking. De Prinses hield een toespraak bij de openingssessie van 'The Great Game Business Challenge 2012'. De bijeenkomst bestond uit een discussie tussen studenten en Turkse en Nederlandse ondernemers over maatschappelijk verantwoord ondernemen en vrouwelijk ondernemerschap. De Prins en Prinses waren in de avond aanwezig bij een concert van het Koninklijk Concertgebouworkest in de Haliç Centre Concert Hall.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 44 25-03-13 22:56

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 45 25-03-13 22:56

19 APRIL

IJSSEL IN HET CENTRUM

Prinses Margriet en professor mr. Pieter van Vollenhoven openden op 19 april in Den Nul het Infocentrum IJssel Den Nul. Het informatiecentrum ligt aan de rand van het natuurgebied de Duursche Waarden en brengt natuur, cultuurhistorie, water en zorg samen. Bezoekers kunnen er terecht voor informatie, rondleidingen en exposities over de flora en fauna langs de IJssel, de cultuur en historie van de IJsselstreek en toeristische activiteiten. De tuin van het Infocentrum met boomgaard, waterspeelplaats en trekpontje sluiten aan op de wandelroutes van de uiterwaarden langs de IJssel. De horeca in het centrum wordt verzorgd door de JP van den Bent stichting, die dagbesteding aanbiedt aan mensen met een geestelijke beperking. Ruim 80 vrijwilligers houden het informatiecentrum draaiende, wat burgemeester Ton Strien van Olst-Wijhe de woorden ontlokte: “Het Infocentrum heeft een kloppend hart en glimlacht”.

Het Infocentrum IJssel Den Nul is een samenwerkingsverband van Woningcorporatie SallandWonen, Staatsbosbeheer, JP van den Bent stichting en Historische Vereniging ’t Olster Erfgoed.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 46 25-03-13 22:56

24 APRIL

TROFFELS EN VOEGSPIJKERS

Op 24 april bezocht Hare Majesteit de Koningin in Barneveld de finale van het Nationale metsel-en voegkampioenschap. Voor de zestigste keer organiseerde de Nederlandse baksteenindustrie het metselkampioenschap. Het voegkampioenschap vond voor de tiende keer plaats. De Koningin sprak met deelnemers aan de wedstrijd, juryleden, docenten en vertegenwoordigers uit de sector. De 18-jarige Twan van der Heijden vond het best spannend om zijn voegkunsten te tonen aan de Koningin: “Ik was vooraf inderdaad wel een beetje gespannen, maar ik vond het erg leuk hoe ze reageerde.” De volgende dag bleek dat Twan het voegkampioenschap had gewonnen en de Zilveren Voegspijker in ontvangst mocht nemen. De prijs voor de beste metselaar 2012 – de Zilveren Troffel – ging naar Robin van Hoof.

De industrie grijpt het kampioenschap aan om te laten zien hoe leuk het beroep is. Jurylid Jo Bogers: “Voegen is helemaal geen zwaar, maar een licht beroep. Iedereen denkt wel dat de bouw zwaar en vies is. Maar we staan bij de leukste restauratie- en nieuwbouwprojecten. Dus ik denk dat het heel sexy is om voor dit vak te kiezen.”

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 47 25-03-13 22:56

25 APRIL

DUTCH DESIGN IN DUITSLAND

Hare Majesteit de Koningin opende op 25 april samen met de bondspresident van Duitsland Joachim Gauck de tentoonstelling 'Dutch Design – Huis van Oranje' in Slot Oranienbaum in Saksen-Anhalt. Slot Oranienbaum is vanaf 1681 gebouwd in opdracht van Henriette Catharina van Anhalt-Dessau, dochter van stadhouder Frederik Hendrik en Amalia van Solms. De Nederlandse bouwmeester Cornelis Ryckwaert ontwierp het slot, waarvan delen nu zijn gerestaureerd. In 50 kamers waren 350 objecten te zien van 160 moderne Nederlandse kunstenaars, evenals objecten uit het Koninklijk Huisarchief. Voor modeontwerper Michael Barnaart van Bergen was het een feest om bij te dragen aan de expositie: "Door verveloze kozijnen kijk je naar de binnenplaats en over ongelakte vloeren loop je door de tentoonstelling langs vers opgeschuurde deurkozijnen. Het is duidelijk te zien dat dit paleis er al enkele honderden jaren staat. Door deze charmante rauwheid komt het handwerk en ambacht van hedendaagse Nederlandse designers fantastisch tot zijn recht. Het werk én het paleis hebben een ziel." Collega-modeontwerper Dorrith de Roode bewaart vooral goede herinneringen aan het bezoek van de Koningin: "De opening voelde als een echte Koninginnedag, een frisse lentedag in april, lang buiten voor het paleis in een zonnetje wachtend op de Koningin en aan het einde van de dag een lekker gezond kleurtje op je wangen."

De tentoonstelling in Slot Oranienbaum was geopend van 26 april tot en met 30 september 2012.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 48 25-03-13 22:57

Summer School Oranienbaum

Hare Majesteit de Koningin is vanaf 2002 beschermvrouwe van de restauratie van Slot Oranienbaum in de Duitse deelstaat Saksen-Anhalt, de Duitse bondspresident is beschermheer. Samen willen zij hiermee het belang van het behoud van Slot Oranienbaum en de goede cultureel-historische betrekkingen tussen Duitsland en Nederland onderstrepen. In de loop der jaren waren er diverse tentoonstellingen in het slot en in 2008 vond ook een Duits-Nederland restauratorensymposium plaats. Sinds 2011 wordt op Slot Oranienbaum een Summer School georganiseerd door het Koninklijk Huisarchief, de opleiding Conservering en Restauratie van de Universiteit van Amsterdam en drie Duitse opleidingen. In de maand augustus restaureren vijf Nederlandse en drie Duitse studenten samen, onder leiding van professoren, een bepaalde ruimte in het gebouw. De studenten worden geselecteerd op hun specialisatie, zoals binnenhuisarchitectuur of schilderen. In 2011 en 2012 zijn de twee 'Chinese' kamers in het slot opgeknapt. Ook de komende jaren worden er Summer Schools gehouden. Tijdens de opening van de tentoonstelling 'Dutch Design – Huis van Oranje' spraken de Koningin en de bondspresident met studenten van de Summer School. De belangstelling van de Koningin voor de restauratiewerkzaamheden van Slot Oranienbaum bleek groot. Eén van de studenten zei na afloop: "Ze zit er bovenop!'

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 49 25-03-13 22:57

30 APRIL

KONINGINNEDAG

De Koninklijke Familie vierde op 30 april Koninginnedag mee in Rhenen en Veenendaal. Tijdens de wandeling door de historische binnenstad van Rhenen maakten de Oranjes kennis met de mysterieuze legende van de heilige Cunera en enkele bewoners van Ouwehands Dierenpark, dat dit jaar 80 jaar bestaat. Overal was muziek te horen; van smartlappen tot steeldancemuziek en zowel kinderkoren als volwassen kelen brachten een zanghulde. De Prinsen lieten zich verleiden tot het meedoen aan een wedstrijd wc-pot slingeren en de Koningin en verschillende Prinsessen deden mee aan een Prinsessendans. In Veenendaal was de hele koninklijke route versierd door middel van *urban knitting*: lantaarnpalen, bomen, stadsbankjes, fietsen en fietsenrekken waren veelal voorzien van een gebreid jasje. De Oranjes zagen het Veenendaal van toen en nu. Oude ambachten als schaapscheren en sigaren maken kwamen voorbij, maar ook het Wordfeud, Wii en een energie-opwekkende speeltuin. De traditionele zeepkistenrace zorgde voor veel lachende gezichten, de skateboarders met hun *tricks*, *moves* en *skills* voor veel oh's en ah's.

Ongeveer 65.000 mensen stonden langs de routes in Rhenen en Veenendaal tijdens de bezoeken van de Koninklijke Familie. Eén van hen, Ester Kleisterlee uit Beneden-Leeuwen, verwoordde wat volgens haar de kracht van Koninginnedag is: "De Koningin staat tussen het volk. In Nederland kan wat dat betreft heel veel en dat moet vooral zo blijven. Niks aan veranderen, ook niet als Willem-Alexander het overneemt."

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 50 25-03-13 22:57

5 MEI

VRIJHEID GEEF JE DOOR

In aanwezigheid van de Prins van Oranje hield bondspresident Joachim Gauck van Duitsland op 5 mei in Breda de 5 mei-lezing. De bondspresident gaf aan dankbaar, geroerd en zeer verheugd te zijn dat het Nationaal Comité 4 en 5 mei hem had gevraagd de lezing te houden. “Het is voor een Duitser – en zeer zeker voor mij – niet vanzelfsprekend dat ik vandaag hier voor u mag staan om u toe te spreken. Met deze uitnodiging heeft het Nationaal Comité mijn land en mij persoonlijk groot vertrouwen geschonken – het is een geschenk, ik neem het deemoedig en dankbaar in ontvangst en ik zal het niet vergeten.” Over de vrijheid op het Europese continent zei bondspresident Gauck: “67 jaar geleden zouden we de huidige situatie hebben beschouwd als niets minder dan paradijselijk. Al drie generaties lang delen Nederlanders en Duitsers hun waarden en zetten ze zich binnen Europa en daarbuiten gezamenlijk in voor deze waarden. Wij profiteren allemaal van de vrijheid, vrede en welvaart waarmee sterkere Europese en internationale samenwerking gepaard gaat. Ik hoop dat dit unieke succes ons de kracht geeft ook de huidige uitdagingen te overwinnen en onze gemeenschappelijke toekomst in Europa gestalte te geven.”

Hare Majesteit de Koningin en de bondspresident woonden ’s avonds op de Amstel in Amsterdam het 5 mei-concert bij ter gelegenheid van de afsluiting van de Nationale Viering van de Bevrijding.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 51 25-03-13 22:57

8 MEI

ZUIVER IN EPE

Op 8 mei opende de Prins van Oranje in Epe 's werelds eerste rioolwaterzuiveringsinstallatie met Nereda-technologie. Na de opening liet de Prins zich tijdens een rondleiding uitgebreid informeren over de Nereda-techniek. Hiermee wordt vervuild huishoudelijk afvalwater gezuiverd met slibkorrels waarin micro-organismen zitten die het vuil uit het rioolwater opnemen. De korrels zakken vervolgens naar de bodem, waarna ze eenvoudig te scheiden zijn van het water. De waterzuiverende bacteriën maken het water tot vier maal sneller schoon dan traditionele technieken. Het zuiveren van water met Nereda bespaart daarom dertig procent aan energie, neemt veel minder ruimte in en is daardoor goedkoper. Het hele zuiveringsproces vindt plaats in één tank, terwijl afvalwater tot nu toe door een hele zuiveringsinstallatie rondgepompt moet worden. Nereda is een Nederlandse innovatie die is ontwikkeld door TU Delft, advies- en ingenieursbureau DHV, STOWA en zes waterschappen. Volgens Hans van Boven van Waterschap Veluwe is er een enorme markt voor Nereda: "Dit topproduct zal niet alleen in Nederland worden toegepast. In Zuid-Oost Azië en andere delen van de wereld waar de zuivering nog in opkomst is, bestaat grote belangstelling. Zij hoeven niet eerst bestaande installaties af te schrijven en willen onze techniek graag overnemen."

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 52 25-03-13 22:57

8 MEI

50 JAAR WERELD NATUUR FONDS

Hare Majesteit de Koningin woonde op 8 mei in Rotterdam de openingsceremonie bij van de internationale jaarvergadering van het World Wide Fund for Nature (WWF). Deze bijeenkomst werd voor het eerst in Nederland gehouden ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de Nederlandse tak van het WWF, het Wereld Natuur Fonds (WNF). Tijdens de openingsceremonie hield de Noorse professor Jørgen Randers een betoog over hoe de wereld er in 2052 uit zal zien. De Koningin bezocht ook de fototentoonstelling 'LIFE' van natuurfotograaf Frans Lanting. WNF-directeur Johan van de Gronden was vereerd met het koninklijke bezoek: "De Koningin heeft echt een hart voor duurzaamheid en een visie op de lange termijn. Ze heeft in haar laatste kersttoespraak nog een lans gebroken voor een respectvolle omgang met de natuur. Het is ontzettend belangrijk dat ook het staatshoofd de waarde van de natuur en het doorgeven van de aarde overdraagt."

Het WWF is in 1961 opgericht. Prins Bernhard was de eerste internationale president.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 53 25-03-13 22:57

15 MEI

APPELTJES VAN ORANJE

Op 15 mei reikten de Prins van Oranje en Prinses Máxima op Paleis Noordeinde de Appeltjes van Oranje uit. In zijn toespraak blikte de Prins terug op het 10-jarig jubileum van de Appeltjes. “Het fonds was ons huwelijkscadeau. Een heel bijzonder cadeau. Want eigenlijk kregen we samen een ontdekkingsreis. Een ontdekkingsreis langs alles wat ons land de moeite waard maakt. Creativiteit. Moed. Zelfredzaamheid. Solidariteit. Zo’n honderd keer zette u uw deur wijd voor ons open om ons binnen te laten. En mochten we komen kijken. In buurten, in sporthallen, op scholen, in dorpshuizen en soms ook gewoon aan de keukentafel. Het CBS en het SCP vertellen ons dat bijna de helft van de Nederlanders vrijwilligerswerk doet. Dat is twee keer zoveel als in Duitsland, Frankrijk en Engeland. Niet iedereen beseft dat. We spelen met onze vele vrijwilligers in de top van de Champions League.”

Dit jaar was gekozen voor projecten rondom het thema ‘Groen groeit’. De grote appel ging naar Stichting BuurtLAB in Rotterdam met hun concept COOLzaad. Dit project laat kinderen in de stad kennismaken met alles wat groeit en bloeit door het volgen van groenworkshops en het kweken van groenten, bloemen en fruit. De overige twee Appeltjes waren voor Wijkboerderij Baalder in Hardenberg voor het initiatief ‘Samen Slimmer’ en buurtvereniging Hoofdstraat-Noord uit Gasselternijveen voor het beheer van een perenbomenrij.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 54 25-03-13 22:57

16 MEI

CLINICLOWNS COLLEGE

Prinses Máxima opende op 16 mei in Amersfoort het CliniClowns College. De Prinses werd na de openingshandeling door de clowns rondgeleid door het theater. Ze deed samen met enkele kinderen ook mee aan een goocheltruc. Het CliniClowns College is een theaterattractie waar zieke of gehandicapte kinderen even de dagelijkse problemen kunnen vergeten. Een kind krijgt, samen met zijn/haar vriendjes en familie, een komische voorstelling voorgeschoteld die na uitvoerig contact met de ouders of verzorgers speciaal op maat is gemaakt. Directeur van CliniClowns Hans Geels was bijzonder vereerd met het bezoek van de Prinses: “Met deze attractie willen we zieke en gehandicapte kinderen uit hun dagelijkse omgeving halen en ze een onvergetelijke herinnering geven. De kinderen die vandaag meehielpen, houden er zelfs een koninklijke herinnering aan over”.

CliniClowns treedt al twintig jaar op in ziekenhuizen voor meer dan 100.000 kinderen per jaar. Veel zieke kinderen werden echter niet bereikt, omdat ze thuis zitten of in een instelling wonen. Om ook deze kinderen te bereiken, is het CliniClowns College opgericht. Uiteindelijk verwacht CliniClowns met deze attractie jaarlijks zo’n 300 kinderen met hun vrienden en families te kunnen bereiken.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 55 25-03-13 22:57

18 MEI

QUEEN ELIZABETH II 60 JAAR OP DE TROON

Hare Majesteit de Koningin woonde op 18 mei in Londen de lunch bij ter gelegenheid van het 60-jarig regeringsjubileum van Koningin Elizabeth II van Groot-Brittannië. Bij de lunch op Windsor Castle waren meer dan twintig vorsten aanwezig. In 2012 werd in Groot-Brittannië uitgebreid stilgestaan bij het diamanten jubileum van de Koningin. Van 2 tot en met 5 juni vonden in het gehele Gemenebest tal van festiviteiten plaats.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 56 25-03-13 22:57

22 MAAIE/MEI

NIJ PROVINSJEHÛS FRYSLÂN

Mei it opheljen fan de Fryske flagge iepene Har Majesteit de Keninginne op 22 maaie yn Ljouwert it nije provinsjehûs fan de provinsje Fryslân. Mei dy hanneling ûntbleate de Keninginne in porsleinen harnas dat ûnderdiel is fan in searje fan alve harnassen; dy steane symboal foar de alve Fryske stêden en foar de krêft en de takomst fan Fryslân. It nije provinsjehûs stiet op it plak fan it âlde en is ûntwurpen troch arsjitekt Sjoerd Soeters. De fan oarsprong achttjinde- en njoggentjinde- ieuske dielen binne behâlden bleaun en slute perfekt op de nijbou oan. It projekt is binnen it beskikbere budzjet ta stân brocht.

Met het hijsen van de Friese vlag opende Hare Majesteit de Koningin op 22 mei in Leeuwarden het nieuwe provinciehuis van de provincie Fryslân. Met deze handeling onthulde de Koningin een porseleinen harnas dat onderdeel is van een serie van elf harnassen; deze staan symbool voor de elf Friese steden en de kracht en de toekomst van Fryslân. Het nieuwe provinciehuis staat op de plaats van het oude en is ontworpen door architect Sjoerd Soeters. De oorspronkelijke achttiende- en negentiende-eeuwse delen zijn behouden gebleven en gaan naadloos over in de nieuwbouw. Het project is binnen het beschikbare budget gerealiseerd.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 57 25-03-13 22:57

23 MEI

OPENING GELDLOKET

Op 23 mei opende Prinses Máxima in Amersfoort, samen met demissionair minister van Financiën Jan Kees de Jager, het eerste Geldloket. Na het onthullen van het pand door het verwijderen van een geveldoek, waren de Prinses en de minister tijdens het spreekuur aanwezig bij twee voorbeeldgesprekken. Bij het Geldloket kunnen Amersfoortse inwoners terecht met financiële vragen. Het Geldloket is een proefproject van één jaar; eind mei werd ook een loket in Den Bosch geopend. Doel van de proef is te onderzoeken in hoeverre consumenten behoefte hebben aan een fysiek loket voor vragen over geldzaken. Het loket is er niet om voor iemand een hypotheek te regelen of een uitkeringsaanvraag te doen en verkoopt ook geen producten of diensten, aldus Henriëtte Schaap van Wijzer in geldzaken dat het loket namens het ministerie van Financiën heeft opgezet. “Dit loket is in het leven geroepen om mensen financieel wegwijs te maken in de steeds complexere maatschappij. Op de kruispunten in iemands leven, zoals huwelijk, scheiding, verhuizing, ontslag of geboorte, moeten keuzes worden gemaakt. Die zijn, zeker tegenwoordig, lang niet altijd goed te overzien. Het Geldloket biedt dan uitkomst. We scheppen helderheid, maar de beslissingen moeten de mensen zelf nemen.”

Prinses Máxima is erevoorzitter van het platform Wijzer in geldzaken.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 58 25-03-13 22:57

29 MEI

THE RAINBOW NATION IN BEELD

Hare Majesteit de Koningin opende op 29 mei op het Lange Voorhout de 15e editie van Den Haag Sculptuur. Het beeldevenement was dit jaar gewijd aan Zuid-Afrika, *The Rainbow Nation*. Op het Lange Voorhout, maar ook in Museum Beelden aan Zee in Scheveningen, werd de ontwikkeling getoond van de Zuid-Afrikaanse beeldhouwkunst in de afgelopen zestig jaar. De opening vond plaats door het onthullen van het beeld 'Disclosing Decay' van de kunstenaar Angus Taylor. De exposerende kunstenaars zijn van drie generaties. Tot de eerste generatie behoren onder anderen Edoardo Villa, Sidney Kumalo en Noria Mabasa. De tweede generatie werd naast Angus Taylor onder meer vertegenwoordigd door Andries Botha, Willie Bester en Jane Alexander. Van de derde en jongste generatie waren werken te zien van bijvoorbeeld Mary Sibande, Wim Botha en Nandipha Mntambo.

Den Haag Sculptuur 2012 was gedurende de hele zomerperiode te bezoeken.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 59 25-03-13 22:57

30 MEI

LES IN ONDERNEMEN

In Amsterdam nam Prinses Máxima op 30 mei het onderzoeksrapport 'Effecten van onderwijs in ondernemen op de basisschool' in ontvangst. Onderzoekers van de Universiteit van Amsterdam en het Amsterdam Center for Entrepreneurship onderzochten twee jaar lang de effecten van een lesprogramma van stichting BizWorld. Dit lesprogramma wordt wereldwijd gebruikt om kennis en vaardigheden met betrekking tot ondernemerschap te ontwikkelen bij leerlingen van groep 8 van de basisschool. In bedrijfjes bestaande uit zes leerlingen leren de kinderen alles wat er bij ondernemen komt kijken: van oprichting tot financiële verslaglegging, van productie tot verkoop, van de uitgifte van aandelen tot het wel of niet afsluiten van een lening bij de bank. De onderzoekers keken naar de ontwikkeling van ondernemerschapskennis en -vaardigheden bij ruim 2.500 leerlingen van 65 verschillende basisscholen in Nederland. Ze concluderen dat het lesprogramma een positief effect heeft op de ondernemende vaardigheden van de deelnemende leerlingen. Prinses Máxima vatte de voordelen van het onderwijs in ondernemen kort samen: "Jong geleerd is oud gedaan." Ze sprak na de presentatie van het onderzoeksrapport ook met verschillende jeugdige ondernemers over hun (leer)ervaringen.

Prinses Máxima was in Amsterdam in het kader van haar erevoorzitterschap van Wijzer in geldzaken en haar lidmaatschap van het Nederlands Comité voor Ondernemerschap en Financiering.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 60 25-03-13 22:57

30 MEI

RIO AAN DE MAAS

Op 30 mei hield de Prins van Oranje in Rotterdam een toespraak tijdens de duurzaamheids-conferentie 'Rio aan de Maas'. Tijdens deze bijeenkomst kon kennis worden gemaakt met initiatieven van mensen die duurzaamheid bevorderen in eigen buurt, gemeente of bedrijf. Rio aan de Maas werd georganiseerd door het Nationaal Platform Rio+20, een netwerkorganisatie die wil bijdragen aan de transitie naar een groene economie.

De Prins keek in zijn toespraak vooruit naar de VN-milieuconferentie die op 20 juni in Rio de Janeiro begon. "Ik sta hier als voorzitter van de Adviesraad voor Water en Sanitatie van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties. Wij zijn tot drie kernboodschappen gekomen voor Rio. Onze eerste prioriteit is en blijft universele toegang tot veilig drinkwater en sanitatie." (...) "De tweede kernboodschap gaat over water en voedselzekerheid. De landbouw gebruikt wereldwijd maar liefst driekwart van de schaarse zoetwatervoorraad. Er is geen andere keus: de landbouw moet efficiënter omgaan met water." De derde boodschap richting Rio gaat over de omgang met afvalwater. "We onttrekken enorme hoeveelheden water aan rivieren, meren en grondwater en laten het vol met industrieel, huishoudelijk en landbouwafval weer terugstromen in het ecosysteem. Dat gaat zo niet langer. Afvalwater is de grondstof voor een volgend proces. Als zodanig verdient afvalwater alle aandacht van politici, wetenschappers en het bedrijfsleven. Het is een probleem dat een oplossing kan worden."

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 61 25-03-13 22:57

5 JUNI

TOEGANG TOT ZORGVERZEKERING

Prinses Máxima nam op 5 juni bij de Erasmus Universiteit Rotterdam deel aan de internationale conferentie 'Acces to health insurance'. De Prinses was één van de initiatiefnemers van de bijeenkomst waar academici, beleidsmakers en vertegenwoordigers van ontwikkelingsorganisaties, bedrijven, de Verenigde Naties en de Wereldbank met elkaar van gedachten wisselden over de mogelijkheden van het combineren van financiële dienstverlening en toegang tot zorg en zorgverzekeringen. Zorgverzekeringen - publiek of privaat - zijn in veel landen niet vanzelfsprekend, terwijl ziektekosten vaak een groot beslag leggen op de inkomens. Jaarlijks raken wereldwijd ruim 100 miljoen mensen in de problemen door hoge ziektekosten. Aanbieders van zorg ontbreekt het vaak aan kennis en middelen om de zorgverlening wel binnen bereik van de bevolking te brengen. In haar openingstoespraak benadrukte de Prinses het belang van verbeterde zorgsystemen en -diensten. "Investeringen in gezondheid leveren een zeer hoog dividend op. Als we via verzekeringen mensen kunnen helpen gezonder en productiever te worden en kunnen voorkomen dat de armoede toeslaat omdat ze ziek worden, dan moeten we eens goed kijken naar wat ons eigenlijk tegenhoudt."

De Prinses nam deel aan de conferentie als voorzitter van het Curatorium van de Prins Claus Leerstoel en in haar hoedanigheid van VN-adviseur voor toegankelijke financiële diensten.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 62 25-03-13 22:57

6 JUNI

SCHONE TOEKOMST ZELLINGWIJK

Op 6 juni woonde Hare Majesteit de Koningin in Gouderak de oplevering bij van de nieuwbouwwoningen in de Zellingwijk. Deze wijk kent een roerige geschiedenis. Midden jaren tachtig van de vorige eeuw moest de hele wijk worden afgebroken omdat er giftig afval in de grond zat. De 333 bewoners uit de 96 huizen moesten elders gaan wonen. In 2008 startte het grootste en meest complexe bodemsaneringsproject in Nederland ooit: 3,2 hectare vervuilde grond werd volledig afgegraven tot ongeveer zes meter diepte. De Koningin liet zich, al wandelend door de wijk, uitgebreid voorlichten over de historie, de sanering en de nieuwbouw. Ook sprak zij met bewoners van toen en nu en nam het eerste exemplaar van het boek ‘Besmet verleden, schone toekomst’ in ontvangst.

De Koningin bezocht de Zellingwijk ook op 7 mei 1985, toen de bewoners net hun huizen hadden moeten verlaten en de sloop was begonnen. Janny Hoogendijk-Duran en haar moeder van bijna 90 zien anno 2012 de Koningin weer op Gouderakse bodem lopen. “Het is prachtig. Dit wil ik niet missen. In 1985 was ik er ook bij, toen ook met m’n moeder. Na dat bezoek beloofde ze om terug te komen als de sanering was afgerond. En nu is ze er gewoon!”

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 63 25-03-13 22:57

6 JUNI

3.000 KINDEREN MAKEN MUZIEK

De Prins van Oranje, Prinses Máxima en de Prinsessen Amalia, Alexia en Ariane waren op 6 juni in Amsterdam bij het eindconcert van het programma 'Kinderen Maken Muziek'. Ruim 3.000 kinderen uit het hele land waren naar de hoofdstad gekomen om samen muziek te maken. Cabaretière Sara Kroos vertelde een verhaal over Prinses Eva die helemaal gek is van muziek. Hierbij werd ze muzikaal begeleid door de aanwezige kinderen, die vrijwel allemaal een muziekinstrument bespeelden. Prinses Máxima bedankte de kinderen na afloop voor hun geweldige optreden en kondigde aan dat het initiatief Kinderen Maken Muziek nog zeker drie jaar door zal gaan.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 64 25-03-13 22:57

Kinderen Maken Muziek

Prinses Máxima lanceerde het programma 'Kinderen Maken Muziek' tijdens de uitreiking van de Appeltjes van Oranje op 17 mei 2011, haar veertigste verjaardag. De Prinses zei destijds over de achtergrond van het initiatief: "Een programma met als doel dat zoveel mogelijk kinderen in Nederland in aanraking kunnen komen met een muziekinstrument en samen muziek kunnen maken. (...) Samen muziek maken heeft een waarde voor de ontwikkeling van creativiteit en emotionele intelligentie van kinderen, die we niet snel kunnen overschatten." In het schooljaar 2011–2012 ontvingen 31 organisaties ruim 1,1 miljoen euro voor het opzetten van muziekprojecten. Hiermee zijn 4.000 kinderen tussen de 8 en 14 jaar bereikt. De Prinses bezocht in 2012 vier muziekprojecten in het kader van Kinderen Maken Muziek. Zo was zij op 17 januari op basisschool Sint Joseph in Heerhugowaard en op 31 mei bij Harmonie Orkest Vleuten. Zij bezocht op 12 juni zowel het muziekproject 'Hoor eens wat ik kan!' in Zwolle en muziekproject 'Pop' op basischool De Streek in Tjalleberd.

Naast het Oranje Fonds en het Fonds voor Cultuurparticipatie, wordt Kinderen Maken Muziek mede mogelijk gemaakt door het Prins Bernhard Cultuurfonds, het Skanfonds en particuliere giften. De Prins van Oranje en Prinses Máxima zijn beschermpaar van het Oranje Fonds.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 65 25-03-13 22:58

7 JUNI

AARDWARMTE IN DEN HAAG

In Den Haag opende de Prins van Oranje op 7 juni de eerste aardwarmtecentrale in Nederland voor het verwarmen van woningen en bedrijven. Als openingshandeling pompte de Prins samen met zes kinderen water omhoog uit een aantal fonteinen. In de aardwarmtecentrale wordt water met een temperatuur van 75 graden Celsius van 2.200 meter diepte opgepompt. Warmtewisselaars dragen die warmte vervolgens over aan het warmtenet waarop de woningen zijn aangesloten. Is het water eenmaal afgekoeld, dan vloeit het weer terug in een injectieput in de grond. In de Hofstad zijn 300 woningen aangesloten op deze geothermische warmte. Den Haag is hiermee de eerste gemeente in Nederland die aardwarmte grootschalig gebruikt voor de warmtevoorziening van woningen. Tot nu toe werd aardwarmte vooral in de glastuinbouw toegepast. Doel is om tot 2017 ongeveer 4.000 woningen en 20.000 vierkante meter bedrijfsruimte aan te sluiten op aardwarmte, maar of deze planning wordt gehaald is vanwege de economische crisis niet zeker. Wanneer de bron in de toekomst vol in bedrijf is, wordt jaarlijks 70% minder CO_2 uitgestoten.

De aardwarmtecentrale is een samenwerkingsverband tussen de energiebedrijven Eneco, E.ON Benelux, de gemeente Den Haag en de woningcorporaties Staedion, Vestia en Haag Wonen.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 66 25-03-13 22:58

8 JUNI

MISSION OLYMPIC

In het Olympisch Stadion in Amsterdam gaf de Prins van Oranje op 8 juni het startsein voor de 10e editie van 'Mission Olympic The School Final'. De openingsshow vol vuurwerk, confetti, muziek en luid gejuich werd eveneens opgeluisterd door judoka Dennis van der Geest, Ajax-trainer Frank de Boer en ex-schaatser Erben Wennemars. De Prins sprak over zijn eigen schooltijd en hoe leuk hij het toen vond om tegen andere scholen te sporten.

Mission Olympic is de grootste schoolsportcompetitie voor en door scholen en leerlingen; 315 middelbare scholen doen inmiddels mee aan de jaarlijkse competitie. Dit is ruim 40% van de scholen. Via selectieprocedures op middelbare scholen en de regionale kampioenschappen strijden jaarlijks circa 150.000 jongeren met én tegen elkaar voor een plaats in de nationale finale. Aan deze finale in Amsterdam deden 5.000 jongeren mee. Het doel van Mission Olympic is om jongeren tussen de 12 en 19 jaar binnen de schoolomgeving kennis te laten maken met verschillende sporten, maar bovenal hen te laten ervaren hoe leuk samen sporten is. Mission Olympic bestaat sinds 2003 en is een initiatief van NOC*NSF, de Koninklijke Vereniging van Leraren Lichamelijke Opvoeding en Coca-Cola.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 67 25-03-13 22:58

10 JUNI

HONORAIR CONSULS

Hare Majesteit de Koningin ontving op 10 juni in het Koninklijk Paleis Amsterdam de honorair consuls van Nederland in het buitenland. Bij de ontvangst waren ook aanwezig Prinses Máxima, Prinses Margriet, professor mr. Pieter van Vollenhoven en demissionair minister van Buitenlandse Zaken Uri Rosenthal. De honorair consuls waren in Nederland voor een vijfjaarlijkse conferentie. Ze werden bijgepraat over de ontwikkelingen in Nederland, economische diplomatie en consulaire zaken. Wereldwijd zijn 327 honorair consuls voor Nederland werkzaam. Zij ondersteunen het Nederlandse bedrijfsleven in het buitenland en staan Nederlanders bij die te maken krijgen met een ongeval of natuurramp. De honorair consuls krijgen, anders dan ambassadeurs of beroepsdiplomaten, niet betaald voor hun werk. Ze zijn niet in dienst van de Nederlandse overheid, maar functioneren wel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Buitenlandse Zaken.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 68 25-03-13 22:58

10 TOT EN MET 14 JUNI

PANAMA

Van 10 tot en met 14 juni was de Prins van Oranje in Panama in het kader van zijn voorzitterschap van de Adviesraad van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties (UNSGAB). Hij leidde daar de achttiende vergadering van UNSGAB en had een ontmoeting met de Panamese president Ricardo Martinelli. Ook sprak hij met ceo's van verschillende Nederlandse bedrijven die actief zijn in de maritieme sector in Panama. Op 14 juni bezocht de Prins samen met andere leden van UNSGAB het Panama Bay Wastewater Project, een grootschalig project dat het afvalwater van de stad Panama opvangt, transporteert en zuivert voordat het terecht komt in de rivieren en uiteindelijk in de Golf van Panama. Bij het Panamakanaal werd het gezelschap door Alberto Alemán, directeur van de Panama Canal Authority, geïnformeerd over de uitbreiding van het kanaal. Er wordt gewerkt aan een nieuw parallel systeem van sluizen die schepen van 366 meter lang, 46 meter breed en 15,2 meter diep kunnen verwerken. Bij dit systeem wordt ongeveer 60% van het zoet water gerecycled. Het Nederlandse ingenieursbureau Iv-groep ontwierp de sluizen.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 69 25-03-13 22:58

17 JUNI

G20 EN INCLUSIVE FINANCE

Op uitnodiging van president Felipe Calderón van Mexico was Prinses Máxima op 17 juni in Los Cabos en marge van de G20-top aanwezig bij een bijeenkomst over *inclusive finance*. De Mexicaanse president Calderón, Indonesische president Yudhoyono en Chileense president Piñera tekenden daar een verklaring waarin zeventien landen zich committeren de toegang tot financiële dienstverlening in hun land te verbeteren. Prinses Máxima bedankte de leiders in haar toespraak. "Met deze toezegging heeft u vandaag al een heel belangrijk deel van het werk verricht en politiek leiderschap getoond. Deze 17 landen vertegenwoordigen samen –ik heb even een rekensommetje gemaakt – 1,1 miljard mensen, oftewel 16% van de wereldbevolking. In deze landen hebben 483 miljoen volwassenen geen toegang tot goede financiële dienstverlening, waardoor ze niet verder komen. Met uw betrokkenheid legt u de basis voor het openstellen van het financiële systeem voor deze mensen en hun kinderen, zodat in totaal bijna 712 miljoen mensen kunnen profiteren van de voordelen van financiële dienstverlening. En daardoor kunnen deze 712 miljoen mensen hun kinderen naar school sturen, gezondheidszorg krijgen, zaden en kunstmest kopen en investeren in kansen. Ook ondernemingen kunnen hiervan de vruchten plukken. Het doel is dus het financiële systeem zo uit te breiden dat het ten goede komt aan basisbehoeften en duurzame, rechtvaardige groei."

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 70 25-03-13 22:58

20 JUNI

CORPS DIPLOMATIQUE

In Paleis Noordeinde ontving Hare Majesteit de Koningin op 20 juni de ambassadeur van Bosnië en Herzegovina in Nederland voor het aanbieden van zijn geloofsbrieven. Een buitenlandse ambassadeur is pas officieel in functie nadat hij of zij de geloofsbrieven heeft aangeboden aan het staatshoofd. In 2012 boden 38 buitenlandse ambassadeurs, onder wie de diplomatiek vertegenwoordiger van de Heilige Stoel, hun geloofsbrieven aan. Na het ceremonieel heeft de Koningin een gesprek met de nieuwe ambassadeur. Ook ambassadeurs die Nederland definitief verlaten, kunnen door de Koningin nog eenmaal ontvangen worden. Zo nam zij in 2012 tijdens een audiëntie of een lunch afscheid van 13 buitenlandse ambassadeurs.

Om de internationale relaties te onderhouden en te versterken biedt de Koningin het Corps Diplomatique jaarlijks een galadiner aan. Dit diner vond op 9 mei plaats in het Koninklijk Paleis Amsterdam. De Prins van Oranje, Prinses Máxima, Prinses Margriet en professor mr. Pieter van Vollenhoven waren hier ook bij aanwezig.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 71 25-03-13 22:58

30 JUNI

HOE DUUR WAS DE SUIKER?

Op 30 juni bezochten de Prins van Oranje en Prinses Máxima in Amsterdam de theatervoorstelling 'Hoe duur was de suiker?'. Na afloop hadden Prins en Prinses een ontmoeting met alle castleden. De voorstelling was een initiatief van de Stichting Julius Leeft!. Deze stichting maakt voorstellingen over onderwerpen uit de gezamenlijke geschiedenis van Nederland en de vroegere koloniën. 'Hoe duur was de suiker?' gaat over slavernij en de rol van Nederland. Het theaterstuk is gebaseerd op de gelijknamige historische roman van de Surinaamse auteur Cynthia McLeod; de schrijfster was ook aanwezig in Amsterdam. De regie was in handen van John Leerdam. Bekende Nederlanders als Job Cohen, Maartje van Weegen, Noraly Beyer, Gerda Havertong en Kathleen Ferrier leverden een bijdrage aan de voorstelling.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 72 25-03-13 22:58

4 JULI

HANS VAN MANEN 80

In Het Muziektheater in Amsterdam woonde Hare Majesteit de Koningin op 4 juli de galavoorstelling bij ter ere van de 80e verjaardag van Hans van Manen. Het Nationale Ballet bracht een ode aan de danser en choreograaf Hans van Manen, die sinds 1961 aan Het Nationale Ballet is verbonden. Leden van Het Nationale Ballet dansten fragmenten uit zijn rijke oeuvre van meer dan honderdtwintig balletten, waaronder 'Black Cake', 'Trois Gnossienes', '5 Tango's' en 'Variations for two couples'. Aan het slot van het gala kwamen acht dansmuzen van Hans van Manen uit allerlei generaties het podium op, ieder met tien rozen: Igone de Jongh, Sol León, Fiona Lummis, Sabine Kupferberg, Rachel Beaujean, Gerard Lemaître, Alexandra Radius en Han Ebbelaar. Oud-soliste Sofiane Sylve ontbrak, maar had wel een boodschap voor Hans van Manen: "Geen choreograaf maakt je zo mooi."

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 73 25-03-13 22:58

11 JULI

NIEUW STUKJE (NEDER)LAND

Op 11 juli gaf Hare Majesteit de Koningin het startsein voor het sluiten van de zeewering van Maasvlakte 2. Op het teken van de Koningin begonnen de sleephopperzuigers Prins der Nederlanden en Vox Máxima en de snijkopzuiger Edax met het opspuiten van zand om daarmee het noordelijke en zuidelijke deel van de zeewering met elkaar te verbinden. Na anderhalf uur was het gat gesloten, was het Rotterdamse havengebied met 2.000 hectare 20% groter en lag de Nederlandse kustlijn ongeveer 3,5 kilometer verder in zee. Volgens Hans Smits, president-directeur van Havenbedrijf Rotterdam, is Maasvlakte 2 een knap staaltje van Nederlandse waterbouwkunde. “Waar een klein land groot in kan zijn en letterlijk groter is geworden.” Met dit nieuwe gebied kan de bedrijvigheid in de Rotterdamse haven naar verwachting de komende 20 tot 25 jaar blijven groeien.

Eind 2008 startte Havenbedrijf Rotterdam met de aanleg van Maasvlakte 2. De twee grote Nederlandse waterbouwbedrijven Boskalis en Van Oord hebben het nieuwe land in 3,5 jaar aangelegd. Naar verwachting worden in 2014 de eerste containerterminals op Maasvlakte 2 in gebruik genomen.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 74 25-03-13 22:58

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 75 25-03-13 22:58

24 JULI TOT EN MET 12 AUGUSTUS

OLYMPISCHE SPELEN LONDEN

In Londen woonde de Prins van Oranje van 24 tot en met 26 juli de zitting bij van het Internationaal Olympisch Comité (IOC). Sinds 1998 is hij lid van het IOC en daarbinnen is hij lid van de Marketing Commissie. Aansluitend waren de Prins, Prinses Máxima en hun drie dochters aanwezig bij de Olympische Spelen die van 27 juli tot en met 12 augustus werden gehouden. De Prins en Prinses zagen onder andere Churandy Martina in de finale van het koningsnummer sprinten tegen Usain Bolt, Rick van der Ven voor spanning zorgen bij het handboogschieten, windsurfer Dorian van Rijsselberghe met het grootste gemak de golven voor de Engelse kust bedwingen en Ranomi Kromowidjojo tot twee maal toe naar het goud zwemmen. Het complete Kroonprinselijke gezin was enthousiast toeschouwer bij verschillende hockey-, judo- en turnwedstrijden. Ook zagen ze Marianne Vos in de stromende regen naar het goud fietsen en de Nederlandse springruiters in een spannende barrage het zilver veroveren. Deze Olympische paardensportwedstrijd inspireerde Prinses Amalia tot het maken van een tekening die uiteindelijk via-via bij springruiter Marco Houtzager terecht kwam.

De Prins was na afloop ook lovend over de Nederlandse supporters: “Overal waar je komt word je aangesproken over het positieve imago van de Nederlandse supporters. Ze vallen op, maar zijn beleefd. Ze zijn hier in Londen echt een heel mooi uithangbord voor de Nederlanders.”

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 76 25-03-13 22:58

Telegrammen

Hare Majesteit de Koningin stuurt jaarlijks honderden telegrammen uit. Het meest bekend zijn de felicitatietelegrammen aan landgenoten die met een bijzondere prestatie Nederland op een positieve manier op de kaart hebben gezet, zoals in 2012 André Kuipers en de sporters die in Londen Olympisch goud veroverden. Ook andere vorsten en staatshoofden ontvangen per telegram gelukwensen en persoonlijke boodschappen van de Koningin, bijvoorbeeld op hun nationale feestdag, bij een regeringsjubileum of ter gelegenheid van jubilea in de bilaterale relaties. Het telegram wordt ook gebruikt bij trieste omstandigheden; bij grote (natuur)rampen, noodlottige ongelukken of het overlijden van buitenlandse of binnenlandse hoogwaardigheidsbekleders of bekenden, zendt de Koningin een blijk van medeleven. De Koningin bepaalt zelf de inhoud van de telegrammen. Een telegram van de Koningin bevat dus een persoonlijke boodschap, maar is ongesigneerd en wordt ook lang niet altijd via een koerier bezorgd. In het buitenland zorgen meestal de Nederlandse ambassades voor verspreiding van de telegrammen via zogenoemde diplomatieke nota's. Binnen Nederland worden telegrammen soms ook per post bezorgd. De Koningin ontvangt zelf ook veel telegrammen, bijvoorbeeld op Koninginnedag.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 77 25-03-13 22:58

13 EN 14 AUGUSTUS

REINVENT THE TOILET FAIR

De Prins van Oranje was op 13 en 14 augustus op de Microsoft Campus in Seattle bij 'Reinvent the toilet fair'. De Bill & Melinda Gates Foundation had een jaar eerder onderzoekers van internationale technische universiteiten uitgedaagd om een prototype toilet te ontwikkelen dat geen gebruik maakt van water, riolering en electriciteit en bovendien nog betaalbaar is en in staat om bijvoorbeeld energie en gas terug te winnen. Verschillende teams, waaronder één van de TU Delft, waren de uitdaging aangegaan. Hun prototypes werden tentoongesteld bij 'Reinvent the toilet fair'. Bill Gates over de achtergrond van deze uitdaging: "Als we de uitdagingen van alledag, zoals hoe om te gaan met menselijk afval, met creatief denken benaderen, dan kunnen we een aantal lastige problemen de wereld uit helpen. Alle deelnemers vinden zich in de gezamenlijke wens de wereld beter te maken – een wereld waarin geen enkel kind onnodig sterft door gebrek aan veilige sanitatie en waarin alle mensen een gezond en waardig bestaan hebben." Ook de Prins van Oranje was blij met de innovatieve ideeën, maar wees erop dat het bij sanitatie om meer gaat dan techniek. "Onderwijs, het scheppen van vraag, culturele opvattingen, pleitbezorging, toevoerketens en overheidsbeleid, het zijn allemaal zaken die we moeten aanpakken. Sommigen noemen dit 'zachte' onderwerpen, maar daarmee zijn ze niet minder reëel."

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 78 25-03-13 22:58

24 AUGUSTUS

FORENSISCHE WETENSCHAP ONDER DE LOEP

Op 24 augustus was Hare Majesteit de Koningin in Den Haag bij de afsluiting van de European Academy of Forensic Science Conference. Dit is een driejaarlijkse conferentie waar forensische wetenschappers uit alle windstreken bijeenkomen om kennis en ervaringen uit te wisselen. Dit jaar werd het evenement georganiseerd door het Nederlands Forensisch Instituut (NFI). De Koningin was bij de lezing van dr. Tettey van het United Nations Office on Drugs and Crime en kreeg een rondleiding door de 'art gallery', een tijdelijke tentoonstelling van vervalste schilderijen die door het NFI zijn onderzocht.

Tijdens meer dan 250 lezingen en workshops gaven ruim 900 deelnemers uit ruim 50 landen gedurende vijf dagen invulling aan het thema van de conferentie: 'Towards Forensic Science 2.0'. De European Academy of Forensic Science is een onderdeel van het European Network of Forensic Science Institutes, dat tot doel heeft om de kwaliteit en ontwikkeling van de forensische wetenschap in Europa op een hoger plan te tillen.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 79 25-03-13 22:58

29 AUGUSTUS TOT EN MET 2 SEPTEMBER

PARALYMPISCHE SPELEN

Prinses Margriet woonde van 29 augustus tot en met 2 september in Londen de Paralympische Spelen bij. Ook professor mr. Pieter van Vollenhoven was aanwezig bij verschillende programmaonderdelen. Tijdens deze Paralympische Spelen streden 4.233 sporters met lichamelijke beperkingen uit 174 landen in 20 verschillende sporten voor eremetaal en eeuwige roem. De Prinses was lovend over alles wat ze tijdens haar verblijf in Londen had gezien en meegemaakt. “Wat hier wordt gepresteerd door de atleten en de organisatie is ongelooflijk. Het is écht topsport. Hier wordt een nieuwe generatie geïnspireerd, net als vier jaar geleden. Ik sprak deze week met ouders van onze paralympische atleten. Twee ouders vertelden me dat hun kinderen bij het zien van de beelden uit Peking zeiden: ‘Dat wil ik ook’. En nu zijn ze allebei hier, als deelnemer.”

De Paralympische Spelen vonden plaats van 29 augustus tot en met 9 september 2012. De Prinses bezocht deze Paralympische Spelen in haar rol als lid van het erebestuur van het Internationaal Paralympisch Comité (IPC). Het IPC coördineert en faciliteert sinds 1989 onder meer de Paralympische Zomer- en Winterspelen. Het Comité streeft er naar te laten zien dat iedereen in staat is door middel van sport succes te ervaren en anderen te inspireren. Professor mr. Pieter van Vollenhoven is beschermheer van het Fonds Gehandicaptensport.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 80 25-03-13 22:58

30 AUGUSTUS

ASTRONAUT ANDRÉ TERUG OP AARDE

Het strand van Noordwijk was op 30 augustus het decor van de Nationale Ontvangst van astronaut André Kuipers, waar ook de Prins van Oranje bij aanwezig was. Na een verblijf van 193 dagen in de ruimte in het Internationale Ruimtestation ISS, keerde André Kuipers op
1 juli 2012 terug op aarde. Het was de langste ruimtereis die een Europese astronaut ooit heeft gemaakt. De Prins van Oranje sprak de astronaut kort toe. “Zelf heb ik het voorrecht gehad om halverwege uw missie, samen met mijn dochter Amalia, uitvoerig met u te kunnen spreken. Zwevend in uw blauwe overall gaf u ons een rondleiding door het ISS. Amalia was diep onder de indruk: van de slaapkamers in alle richtingen zonder onder- of bovenkant tot het drinken van een bubbel gewichtloos water. Zoiets moois en spannends had ze in haar leven nog nooit gezien! (...) Namens heel Nederland wil ik u graag heel hartelijk danken voor deze wonderlijke reis. U hebt laten zien dat wetenschap en techniek ongelofelijk leuk en interessant zijn. En dat we op een planeet wonen die prachtig is en waar we zuinig op moeten zijn.”

Als eerbetoon ontving Hare Majesteit de Koningin op 19 september André Kuipers en zijn medebemanningsleden van het ISS Don Pettit en Oleg Kononenko in audiëntie op Paleis Huis ten Bosch.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 81 25-03-13 22:58

1 SEPTEMBER

NATIONAAL INDIË-MONUMENT 1945-1962

De Prins van Oranje was, samen met demissionair minister van Defensie Hans Hillen, op 1 september in Roermond aanwezig bij de 25e herdenking bij het Nationaal Indië-monument 1945-1962. De Prins legde een krans bij het monument. Zeker 20.000 veteranen herdachten de ruim 6.200 Nederlandse militairen die tussen 1945 en 1962 omkwamen tijdens missies in de toenmalige overzeese gebiedsdelen Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea. Tijdens een toespraak, ging de minister in op de geschiedenis en het lot van de veteranen. “Nederland en Indonesië scheidden van elkaar in een sfeer van verwijt en onbegrip. Wij dragen tot op vandaag die herinnering bij ons. We weten er moeilijk raad mee. Spijt en zelfverwijt zijn daarbij veel getoonde emoties. Nederland zocht en zoekt manieren met zichzelf in het reine te komen, door extra kritisch naar zijn eigen rol te kijken. De vraag is of dat helpt. Voor u weegt die herinnering nog zwaarder, omdat u amper erkenning kreeg voor de vele en moedige inspanningen die u en uw gesneuvelde kameraden hebben verricht. De opgestoken duim die u verdiende werd zo vaak een neergetrokken mondhoek.”

Prins Bernhard onthulde op 1 september 1988 het Nationaal Indië-monument 1945-1962.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 82 25-03-13 22:58

3 SEPTEMBER

ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

Prins Constantijn sprak op 3 september op de Erasmus Universiteit Rotterdam de gastrede uit ter gelegenheid van de opening van het Academisch Jaar. In zijn toespraak ging de Prins in op Europa, ondernemerschap en internationalisering. “Europa is bovendien veel vitaler dan mensen denken. In de top 10 van concurrerendste landen, van de sterkst verbonden regio’s en van de meest innovatieve staten domineren Europese landen. De wetenschappelijke instellingen van Europa behoren nog steeds tot de beste ter wereld, denk aan CERN, het Cambridge Human Genome Project en het IMEC interuniversitair micro-elektronica centrum in Leuven. Een aantal Nederlandse sectoren is wereldwijd concurrerend, zoals technische materiaalwetenschappen en maritieme techniek in Delft, de Biotech Valley die Rotterdam, Leiden en Delft met elkaar verbindt of agrotechnologie en voedingswetenschappen in Wageningen, om er een paar te noemen.” De Prins moedigde verder de aanwezige studenten aan na hun studie ondernemer te worden. “De werkelijke reden waarom ik wil dat jullie een dergelijke carrière overwegen is dat ik overal zo veel inspirerende voorbeelden zie van jonge mensen die concrete dingen ontwerpen en bouwen, in plaats van alleen maar papier te produceren in grote kantoorpanden. Voor Europa is het belangrijk dat jullie ideeën op de markten terechtkomen en dat er nieuwe ondernemingen ontstaan die uitgroeien tot wereldspelers. We hebben dat nodig voor onze concurrentiekracht, we hebben dat nodig om de banen van morgen te scheppen.”

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 83 25-03-13 22:58

5 SEPTEMBER

EREMEDAILLE VOOR KUNST EN WETENSCHAP

Op Paleis Huis ten Bosch reikte Hare Majesteit de Koningin op 5 september de Eremedaille voor Kunst en Wetenschap van de Huisorde van Oranje uit aan Irma Boom. Zij is grafisch ontwerper van voornamelijk boeken. Haar werk wordt wereldwijd geroemd en geëerd. Zo ontving zij de prestigieuze Gutenberg Preis 2001 en de New York Times noemde haar in 2010 “misschien wel de beste boekontwerpster van deze tijd”. De Koningin prees in een toespraak Boom’s bescheidenheid, perfectionisme en creatieve eigenzinnigheid. Volgens de Koningin zijn haar boeken ‘belezenissen’ omdat ze veel verder reiken dan het tekstuele. Eén van haar boeken ruikt bijvoorbeeld naar bouillon; een ander kan worden omschreven als een ‘buffelboek’ omdat de schuurpapieren omslag aanvoelt als een buffelhuid. Het gehele oeuvre en archief van Irma Boom zijn opgenomen in de Bijzondere Collecties van de Universiteit van Amsterdam en ook het Museum of Modern Art in New York en het Centre Pompidou in Parijs hebben werken van haar in hun collectie. Behalve boeken ontwierp Irma Boom ook postzegels en munten. Ze werkt eveneens mee aan de vormgeving van het interieur van een tunnel in Amsterdam en een ruimte in het gebouw van de Verenigde Naties in New York.

De Eremedaille voor Kunst en Wetenschap is een onderscheiding in de Huisorde van Oranje. De eremedaille wordt toegekend aan mensen met uitzonderlijke verdiensten op de terreinen kunst en wetenschap.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 84 25-03-13 22:58

6 SEPTEMBER

OPEN MONUMENTENDAG

Professor mr. Pieter van Vollenhoven verrichtte op 6 september bij Château St. Gerlach in Valkenburg aan de Geul de officiële opening van de 26e Open Monumentendag. In het weekeinde van 8 en 9 september openden ruim 3.500 monumenten in heel Nederland hun deuren voor het publiek. Het thema van deze Open Monumentendag was 'Groen van Toen': de relatie tussen het monument en zijn directe omgeving stond centraal. Professor Van Vollenhoven gaf aan elk jaar weer getroffen te zijn door de trots die bewoners van monumenten tonen voor hun bezit. "En door het elan waarmee zij vertellen over de geschiedenis daarvan. Dat maakt Open Monumentendag elk jaar weer een belevenis."

Professor mr. Pieter van Vollenhoven is voorzitter van het Comité van Aanbeveling van de Stichting Open Monumentendag. Hij is ook voorzitter van het Nationaal Restauratiefonds, dat onder andere financieringen en subsidies verstrekt aan monumenteigenaren voor restauratie en onderhoud van hun pand.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 85 25-03-13 22:58

9 SEPTEMBER

IN DE AMSTERDAMSE GRACHTEN

Prinses Máxima nam op 9 september deel aan de Amsterdam City Swim. Samen met 1.100 andere deelnemers zwom zij 2.028 meter door de Amsterdamse grachten om geld in te zamelen voor onderzoek naar de ziekte ALS. De Prinses legde de route af in 50 minuten. Bij de finish stonden haar echtgenoot en hun drie dochters op haar te wachten. Marc ter Haar, voorzitter van de Stichting Amsterdam City Swim, over de achtergrond van de zwemrace: “ALS is een heel onbekende ziekte en ook een ‘kleine’ ziekte; relatief weinig mensen lijden aan ALS. Dat betekent dat er weinig fondsen zijn voor onderzoek en ondersteuning. Dat willen wij veranderen door deze race te zwemmen. Vorig jaar hebben we met 14 kerels een zwemrace gezwommen in Turkije, ook voor ALS. In de vierenhalf uur durende busreis terug naar ons hotel is dit wilde idee ontstaan. We hebben miljoenen nodig voor onderzoek naar deze ziekte en daar gaan we hard aan werken. Op 8 september 2013 zwemmen we weer!”

ALS (Amyotrofische Lateraal Sclerose) is een ongeneselijke zenuw- en spierziekte, waarbij de spieren één voor één uitvallen. Gemiddeld heeft iemand nog maar drie jaar te leven nadat de diagnose gesteld is. Over de oorzaak is nog weinig bekend. De Amsterdam City Swim 2012 heeft in totaal ruim 740.000 euro opgehaald voor onderzoek naar ALS.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 86 25-03-13 22:59

13 SEPTEMBER

EI IN EERSEL

Op 13 september bracht de Prins van Oranje in Eersel een werkbezoek aan het bedrijf Venco Groep, een verzameling innovatieve bedrijven die wereldwijd actief zijn in de pluimveesector. De Prins opende de zogenoemde Venco Campus, het 30.000 m² grote nieuwe bedrijfspand in de vorm van een ei. Rond het nieuwe pand werd een campusomgeving gerealiseerd, waardoor pluimveespecialisten van over de hele wereld kennis kunnen maken met de nieuwste ontwikkelingen binnen de sector. Voorafgaand aan de openingsceremonie bracht de Prins een werkbezoek aan het Rondeel in Wintelre. Hier werd de Prins geïnformeerd over de ontwikkelingen in de pluimveesector en de oplossingen die de bedrijven van de Venco Groep hiervoor hebben. De Prins nam verder deel aan een discussie over het verduurzamen van de pluimveehouderij.

De Venco Groep bestaat uit de bedrijven Vencomatic, Prinzen, Agro Supply, Rondeel en Vencosteel. Vencomatic ontving op 8 mei uit handen van de Prins van Oranje de Koning Willem I Prijs in de categorie midden- en kleinbedrijf. Volgens het juryrapport onderscheidt het bedrijf zich door “een groot bewustzijn van haar voetafdruk op deze aarde”. Eén van de eigenaren van Venco Groep, Han van de Ven, herinnert zich de prijsuitreiking nog goed. “U zei in mei dat u voortaan aan Venco denkt als u een eitje tikt. Vandaag hebt u helemaal een goede indruk kunnen krijgen van wat we doen.”

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 87 25-03-13 22:59

18 SEPTEMBER

PRINSJESDAG

Hare Majesteit de Koningin sprak op 18 september tijdens de Verenigde Vergadering van de Staten-Generaal in de Ridderzaal in Den Haag de troonrede uit. Het was de laatste troonrede van het demissionaire kabinet van VVD en CDA. De onderhandelingen over een nieuw kabinet bevonden zich op dat moment in een eerste fase nadat de Tweede Kamerverkiezingen op 12 september hadden plaatsgevonden. De Koningin werd vergezeld door de Prins van Oranje, Prinses Máxima, Prins Constantijn, Prinses Laurentien, Prinses Margriet en professor mr. Pieter van Vollenhoven. Voor het eerst sinds 15 jaar liep niet meer het bekendste rijpaard uit de Koninklijke Stallen voor de Gouden Koets uit; de 20-jarige schimmel Benito ging eerder in 2012 met pensioen. De stoet van de Gouden Koets werd deze dag aangevoerd door Mitch. Op zijn rug wel traditiegetrouw het hoofd van het Koninklijk Staldepartement, kolonel Bert Wassenaar.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 88 25-03-13 22:59

Financiële en fiscale aspecten leden Koninklijk Huis

De Wet Financieel Statuut van het Koninklijk Huis (WFSKH) stamt uit 1972 en is in 2008 geactualiseerd en gemoderniseerd. Op basis van deze wet ontvangen drie leden van het Koninklijk Huis een grondwettelijke uitkering van de staat: de Koningin, de Prins van Oranje en Prinses Máxima. Deze uitkering bestaat uit een inkomensdeel en een component voor personele en materiële uitgaven. De andere leden van het Koninklijk Huis ontvangen geen uitkering van het Rijk.

De Koningin en de overige leden van het Koninklijk Huis zijn belastingplichtig. Er zijn wel bepaalde vrijstellingen voor de Koning, de vermoedelijke opvolger van de Koning en diens echtgenote. Het gaat hier om de belastingen over hun grondwettelijke uitkering en de vermogensbestanddelen die dienstbaar zijn aan de uitoefening van het Koningschap. Over privévermogen betalen zij allen vermogensrendementsheffing.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 89 25-03-13 22:59

22 SEPTEMBER

STEDELIJK MUSEUM AMSTERDAM

Op 22 september opende Hare Majesteit de Koningin het vernieuwde Stedelijk Museum Amsterdam. Ook Prins Constantijn was daarbij aanwezig; hij is lid van de Raad van Toezicht van het museum. Het Stedelijk was bijna negen jaar dicht voor een grootscheepse vernieuwing. Architect Mels Crouwel ontwierp een moderne spierwitte vleugel en ook de oudbouw uit 1895 onderging een grondige renovatie. Burgemeester Eberhard van der Laan van Amsterdam zei tijdens de openingsceremonie te hopen dat het Stedelijk weer dé aanjager van moderne kunst in Nederland wordt. “We hopen op zinderende en controversiële programma’s die de zinnen prikkelen, de gedachten bezighouden en de tongen losmaken.” Artistiek directeur Ann Goldstein heeft er wel vertrouwen in dat dat gebeurt: “Het vernieuwde Stedelijk Museum zet Amsterdam op de kaart als een centrum van artistieke vernieuwing en het brengt nieuw leven op het Museumplein – één van de belangrijkste cultuurlandschappen in de wereld.”

Het Stedelijk onderhoudt een collectie van moderne en hedendaagse kunst en vormgeving van 90.000 voorwerpen daterend uit de jaren zeventig van de negentiende eeuw tot heden. In de nieuwbouw komen wisselende tentoonstellingen. Het oude gedeelte huisvest de permanente collectie met werken van onder andere Karel Appel, Marc Chagall, Vincent van Gogh, Henri Matisse, Jackson Pollock en Andy Warhol. Daarnaast biedt het museum een permanente presentatie van de collectieve vormgeving: van industriële vormgeving en toegepaste kunst tot grafisch ontwerp.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 90 25-03-13 22:59

25 SEPTEMBER

KONINGIN EN BISSCHOP

Hare Majesteit de Koningin ontving op 25 september de Zuid-Afrikaanse aartsbisschop Desmond Tutu op Paleis Huis ten Bosch. Een paar dagen eerder was hij benoemd tot Commandeur in de Orde van Oranje-Nassau. Aartsbisschop Tutu werd daarmee onder meer geëerd voor zijn werk als voorzitter van de Zuid-Afrikaanse Waarheids- en Verzoeningscommissie die onderzoek deed naar de mensenrechtenschendingen in de tijd van de apartheid. In 1984 kreeg Desmond Tutu de Nobelprijs voor de Vrede.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 91 25-03-13 22:59

25 SEPTEMBER

PRINSESJES EN KINDERPOSTZEGELS

Op de Eikenhorst in Wassenaar plaatste de Prins van Oranje op 25 september de eerste bestelling van de kinderpostzegels. Hiermee ging de Kinderpostzegelactie 2012 officieel van start. Van 26 september tot en met 5 oktober gingen meer dan 200.000 kinderen van groep 7 en 8 van de basisschool langs de deuren om kinderpostzegels en kaarten te verkopen. Op de serie kinderpostzegels van 2012 staan foto's van de Prinsesjes Amalia, Alexia en Ariane, gemaakt door hun vader, de Prins van Oranje. De 11-jarige Daimy mocht samen met twee vriendinnetjes aanbellen bij het woonhuis van de Prins en zijn gezin. Daimy is een pleegzorgkind en woont samen met haar twee jongere broertjes op een pleegzorgboerderij. Ze verkocht vijf velletjes postzegels aan de Prins en had ook nog een gesprekje met hem. "Ik wilde weten of de Prinsessen wel eens in oude kleren rondlopen. En dat doen ze heel graag. Hun moeder vindt dat ze af en toe mooie jurken moeten dragen. Als ze op de foto gaan bijvoorbeeld. Hij vertelde ook dat hij nog geen pleegvader kan worden omdat hij daarvoor te weinig thuis is. Maar hij vindt het wel het overwegen waard om pleeggrootvader te worden."

De Kinderpostzegelactie 2012 bracht 11,6 miljoen euro op. Stichting Kinderpostzegels wil met het geld meer kinderen helpen aan een veilig thuis en ze de mogelijkheid geven om zich te ontwikkelen.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 92 25-03-13 22:59

28 SEPTEMBER

ONDERNEMERSPLAZA

Prinses Máxima bezocht op 28 september het Ondernemersplaza in Amersfoort. Ze bezocht daar de nieuwe afdeling 'Coaching' van Qredits Amersfoort. Qredits is een landelijke microkredietverstrekker die de afgelopen jaren ruim 2.800 leningen verstrekte aan (startende) ondernemers. De Prinses sprak met ondernemers die een microkrediet hebben gekregen. Ook hun coaches van Qredits, die de ondernemers met raad en daad bijstaan in de bedrijfsvoering, waren daarbij. Margot de Bekker, projectmanager van Ondernemersplaza, over het nut van coaching van ondernemers: "Niet iedere ondernemer heeft goede ondernemersvaardigheden over de hele breedte. Door inzichtelijk te maken waar je sterke, maar ook waar je minder sterke kanten zitten, kun je als ondernemer extra werken aan de zwakke plekken. Daarmee stijgen de overlevingskansen voor die onderneming en wordt de kans dat Qredits zijn geld terugkrijgt natuurlijk ook groter."

De Prinses bezocht eveneens de pensioenmarkt voor ondernemers die werd georganiseerd door de Kamer van Koophandel, het Verbond van Verzekeraars en Wijzer in geldzaken. Op deze markt konden ondernemers uit heel Nederland terecht met vragen over hun pensioen. De Prinses was bij het Ondernemersplaza in haar hoedanigheid van erevoorzitter van het platform Wijzer in geldzaken en als lid van het Nederlands Comité voor Financiering en Ondernemerschap.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 93 25-03-13 22:59

2 OKTOBER

COLLEGE VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS

Op 2 oktober was Hare Majesteit de Koningin in Utrecht aanwezig bij de presentatie van het College voor de Rechten van de Mens. Naast de Koningin was ook de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties, Navanethem Pillay, aanwezig bij de opening. Het nieuwe onafhankelijke instituut gaat de mensenrechten in Nederland belichten, bewaken, beschermen en bevorderen. Het College zal advies uitbrengen aan de regering en komt jaarlijks met een rapport over de staat van de mensenrechten in Nederland. Door de oprichting van het mensenrechteninstituut houdt de Commissie Gelijke Behandeling (CGB) op te bestaan. Alle taken die de CGB sinds 1994 uitvoerde, worden overgenomen door het College voor de Rechten van de Mens. Het College zal dus ook oordelen uitspreken op het gebied van gelijke behandeling. Iedereen in Nederland die zich ongelijk behandeld voelt, bijvoorbeeld op het werk, op school of als consument, kan een verzoek om een oordeel indienen.

Laurien Koster, de eerste voorzitter van het College voor de Rechten van de Mens, was blij met de belangstelling van zowel de Koningin als de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten. “Ik ben zeer verheugd met de aanwezigheid van beiden. Het Koningshuis kent een lange traditie van maatschappelijke betrokkenheid en zowel binnen de VN als in Nederland is erg enthousiast gereageerd op de komst van een nationaal mensenrechteninstituut in Nederland.”

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 94 25-03-13 22:59

3 OKTOBER

OP HET NETVLIES

In het Medisch Centrum Alkmaar was Hare Majesteit de Koningin op 3 oktober aanwezig bij de overhandiging van een netvliescamera. De zogenaamde Retcam-camera helpt bij te vroeg geboren baby's blindheid voorkomen. De camera is aangeschaft door het Oogfonds en werd tijdens een bijeenkomst aangeboden aan het Medisch Centrum Alkmaar. De Koningin kreeg uitleg over het apparaat door kinderoogarts Marije Sminia. Volgens het Oogfonds is Prematuren Retinopathie (ROP) de meest voorkomende oorzaak van vermijdbare blindheid bij kinderen in Nederland. Het ontstaat bij te vroeg geboren baby's. Door een wildgroei aan bloedvaten raakt het netvlies los. Tijdige ontdekking en behandeling voorkomt blindheid bij 90 procent van de kinderen.

Het Oogfonds zet zich in om vermijdbare blind- en slechtziendheid in Nederland te voorkomen. Daarnaast werkt de organisatie aan het bevorderen van integratie van blinden en slechtzienden in de samenleving. De Koningin is beschermvrouwe van het Oogfonds.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 95 25-03-13 22:59

3 OKTOBER

DE TAFEL VAN ÉÉN

Prinses Máxima bezocht op 3 oktober in Alkmaar het project 'De tafel van één' van WOMEN Inc. Bij dit project komen vrouwen zonder baan of met een lage opleiding vijf keer bij elkaar voor een gesprek onder leiding van een tafelbuddy. Doel is dat de vrouwen elkaar inspireren en motiveren om uiteindelijk een baan te vinden of een opleiding te volgen. De Prinses woonde een tafelgesprek bij. Eén van de aanwezige vrouwen was Krista van Pel, die er later over zei: "Ik heb me weggecijferd. De gedachte dat de samenleving mij niet meer nodig had zat vast in mijn hoofd. Maar ik liet het er niet bij zitten. En zo kwam ik uit bij dit project. Ik vertelde Máxima dat ik net veertig was geworden. Toen zei ze: 'Een paar jaar geleden heb ik voor mezelf besloten dat veertig het nieuwe twintig is'. Ik vind haar een mooie, aardige vrouw zonder poeha. Ze heeft me enorm geïnspireerd."

De tafel van één is een initiatief van vrouwenplatform WOMEN Inc. in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en in samenwerking met gemeenten en maatschappelijke organisaties. Na de tafelgesprekken kunnen de vrouwen bij deze organisaties terecht voor ondersteuning en begeleiding bij het vinden van (vrijwilligers) werk of een opleiding of cursus.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 96 25-03-13 22:59

4 OKTOBER

DE BOEKENBERG

Prinses Laurentien opende op 4 oktober het gebouw 'Boekenberg' in Spijkenisse. Het gebouw heeft een glazen piramide van 26 meter hoog. In de piramide staat een boekenkast die zich uitstrekt over vijf verdiepingen. In die kast bevinden zich alle ruimten van de plaatselijke bibliotheek, plus de logistieke en technische voorzieningen. De boeken zijn van buitenaf zichtbaar en zo lijkt het alsof midden in Spijkenisse een grote kleurrijke boekenberg ligt. De ontwerper van het gebouw, de Nederlandse architect Winy Maas, wil hiermee inwoners van Spijkenisse uitnodigen om te (gaan) lezen. Boekenberg Spijkenisse is bovendien een energie-efficiënt gebouw dat in de toekomst onafhankelijk wordt van fossiele energiebronnen. Het klimaat in het gebouw wordt enkel en alleen door planten geregeld. Daarnaast wordt er regenwater gebruikt voor de spoeling van de toiletten en de vloerverwarming en -koeling van de bibliotheekruimte.

In een korte toespraak vertelde Prinses Laurentien wat haar zo aantrekt in de Boekenberg. "Voor mij is het een gebouw waar zoveel dingen die in mijn leven grote betekenis hebben bij elkaar komen: boeken, lezen en het gevoel van openheid, transparantie en duurzaamheid. De bibliotheek als stralend en zichtbaar middelpunt. Zichtbaarheid van boeken is ongelooflijk belangrijk in deze digitale wereld. Alles wat wij belangrijk vinden, dat maken we zichtbaar. Dus om boeken zo zichtbaar te maken is een belangrijk en veelzeggend gebaar."

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 97 25-03-13 22:59

7 EN 8 OKTOBER

ANTIPIRATERIJMISSIE

Voor de kust van Somalië bezocht de Prins van Oranje op 7 en 8 oktober de Nederlandse militairen die daar worden ingezet voor het bestrijden van piraterij. De Prins reisde met de Commandant der Strijdkrachten generaal Tom Middendorp. Aan boord van Hr. Ms. Rotterdam sprak de Prins met bemanningsleden, de verschillende detachementen aan boord en de internationale staf van de NAVO. Met demonstraties liet de bemanning zien welke middelen hen ter beschikking staan en werd uitgelegd hoe de piraterij wordt aangepakt. “Ik ben zeer onder de indruk van de professionaliteit van de bemanning van Hr. Ms. Rotterdam”, zei de Prins. “Deze missie is van essentieel belang voor Nederland als internationaal handelsland. Het schip en de middelen aan boord stellen de bemanning in staat hun verantwoordelijkheden optimaal uit te voeren waardoor Nederland hier een hoogwaardige bijdrage aan deze NAVO-missie kan leveren.”

Vanaf het schip leidde de Nederlandse commandeur Bekkering de NAVO-piraterij-bestrijdingsmissie Ocean Shield voor de kust van Somalië en in de Golf van Aden, waarbij piraten vroegtijdig worden afgeschrikt, opgespoord en opgepakt. Door de missie is het aantal kapingen fors gedaald. In 2012 werden er in de wateren voor de Somalische kust acht schepen gekaapt; in 2011 waren dat er nog 23. De Nederlandse marine heeft in 2012 in totaal 34 piraten aangehouden tegen wie vervolging is ingesteld.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 98 25-03-13 22:59

10 OKTOBER

LOODSVAARTUIG POLARIS

Op 10 oktober doopte Hare Majesteit de Koningin in Rotterdam het nieuwe loodsvaartuig 'Polaris'. Het schip is door de Friese werf Barkmeijer gebouwd in opdracht van het Nederlands Loodswezen. Polaris is een zogenoemd 'stationsvaartuig' dat wordt ingezet voor het beloodsen van schepen van en naar de Rotterdamse haven en de Nederlandse en Vlaamse havens aan de Schelde. Met een lengte van 81 meter, een breedte van 13 meter en een innovatief scheepsontwerp kan de Polaris langer op zee blijven. Dit is volgens de voorzitter van het Nederlands Loodswezen Eric van Dijk belangrijk voor de concurrentiepositie van de zeehavens. "Jaarlijks moet het beloodsen van zeeschepen van en naar de Nederlandse zeehavens naar schatting zo'n twintig dagen stilgelegd worden als er teveel wind en te hoge golven staan. Ik verwacht dat dat met de nieuwe schepen minstens door de helft gaat."

Polaris is de eerste van een reeks van drie nieuwe loodsvaartuigen voor het Nederlands Loodswezen. De voornaamste taak van deze organisatie is het jaarlijks loodsen van circa 100.000 zeeschepen. Dit gebeurt 24 uur per dag, in weer en wind door zo'n 470 loodsen.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 99 25-03-13 22:59

11 OKTOBER

OP DE WIJKBOERDERIJ

In Hardenberg bezocht de Prins van Oranje op 11 oktober kinderboerderij Baalder. Deze kinderboerderij heeft samen met Agrarisch Opleidingscentrum De Groene Welle en de Stichting Baalderborg het initiatief 'Samen slimmer' opgezet. Scholieren van De Groene Welle leren op de kinderboerderij de dieren verzorgen en het groen onderhouden. De verstandelijk beperkte cliënten van de Baalderborg helpen er met het verzorgen van de dieren. Het onderhoud van de locatie en de verzorging van de dieren zorgen voor samenwerking en ontmoeting tussen beide groepen. De kinderboerderij heeft zo zijn wijkfunctie teruggekregen. Op 15 mei 2012 won 'Samen slimmer' een Appeltje van Oranje van het Oranje Fonds.

Eimert Fikse, initiatiefnemer van het project, was trots op wat ze de Prins in Hardenberg konden tonen: "Het weer was geweldig en de Prins was erg op zijn gemak tijdens het bezoek. Kortom, we hadden volop de gelegenheid om wijkboerderij Baalder te laten zien en erover te vertellen. Leerlingen van klas 3 van het vmbo-groen van De Groene Welle deden het geweldig en ook cliënten van de Baalderborg praatten honderd uit. Mooi was dat we de nieuwe plannen van de aanleg van de kindertuinen konden presenteren. Na de dag in mei, toen we op Paleis Noordeinde in Den Haag waren om het Appeltje van Oranje in ontvangst te nemen, was deze dag wederom een dag om niet snel te vergeten."

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 100 25-03-13 22:59

11 OKTOBER

TROTS OP WIE JE BENT

Op de Eikenhorst in Wassenaar ontving Prinses Máxima op 11 oktober de kinderen van Leesclub Meetingz!. De kinderen boden de Prinses het boek 'Trots op wie je bent' aan, dat gaat over pesten en er anders uitzien. Eén voor één lazen de kinderen een stukje voor uit hun eigen boek dat ze samen met de schrijfsters Esmy Kromontono en Irish Verwey hebben geschreven en dat gebaseerd is op hun eigen ervaringen.

Leesclub Meetingz! is in de Haarlemse Boerhavewijk opgericht voor basisschoolleerlingen die op school een achterstand hebben. Wekelijks gaan de kinderen naar de leesclub en na drie maanden krijgen ze een certificaat. Omdat veel kinderen daarna nog graag betrokken willen blijven bij Meetingz!, werd als vervolg de Verhalenmakerij bedacht. Het boek 'Trots op wie je bent' is het eerste product van de Verhalenmakerij.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 101 25-03-13 22:59

22 OKTOBER

KENNISMAKEN MET FRACTIEVOORZITTERS

Hare Majesteit de Koningin ontving op 22 oktober fractievoorzitter Henk Krol van 50PLUS op Paleis Huis ten Bosch voor een kennismakingsgesprek. Na de Tweede Kamerverkiezingen van 12 september heeft de Koningin alle nieuwe fractievoorzitters ontvangen met wie zij nog niet eerder in hun rol als fractievoorzitter contact had gehad. Naast Henk Krol ontving zij op 1 oktober Diederik Samsom (PvdA), op 2 oktober Sybrand van Haersma Buma (CDA), op
7 november Bram van Ojik (GroenLinks) en op 10 december Halbe Zijlstra (VVD).

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 102 25-03-13 22:59

23 OKTOBER

JOODS CULTUREEL KWARTIER

De Prins van Oranje woonde op 23 oktober in Amsterdam de viering bij van het 80-jarig bestaan van het Joods Historisch Museum (JHM) en de feestelijke lancering van het Joods Cultureel Kwartier. De Prins markeerde het begin van het Joods Cultureel Kwartier door het onthullen van één paneel van het kunstwerk 'The Fragmented TaLIT' van de Iraaks-Nederlandse kunstenaar Joseph Semah. Het hele kunstwerk bestaat uit veertien lijsten met wisselend witte en zwarte streeppatronen. De zwarte strepen verwijzen naar het zwart op de joodse talliet (gebedsmantel). De witte strepen geven de tsietsiet weer, de witte kwasten aan de vier hoeken van de gebedsmantel. Professor Heijmans, lid van de Raad van Toezicht van het JHM, noemde de komst van de Prins een eer en een bevestiging van de warme band tussen de Oranjes en de Joodse gemeenschap. "Vele generaties van uw familie bezochten deze synagoge. Elke dienst klinkt er een gebed voor het Koninklijk Huis en het bestuur van deze stad. Vanuit deze verbondenheid waarderen wij het zo dat u in ons midden bent."

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 103 25-03-13 22:59

23 TOT EN MET 25 OKTOBER

STAATSBEZOEK ITALIAANSE PRESIDENT

Op uitnodiging van Hare Majesteit de Koningin bracht de president van Italië, Giorgio Napolitano, van 23 tot en met 25 oktober een staatsbezoek aan Nederland. Na de verwelkoming door de Koningin, hadden de president en zijn echtgenote een ontmoeting met de Italiaanse gemeenschap in Nederland. 's Avonds omschreef de Koningin tijdens het staatsbanket Italië als "een land van dierbare betovering" en zei ze dat wie in Italië om zich heen kijkt zich onweerstaanbaar verbonden voelt met de ontstaansgeschiedenis van de Europese beschaving. Ze refereerde ook aan de verworvenheden van Europa. "Vrede, vrijheid en welvaart zijn geenszins vanzelfsprekend. Ze moeten beschermd en soms zelf heroverd worden. Het is daarom van vitaal belang de geschiedenis als collectieve herinnering door te geven aan de jongeren van nu, die op hun beurt als burgers van Europa de toekomst vorm moeten geven."

Op 24 oktober ontmoette de Italiaanse president de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer en de minister-president. Samen met de Koningin bezocht hij vervolgens ESTEC in Noordwijk, het onderzoeks- en testcentrum van de Europese ruimtevaartorganisatie ESA. Zij kregen daar een rondleiding door de Nederlandse astronaut André Kuipers en zijn Italiaanse collega Luca Parmitano. In Den Haag bood de president de Koningin tot slot een concert aan van de Italiaanse violist Uto Ughi. Het staatsbezoek werd op 25 oktober afgesloten met een afscheidsceremonieel bij Paleis Noordeinde.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 104 25-03-13 23:00

1 NOVEMBER

BOEREN EN BANKEN

Op 1 november hield Prinses Máxima in de Ridderzaal in Den Haag een toespraak op het congres 'Samenwerken aan internationale voedselstabiliteit'. Dit deed zij in haar hoedanigheid van VN-adviseur voor toegankelijke financiële diensten. In de toespraak vroeg de Prinses meer aandacht voor kleine boeren in ontwikkelingslanden, voor vrouwen en jongeren en voor de mens achter de boer. Ze wees er ook op dat hoewel boeren de wereld moeten voeden, zij in ontwikkelingslanden niet of nauwelijks terecht kunnen bij banken en verzekeraars. "Laten we niet vergeten dat slechts twee procent van de volwassenen in deze landen een zorgverzekering heeft. Dat maar zes procent van de boeren zich heeft verzekerd tegen een slechte oogst. Dat in rijke landen 89 procent van de volwassenen een bankrekening heeft, tegen niet meer dan 41 procent in ontwikkelingslanden – om van het percentage in de allerarmste landen nog maar te zwijgen. In Rwanda sprak ik eens met een boer die met een microkrediet een koe had kunnen kopen. Hij was een klant van de Banque Populaire. Zijn leven is daarna veel beter geworden. Hij kon zijn gezin te eten geven, een eigen huis bouwen en zijn kind laten studeren op de universiteit. Ik vroeg hem of hij verder nog wensen had. En hij zei: 'Blijf in mij geloven, dat is alles wat ik wil.' Geloven in boeren in ontwikkelingslanden, dat was, is en blijft onze opdracht."

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 105 25-03-13 23:00

5 NOVEMBER

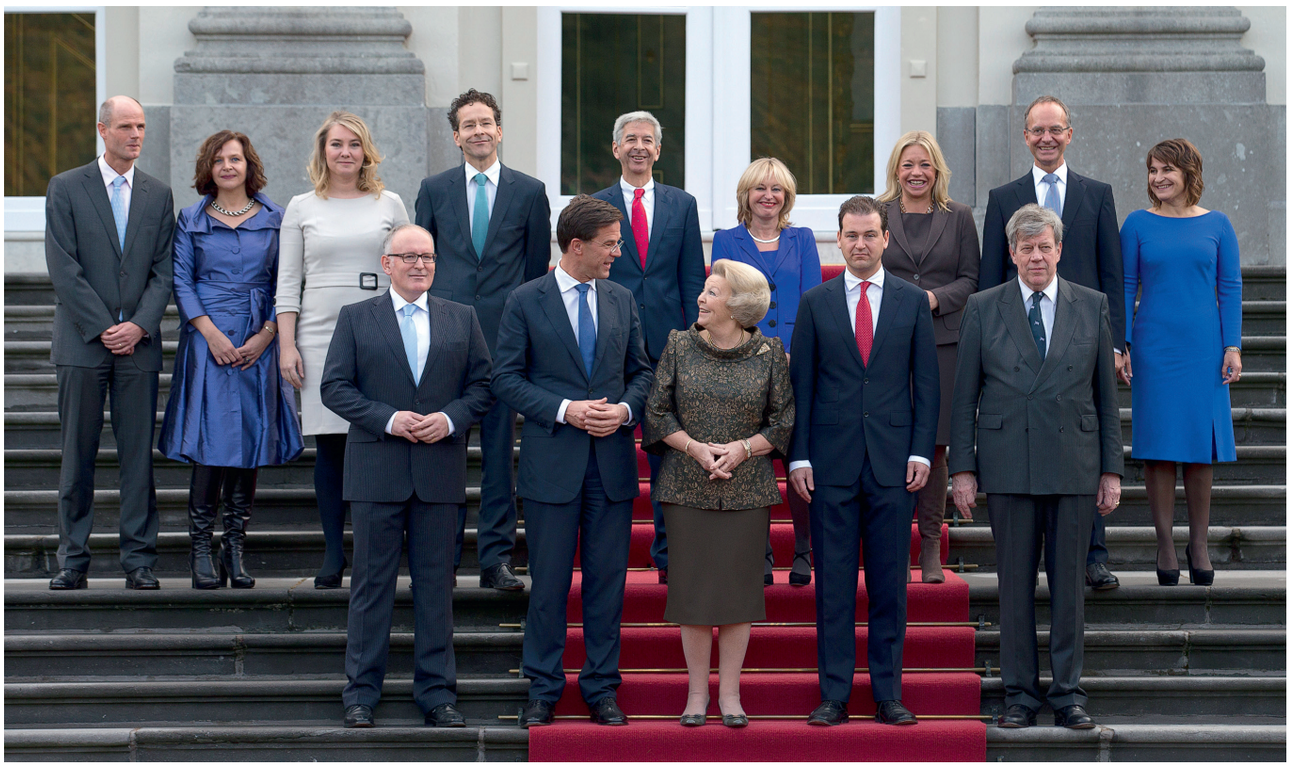

BEËDIGING NIEUW KABINET

Op 5 november ontving Hare Majesteit de Koningin op Paleis Huis ten Bosch de kandidaat-ministers en –staatssecretarissen van het nieuwe kabinet. De Koningin en formateur Mark Rutte tekenden daar de Koninklijke Besluiten over het ontslag van de oude en de benoeming van de nieuwe bewindspersonen. Aansluitend vond in de Oranjezaal van het Paleis ten overstaan van de Koningin de beëdiging van de nieuwe ministers plaats. Bij de beëdiging leggen de bewindslieden een eed of verklaring en belofte van zuivering af en zweren of beloven zij trouw aan het staatshoofd, het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden en de Grondwet en aan een getrouwe vervulling van de plichten die het ambt hen oplegt. Direct na de beëdiging van de ministers werd de traditionele bordesfoto gemaakt. Later die dag legden ook de staatssecretarissen in een aparte ceremonie ieder de eed of belofte af. Voor het eerst werd de beëdiging van het nieuwe kabinet geregistreerd door een camera en werden de opnamen rechtstreeks ter beschikking gesteld aan de media.

Na het aantreden van het nieuwe kabinet begon de Koningin met het voeren van individuele gesprekken met de nieuwe ministers. Om geïnformeerd te blijven over het actuele regeringsbeleid, ontvangt de Koningin ook iedere maandagmiddag de minister-president op Paleis Huis ten Bosch.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 106 25-03-13 23:00

Kabinetsformatie

De Tweede Kamer wijzigde in 2012 haar Reglement van Orde om de rol van de Tweede Kamer bij de kabinetsformatie te versterken. Bij de kabinetsformatie na de verkiezingen van 12 september 2012 werden de nieuwe regels en procedures voor het eerst toegepast. De Kamer wees zelf achtereenvolgens een verkenner, een tweetal informateurs en een formateur aan.

De Grondwet bepaalt dat de leden van een nieuw kabinet bij Koninklijk Besluit worden benoemd. Uit hoofde van die betrokkenheid én op verzoek van de Tweede Kamer zelf, werd de Koningin regelmatig geïnformeerd over de gang van zaken bij de kabinetsformatie. Op 3 november 2012 presenteerde formateur Mark Rutte zijn eindverslag aan de Tweede Kamer waarna hij verslag uitbracht aan de Koningin. Daarbij presenteerde hij de bij Koninklijk Besluit te benoemen leden van het nieuwe kabinet en gaf hij de Koningin in overweging dienovereenkomstig te besluiten. De Koningin wordt tijdens de kabinetsformatie ambtelijk ondersteund door het Kabinet der Koningin.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 107 25-03-13 23:00

6 NOVEMBER

AS I LEFT MY FATHER'S HOUSE

In de Maartenskerk in Doorn bezocht de Prins van Oranje op 6 november het initiatief 'As I left my father's house' van de Stichting New Dutch Connections. Deze stichting wil migranten en Nederlanders samen brengen door middel van theater en beeldende kunst. 'As I left my father's house' is een voorstelling waarin een vaste cast, bestaande uit vluchtelingen met verschillende culturele en religieuze achtergronden, vertelt over hun ervaringen met oorlog en geweld. De voorstelling wordt opgevoerd in gebedshuizen, bij welzijnsinstellingen en op scholen. De Prins noemde wat hij in Doorn te zien en te horen kreeg "intens". Acteur George Elias Tobal was zenuwachtig voor dit optreden. Niet zozeer vanwege de Prins, maar omdat de Liberiaanse vluchteling Maurice Jabila wiens levensverhaal hij vertolkte aanwezig was. "Toen ik het script van zijn levensverhaal kreeg, kon ik het niet in één keer uitlezen. Ik moest het steeds wegleggen. Het verhaal is zó afgrijselijk en onvoorstelbaar. Hoe kun je zo'n honger hebben, dat je hondenvlees roostert? Hoe kun je, nadat je buurman in jouw bijzijn op gruwelijke wijze is vermoord, een lijkkist voor hem gaan timmeren? Hoe kun je je kinderen meegeven aan een wildvreemde, omdat je denkt dat ze bij hem veiliger zijn?"

New Dutch Connections neemt deel aan het Oranje Fonds Groeiprogramma. De Prins en Prinses Máxima zijn beschermpaar van het Oranje Fonds.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 108 25-03-13 23:00

8 NOVEMBER

PRESIDENT LIBERIA IN AUDIËNTIE

Op 8 november ontving Hare Majesteit de Koningin in audiëntie op Paleis Huis ten Bosch Nobelprijs-winnaar en president van Liberia Ellen Johnson Sirleaf. Tijdens haar bezoek aan Nederland dineerde zij ook met de Prins van Oranje, Prinses Máxima en minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking Lilianne Ploumen op de Eikenhorst. De Liberiaanse president had eveneens ontmoetingen met minister-president Mark Rutte en de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer. President Johnson Sirleaf ontving daarnaast een eredoctoraat van de Universiteit van Tilburg voor haar werk als econome en strateeg, haar leiderschap en haar inspanningen in Liberia vrede te stichten en te handhaven.

Het is een goed gebruik dat Hare Majesteit de Koningin als staatshoofd van het Koninkrijk der Nederlanden buitenlandse staatshoofden en autoriteiten ontvangt wanneer zij ons land bezoeken. Naast de Liberiaanse president ontving de Koningin in 2012 onder meer de Israëlische premier Benjamin Netanyahu (19 januari), de voorzitter van het Permanent Comité van het Chinese Volkscongres Wu Bangguo (15 mei), Eurocommissaris Cecilia Malmström (5 juni), de Duitse Bondsraadvoorzitter en minister-president van Beieren Horst Seehofer (7 juni), de echtgenote van de Emir van Qatar, Sheikha Mozah (3 oktober), de Senegalese President Macky Sall (14 november) en de Turkse parlementsvoorzitter Cemil Çiçek (15 november).

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 109 25-03-13 23:00

9 NOVEMBER

STREEKBEZOEK NOORD-BRABANT

Hare Majesteit de Koningin bracht op 9 november een streekbezoek aan de provincie Noord-Brabant. De thema's duurzame ontwikkeling en sociale en technische innovatie stonden hierbij centraal. Bij Desso in Waalwijk zag zij hoe deze tapijtfabriek invulling geeft aan het *cradle to cradle*-concept; uit oude en versleten tapijten worden nieuwe producten gemaakt. In Tilburg bezocht zij een opleidingswinkelcentrum van scholengemeenschap de Rooi Pannen. Hier runnen mbo'ers en vmbo'ers de winkels. De Koningin nam een kijkje in verschillende winkels en sprak met leerlingen over hun werkervaringen. Het bezoek aan de Universiteit van Tilburg stond geheel in het teken van Marga Klompé. De Koningin onthulde een borstbeeld van de eerste vrouwelijke minister van Nederland. Op het Vrijthof in Hilvarenbeek zagen duizenden mensen hoe de Brabantse gilden als eerbetoon aan de Koningin hun vaandels op de grond hadden uitgespreid. In het gemeenschapshuis in Hooge Mierde sprak de Koningin met betrokkenen over het behoud van de leefbaarheid in een dorp. Ook woonde ze een rondetafelgesprek bij over de intensieve veehouderij, die zorgt voor de nodige spanningen tussen de agrariërs en de dorpsbewoners. Het bezoek van de Koningin aan Brabant eindigde bij familiebedrijf Van den Borne Aardappelen in Reusel waar zij uitleg kreeg over hypermoderne technieken om gewassen te bemesten en gezond te houden.

De Koningin legt doorgaans één tot twee keer per jaar een streekbezoek af. Op 6 juli bezocht zij de provincie Fryslân.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 110 25-03-13 23:00

15 NOVEMBER

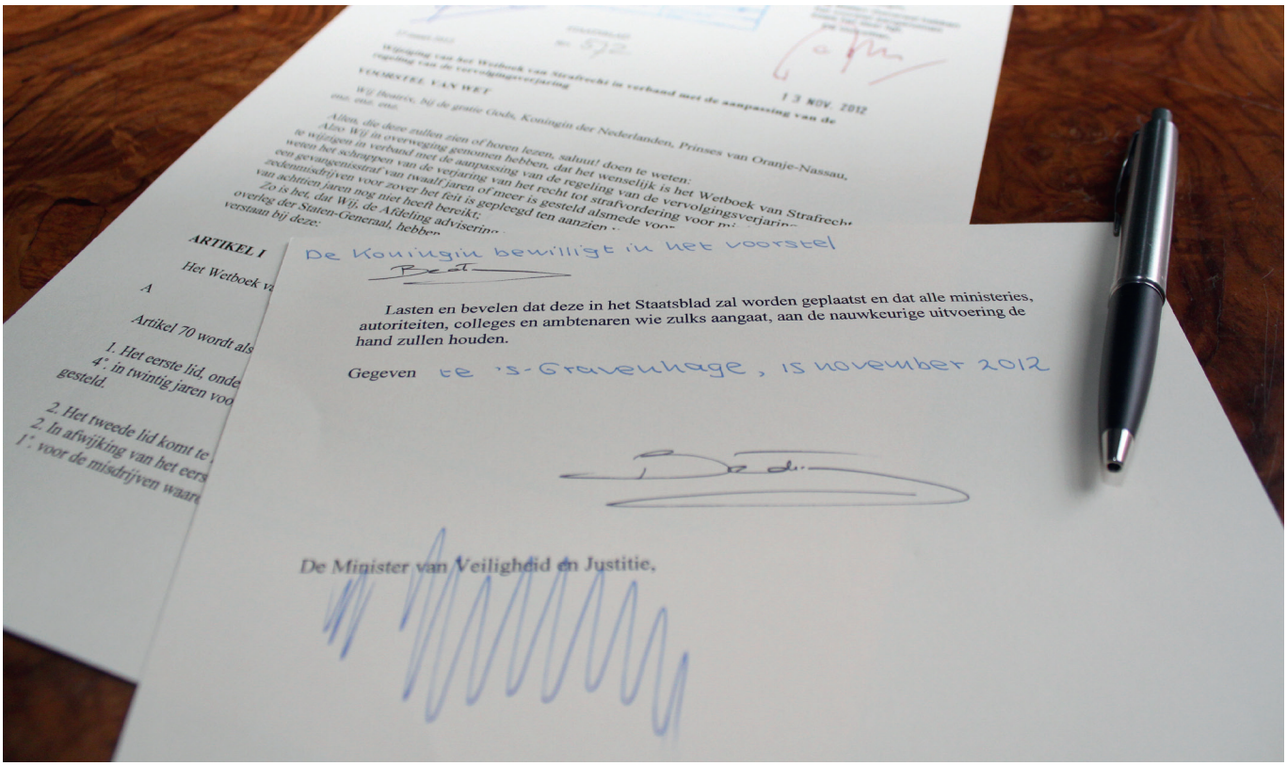

TEKENEN WETTEN

Op 15 november 2012 ondertekende de Koningin het wetsvoorstel 'Wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met de aanpassing van de regeling van de vervolgingsverjaring'. Dankzij deze wet wordt de verjaringstermijn afgeschaft voor ernstige gewelds- en zedenmisdrijven. Daarnaast wordt de verjaringstermijn voor alle misdrijven waar een gevangenisstraf van 8 jaar of meer op staat verlengd van 12 naar 20 jaar. De wet verbetert de positie van slachtoffers.

De Koningin krijgt een wetsvoorstel ter tekening voorgelegd na advisering door de Raad van State en behandeling en stemming in de Tweede Kamer en Eerste Kamer. De Koningin plaatst haar handtekening onder de op het wetsontwerp geschreven zinsnede 'De Koningin bewilligt in het voorstel'. Direct hierna zet de Koningin een tweede handtekening op het document onder de tekst 'Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden'. Het gaat hier om het zogenaamde 'dubbel-bevel'. Na ondertekening door de Koningin wordt de wet door de verantwoordelijke minister of staatssecretaris gecontrasigneerd. Hierin komt de ministeriële verantwoordelijkheid tot uitdrukking. Na bekendmaking in het Staatsblad wordt de wet in het archief van het Kabinet der Koningin opgeborgen. De Koningin ondertekende in 2012 meer dan 400 wetten en algemene maatregelen van bestuur en bijna 2.500 Koninklijke besluiten.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 111 25-03-13 23:00

19 TOT EN MET 23 NOVEMBER

HANDEL IN EN MET BRAZILIË

Van 19 tot en met 23 november brachten de Prins van Oranje en Prinses Máxima een officieel bezoek aan Brazilië. Het paar werd vergezeld door minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking Lillianne Ploumen en staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Sander Dekker. Omdat de Prins en Prinses de reis niet alleen namens Nederland, maar namens het hele Koninkrijk der Nederlanden maakten, werden zij eveneens begeleid door de minister-president van Aruba, Mike Eman. De Prins maakte tijdens het bezoek duidelijk dat dit niet een gewoon koninklijk bezoek was: "*We mean business*". De handelsmissie richtte zich op de sectoren agro-food, afvalmanagement, jachtbouw, creatieve industrie, luchtvaart, wetenschap en technologie en de toeleveranciers voor WK 2014 en de Olympische Spelen van 2016. In het kielzog van de Prins en Prinses reisden ruim 170 ondernemingen en kennisinstellingen mee. Het was voor het eerst dat ook kennisinstellingen deelnamen aan een dergelijke reis.

Op 19 november hadden de Prins en Prinses in Brasilia verschillende gesprekken met Braziliaanse hoogwaardigheidsbekleders over het versterken van de handelsrelaties, het verkleinen van de handelsbelemmeringen en de concrete mogelijkheden in Brazilië voor Nederlandse bedrijven. Ook werd gesproken over het verdiepen van de samenwerking op het gebied van hoger onderwijs en wetenschap en het laten studeren van Braziliaanse studenten in Nederland.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 112 25-03-13 23:00

In Ribeirão Preto bezocht het Kroonprinselijk paar op 20 november onder meer het Nederlandse bedrijf CRV Lagoa, een fokkerij-organisatie die bijdraagt aan de verbetering van de productiviteit van de Braziliaanse veestapel. De Prins nam ook een kijkje bij vliegtuigbouwer Embraer in São José dos Campos, de grootste producent ter wereld van kleine en middelgrote vliegtuigen. Het bedrijf heeft interesse in de hoogwaardige Nederlandse luchtvaarttechnologie. Op 21 november verdiepte de Prins zich in São Paulo bij de expositie 'My waste is your waste' in het afvalprobleem. De tentoonstelling geeft een overzicht van het werk van een aantal Nederlandse en Braziliaanse ontwerpers die perspectief zien in afval. De Nederlandse kunstenaar Jan Eric Visser was duidelijk over de kansen van afval. "Afval is het nieuwe goud." Tijdens het wetenschappelijke seminar 'Biobased Economy' hield de Prins vervolgens een toespraak waarin hij het belang van het verduurzamen van de economie duidelijk maakte: "Green growth is the only sustainable way forward". Prinses Máxima opende ondertussen in Piracicaba de nieuwe fabriek van het Friese milieutechnologiebedrijf Paques. In deze fabriek worden biogasinstallaties gebouwd, die veel gebruikt worden in de voedselindustrie en de chemische sector. Samen hadden de Prins en Prinses een ontmoeting met de waarnemend gouverneur van São Paulo en openden zij de tentoonstelling 'Connecting Concepts'. De tentoonstelling liet het Braziliaanse publiek kennismaken met het werk van Nederlandse ontwerpers en vormgevers.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 113 25-03-13 23:00

Bij een netwerkbijeenkomst voor Nederlandse en Braziliaanse ondernemers, maakte de Prins grappend duidelijk waarom Brazilianen zaken moeten doen met Nederland. “Laat mij u het Koninkrijk der Nederlanden schetsen. In het oosten grenzen we aan Duitsland, bekend
om zijn degelijkheid en goede kwaliteit. Dat zit ook in ons dna. In het westen maken we deel uit van Latijns-Amerika. Alles daartussen is het Koninklijk der Nederlanden. We zijn dus de beste handelspartner die u zich kunt wensen!”

De laatste twee dagen van het bezoek verbleven de Oranjes in Rio de Janeiro. Bij het Maracanã stadion woonden zij het seminar ‘Stadium management: Crowd Control & Public Safety and Efficient Solutions’ bij, waar verschillende Nederlandse bedrijven hun expertise presenteerden. Het stadion wordt gereed gemaakt voor het WK 2014 en de Olympische Spelen van 2016. De Prins verzorgde er samen met voetballer Clarence Seedorf ook de aftrap van een panna knock-out voetbalwedstrijd waar ruim 150 Braziliaanse schoolkinderen hun balkunsten konden tonen. Op 23 november woonden de Prins en Prinses een seminar bij over jachtbouw waar Nederlandse jachtbouwers hun vakbekwaamheid met de bouw van moderne jachten aan potentiële Braziliaanse klanten lieten zien. Het paar bracht ook een bezoek aan Petrobás, een van de grootste oliemaatschappijen ter wereld. Samen met verschillende ceo’s van Nederlandse beursgenoteerde bedrijven spraken zij met de top van Petrobás over mogelijke samenwerking en kennisoverdracht.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 114 25-03-13 23:00

20 TOT EN MET 22 NOVEMBER

STAATSBEZOEK SLOWAKIJE

Op uitnodiging van Hare Majesteit de Koningin brachten de Slowaakse president Ivan Gašparovič en zijn echtgenote van 20 tot en met 22 november een staatsbezoek aan Nederland. Het traditionele welkomstceremonieel vond plaats bij het Koninklijk Paleis Amsterdam, waarna de president en zijn echtgenote een krans legden bij het Nationaal Monument op de Dam. Samen met de Koningin woonden zij een uitvoering van het Leerorkest van de basisscholen Samenspel en Wereldwijs bij. De president liet zich van zijn muzikale kant zien en speelde na afloop van de voorstelling op een speciaal blaasinstrument een liedje voor de kinderen. Het gezelschap bezocht ook het Restauratieatelier van het Rijksmuseum. 's Avonds vond het staatsbanket plaats. Op 21 november luidde de president de gong op de Amsterdamse effectenbeurs en sprak hij in Den Haag met verschillende politici, ondernemers en de Slowaakse gemeenschap in Nederland. 's Avonds bood de president de Koningin een concert aan van pianist Marian Lapšanský en sopraan Andrea Vizvári. In Helmond bezochten de president en zijn echtgenote op 22 november de AutomotiveCampusNL; de autoindustrie is een belangrijke pijler van de Slowaakse industrie. De Koningin vergezelde haar gasten vervolgens naar de High Tech Campus Eindhoven waar zij werden geïnformeerd over technologische innovaties en 'de producten van morgen'. Het staatsbezoek werd afgesloten in het Van Abbemuseum voor hedendaagse kunst in Eindhoven.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 115 25-03-13 23:00

28 NOVEMBER

10 JAAR PRINS CLAUS LEERSTOEL

Op 28 november hield Prinses Máxima in het Paleis Noordeinde de openingstoespraak tijdens een symposium ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de Prins Claus Leerstoel. Ook Hare Majesteit de Koningin was daarbij aanwezig. De Prinses sprak over wat de tien wetenschappers die de wisselleerstoel bekleedden met elkaar gemeen hebben. “De personen die de leerstoel hebben bekleed hebben allemaal een verhaal te vertellen over wat hen motiveerde tot een academische loopbaan. En allemaal zijn ze persoonlijk sterk betrokken bij het thema ontwikkeling en billijkheid. Met ontwikkeling doel ik op wat mijn schoonvader als volgt uitdrukte: mensen in staat stellen hun energie binnen hun eigen culturele context aan te wenden om veranderingen tot stand te brengen, in de overtuiging dat dit in hun eigen belang is. Net als hij denk ik dat het onmogelijk is een andere persoon of ander land van buitenaf te ‘ontwikkelen’; mensen ontwikkelen zichzelf, en landen ook. Wij kunnen alleen maar helpen bij dit proces, mits het ons gevraagd wordt en dan alleen in een bepaalde context of sociaal-culturele omgeving.”

Tijdens het symposium hield ook minister Lilianne Ploumen van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking een toespraak. Prinses Máxima is voorzitter van het Curatorium van de Prins Claus Leerstoel.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 116 25-03-13 23:00

30 NOVEMBER

PRIJS DER NEDERLANDSE LETTEREN

Uit handen van Hare Majesteit de Koningin ontving Leonard Nolens op 30 november in het Koninklijk Paleis Amsterdam de Prijs der Nederlandse Letteren. De prijs is toegekend door het Comité van Ministers van de Nederlandse Taalunie op voordracht van een Nederlands-Vlaams-Surinaamse jury onder voorzitterschap van Herman Pleij. In een korte toespraak zei de Koningin dat deze prijs, behalve een eerbetoon aan de winnaar, evenzeer een hommage is aan het Nederlands. Volgens de jury komt de prijs de Vlaamse dichter toe omdat “aan zijn poëtica het geloof ten grondslag ligt dat werkelijkheid en schrijven een eenheid vormen, in die zin dat het schrijven van meet af aan deel uitmaakt van de werkelijkheid. Onmodieus verwerpt hij de tegenstelling tussen het woord en het leven. Nolens heeft het Nederlands opnieuw doen zingen.”

Leonard Nolens schreef twintig dichtbundels. Daarnaast schreef hij vele dagboeken, die zijn verzameld in ‘Dagboek van een dichter, 1979 – 2007’. De Prijs der Nederlandse Letteren wordt eens in de drie jaar beurtelings door het Nederlandse en het Belgische staatshoofd uitgereikt aan een auteur van belangrijke, oorspronkelijk in het Nederlands geschreven literaire werken. Eerdere laureaten waren onder meer Hugo Claus, W.F. Hermans, Gerard Walschap, Harry Mulisch, Hella S. Haasse en Cees Nooteboom. Aan de prijs is een geldbedrag van 40.000 euro verbonden.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 117 25-03-13 23:00

30 NOVEMBER EN 1 DECEMBER

AMREF FLYING DOCTORS

Op 30 november en 1 december bracht de Prins van Oranje in Kenia drie veldbezoeken aan projecten van AMREF Flying Doctors. De Prins was al in Kenia, waar hij van 26 tot en met 29 november de 19e vergadering van de Adviesraad van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties voor water en sanitatie voorzat. In het dorpje Ol Donyo Nyoike ontmoette de Prins de Masai. In deze regio heeft de lokale bevolking samen met AMREF een alternatief ritueel voor meisjesbesnijdenis ontwikkeld. Het nieuwe ritueel is volledig geaccepteerd door de ouderen en de jongeren. Inmiddels hebben ruim achthonderd Masai-meisjes de overgang van meisje naar vrouw gemaakt zonder pijnlijke en onhygiënische besnijdenis. De Prins sprak hierover met verschillende Masai-meisjes en hun moeders. In Loitokitok bezocht de Prins een sanitatieproject, waar vrijwilligers en lokale zorgverleners getraind worden in hygiëne en het voorkomen van ziektes. Deze kennis kunnen zij dan weer doorgeven. Er is ook een School Health Club opgezet, waar kinderen elkaar het belang van goede persoonlijke verzorging leren. De Prins werd geïnformeerd over het programma 'mLearning'. Verpleeg- en verloskundigen in afgelegen gebieden worden via hun mobiele telefoon bijgeschoold, waardoor zij geen tijd verliezen met reizen naar een opleidingslocatie.

AMREF Flying Doctors zet zich in voor het structureel verbeteren van de gezondheid van kwetsbare bevolkingsgroepen in Afrika. De Prins is beschermheer van AMREF Nederland.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 118 25-03-13 23:00

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 119 25-03-13 23:00

4 DECEMBER

PIVOT PARK

De Prins van Oranje opende op 4 december in Oss het Pivot Park. Dit is een biomedisch onderzoekspark voor (startende) bedrijven, die gebruik kunnen maken van de unieke onderzoeksfaciliteiten en productiemogelijkheden die het Amerikaanse farmaceutische bedrijf MSD achterliet na de sluiting van een deel van de afdeling Research & Development. Het gaat vooral om biologische en chemische laboratoria en een farmaceutische proeffabriek. Sinds de start in februari 2012 hebben zich 23 bedrijven gevestigd op het Pivot Park; samen bieden zij werk aan 115 medewerkers. Als open innovatienetwerk voor nationale en internationale bedrijven kan Pivot Park een impuls geven aan de Nederlandse en Brabantse kenniseconomie en werkgelegenheid. De Osse burgemeester Wobine Buijs is blij dat er weer positieve dynamiek voelbaar is in de stad. “Laten we de pijn in veel huiskamers in Oss niet vergeten, maar met hulp van MSD, de provincie, de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij en het Rijk hebben we ervoor kunnen zorgen dat de kennis niet uit Oss verdwijnt. Op Pivot Park is niet alleen individuele kennis aanwezig, maar kennis van de hele keten. Hier komen denkers en doeners samen om er iets van te maken.”

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 120 25-03-13 23:00

6 DECEMBER

HANZELIJN

Op 6 december opende Hare Majesteit de Koningin op station Lelystad de Hanzelijn, de nieuwe spoorlijn tussen Lelystad en Zwolle. De Koningin arriveerde in Lelystad met de koninklijke trein. Na het verrichten van de openingshandeling reisde zij met de koninklijke trein via de nieuwe stations Dronten en Kampen Zuid naar station Zwolle. President-directeur van ProRail Marion Gout-van Sinderen maakte duidelijk dat de opening van de Hanzelijn een belangrijke mijlpaal is in de Nederlandse spoorhistorie. “Dit was het laatste ontbrekende puzzelstukje in ons spoornet.”

De Hanzelijn verbindt per spoor de Randstad met Noord- en Noordoost Nederland. Aan de Hanzelijn is zes jaar gewerkt. ProRail bouwde in die periode 50 kilometer spoorlijn en 88 bouwwerken, zoals de stations in Dronten en Kampen Zuid, de Drontermeertunnel en de Hanzeboog, de opvallende rode spoorbrug tussen Hattem en Zwolle. De Hanzelijn is gerealiseerd in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu en is bedoeld voor zowel goederenvervoer als reizigers.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 121 25-03-13 23:00

6 DECEMBER

10 JAAR ORANJE FONDS

De Prins van Oranje en Prinses Máxima waren op 6 december in Den Bosch aanwezig bij de slotbijeenkomst van het 10-jarig jubileum van het Oranje Fonds. Er waren ruim 500 initiatiefnemers bijeen van projecten die het Oranje Fonds steunt of steunde. De voorzitter van het fonds, Joop Wijn, hield onder meer een toespraak.

Het Oranje Fonds werd op 2 februari 2002 opgericht en als nationaal huwelijksgeschenk aangeboden aan de Prins en Prinses. In het afgelopen decennium richtte het fonds zich op het versterken van de betrokkenheid tussen groepen mensen. Het doel is om mensen bij elkaar te brengen die elkaar niet vanzelfsprekend ontmoeten of het moeilijk vinden om hun draai in de maatschappij te vinden. In totaal 22.852 sociale initiatieven ontvingen een bijdrage om met hun plannen de sociale cohesie in de samenleving te vergroten. Het fonds keerde ruim 200 miljoen euro uit, waarmee zo'n 3,5 miljoen mensen werden bereikt. Directeur van het Oranje Fonds Ronald van de Giessen over 10 jaar Oranje Fonds: "Wij zijn trots op het feit dat wij in elke uithoek van Nederland particulier initiatief mogelijk maken. In het dorpshuis Schiermonnikoog als de meest noordelijke plek tot het gemeenschapshuis in Epen in het zuidelijkste puntje van Nederland. Ook in het Caribisch deel van het Koninkrijk krijgen sociale initiatieven steun vanuit het fonds. Voor ons een goede reden om door te gaan met ons werk."

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 122 25-03-13 23:01

12 DECEMBER

PRINS CLAUS PRIJS 2012

Op 12 december werd in het Koninklijk Paleis Amsterdam de Grote Prins Claus Prijs 2012 uitgereikt in aanwezigheid van Hare Majesteit de Koningin, de Prins van Oranje, Prinses Máxima, Prins Constantijn, Prinses Laurentien en Prinses Mabel. Prins Constantijn overhandigde de prijs aan de Argentijnse non-profit uitgeverscoöperatie Eloísa Cartonera. Deze organisatie geeft boeken uit met gerecyclede handbeschilderde kartonnen omslagen. Gevestigde en opkomende Latijns-Amerikaanse schrijvers 'doneren' hun verhalen en romans aan de uitgeverij. Hierdoor zijn de boeken veel goedkoper dan de gemiddelde paperback, waardoor 'het boek' bereikbaar wordt voor een breed publiek. Volgens Prins Constantijn hebben alle laureaten van de prijs iets gemeen: "Zij maken hun punt niet met wapens, maar met humor. Niet door verspilling, maar door ingenieus hergebruik van producten. Niet door mensen te controleren, maar door henzelf het heft in handen te laten nemen en de ruimte te geven hun mening in alle vrijheid te uiten."

Prins Constantijn is, samen met Prins Friso, erevoorzitter van het Prins Claus Fonds. Het fonds richt zich op personen en organisaties die met hun culturele en creatieve initiatieven en prestaties een positieve invloed hebben op de ontwikkeling van de maatschappij. Jaarlijks kent het fonds een hoofdprijs van 100.000 euro toe en daarnaast 10 prijzen van 25.000 euro.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 123 25-03-13 23:01

15 DECEMBER

KONINKRIJKSCONCERT

Ter gelegenheid van Koninkrijksdag woonden Hare Majesteit de Koningin en de Prins van Oranje op 15 december in Rotterdam het Koninkrijksconcert bij. Het concert, dat als doel heeft de verbondenheid te tonen tussen Nederland en het Caribisch deel van het Koninkrijk, had als thema 'Mazurka'. De Mazurka is een van oorsprong Europese wals waar op Curaçao in de 19e eeuw veel op werd gedanst. De wals is voor deze gelegenheid nieuw leven ingeblazen door de Curaçaose jazzpianist Randal Corsen. Ook andere artiesten uit alle windstreken van het Koninkrijk traden op, zoals Ernst Munneke, Kris Berry, Pete Philly, Rik Mol, Delbert Bernabella en Giovanca. Studenten van de internationale hogeschool Codarts dansten het stuk 'On royal ground'. De Koningin en Prins ontmoetten voor en na de voorstelling verschillende bestuurders uit het Koninkrijk en de artiesten die de avond muzikaal hadden ingelijst.

Sinds de viering van het 50-jarig bestaan van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden in 2004 wordt in principe ieder jaar een Koninkrijksconcert georganiseerd.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 124 25-03-13 23:01

18 DECEMBER

BEËDIGING NIEUWE STAATSSECRETARIS

Hare Majesteit de Koningin beëdigde op 18 december de nieuwe staatssecretaris van Economische Zaken, Sharon Dijksma (PvdA). Staatssecretaris Dijksma is in het bijzonder belast met de terreinen landbouw, voedselkwaliteit, dierenwelzijn, natuur en biodiversiteit. Zij voert in de internationale contacten de titel 'minister van Landbouw'.

In 2012 beëdigde de Koningin ook andere functionarissen voordat zij een hoog ambt binnen het Koninkrijk gingen bekleden. In totaal legden – naast de nieuwe bewindslieden en de vicepresident van de Raad van State - 20 personen de eed of belofte af ten overstaan van de Koningin. Het betrof vijf staatsraden, zes raadsheren bij de Hoge Raad en negen ambassadeurs. Na een beëdiging heeft de Koningin doorgaans een gesprek met betrokkene over zijn of haar taken en vakgebied.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 125 25-03-13 23:01

18 DECEMBER

TERUGBLIK OP TOPSPORT

In het Koninklijk Paleis Amsterdam bood Hare Majesteit de Koningin op 18 december de Nederlandse medaillewinnaars van de Olympische en Paralympische Spelen 2012 een lunch aan. De Prins van Oranje, Prinses Margriet en professor mr. Pieter van Vollenhoven waren hier ook bij aanwezig. In een korte toespraak blikte de Prins terug op het sportjaar 2012 en de keuze van het kabinet om de Olympische Spelen van 2028 niet naar Nederland te willen halen in een tijd van crisis en bezuinigingen. De Prins: “Maar het gedachtegoed, en het doel, dat ten grondslag lag aan het Olympisch plan 2028 is nog altijd springlevend! Wij blijven streven naar een Nederland op Olympisch niveau in de 21e eeuw. Komend jaar het European Youth Olympic Festival in Utrecht. Hopelijk in 2018 de Jeugd Olympische Spelen in Rotterdam. En wie weet toch nog ergens in die lange 21e eeuw de Olympische Spelen.”

Voor turner en gouden medaillewinnaar Epke Zonderland was het een spannende dag. “De Koningin bezoeken is voor mij heel bijzonder. Ik zat naast haar tijdens de koffie. Ze bleek mijn oefening tijdens haar verblijf in Italië te hebben gezien. Dat was nog niet gemakkelijk geweest, want daar richten ze zich niet op de Nederlandse sporters. Maar mijn optreden werd vijf keer herhaald. Het was gezellig, maar ik ben wel netjes ‘u’ blijven zeggen.”

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 126 25-03-13 23:01

25 DECEMBER

KERSTTOESPRAAK

Hare Majesteit de Koningin sprak in haar kersttoespraak over openheid en tolerantie als een belangrijke grondslag voor vertrouwen. “Door de eeuwen heen putte onze maatschappij kracht uit de aanwezigheid van mensen met een verschillende culturele en levensbeschouwelijke achtergrond. Verdraagzaamheid heeft ons land sterk gemaakt. (...) Nederland is altijd open geweest en verbonden met de wereld om ons heen. Meer en meer heeft dit geleid tot wederzijdse afhankelijkheid en betrokkenheid. Het inzicht dat ons eigen welzijn mede afhangt van het leven in andere landen richt de blik naar buiten. Niet in isolement ligt onze kracht, maar in saamhorigheid. Dat is de achtergrond van internationale samenwerking waartoe ons land zich heeft verplicht. De Europese gemeenschap heeft welvaart gebracht. Maar er is meer dan geld alleen; bovenal biedt Europa ons vrede. Toch lijkt het of onvrede alles overschaduwt. In de crisis die ons nu treft, is een klimaat ontstaan waarin wantrouwen de boventoon voert. Bevrijding uit die negatieve instelling begint met het besef dat Europa niet een vreemde mogendheid is, maar onze eigen gemeenschap in dit werelddeel. Europa, dat zijn wij zelf.” De Koningin wees erop dat niemand voor zichzelf alleen leeft. “De aarde, zo zegt een psalm, heeft God aan de mensen gegeven; en de mensen gaf Hij aan elkaar. De opdracht is anderen te aanvaarden als naasten die zijn zoals wij, mensen met bestaansrecht. In medemenselijkheid ligt de kern van samen-leven.”

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 127 25-03-13 23:01

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 128 25-03-13 23:01

KONINKLIJK HUISARCHIEF

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 129 25-03-13 23:01

KONINKLIJK HUISARCHIEF

Het Huis Oranje-Nassau gaat vele generaties terug. In al die eeuwen hebben de Oranjes veel (kunst)voorwerpen, boeken en documenten vergaard, gekregen en nagelaten. Sinds 1825 beheert en ontsluit het Koninklijk Huisarchief de archieven, historische collecties en bibliotheek van het Huis Oranje-Nassau. Vanaf 1899 gebeurt dit vanuit het speciaal voor het Koninklijk Huisarchief (KHA) gebouwde pand in de tuin van Paleis Noordeinde. De komst van dit gebouw was een initiatief van Koningin Emma. Haar band met het KHA valt bij binnenkomst direct op: naast de directeurskamer hangt de beroemde portrettekening die Jan Toorop in 1923 van haar maakte. Koningin Emma was zelf – volgens de overlevering - niet bijzonder enthousiast over de manier waarop ze was geportretteerd. Haar dochter, Koningin Wilhelmina, vond het kunstwerk echter zo mooi dat ze het altijd in haar woonomgeving wilde hebben.

De collectie van het KHA is niet alleen omvangrijk, maar ook heel divers. Het KHA beheert ruim 70.000 boeken, tijdschriften en brochures, 60.000 losse foto's, tienduizenden objecten, prenten en schilderijen, 6.000 stuks bladmuziek, 3.300 topografische kaarten, 700 portretminiaturen en nog eens 300 fotoalbums. Onder de hoede van het KHA staan eveneens vele gedenkpenningen en oorkondes, gala- en trouwjaponnen, troffels, bijlen en eresleutels en een uitgebreide collectie handschriften en snuifdozen.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 130 25-03-13 23:01

In de depots bevinden zich de nodige merkwaardige objecten. Bijvoorbeeld een sierlijk kistje met daarin enkele botsplinters van Koning Willem II die uit zijn linkerschouder zijn verwijderd nadat hij in 1815 gewond raakte bij de Slag bij Waterloo. Ook alledaagse voorwerpen behoren tot de collectie, zoals een waaier van Koningin Sophie, een familiealbum van Koningin Emma en de radio die Prinses Juliana en Prins Bernhard cadeau kregen bij hun huwelijk in 1937. Tot de verbeelding spreekt natuurlijk de hermelijnen Koningsmantel, die wordt gedragen door de nieuwe Koning bij de inhuldiging. Alles bij het Huisarchief heeft historische betekenis. Directeur Flip Maarschalkerweerd omschrijft de collectie van 'zijn' KHA wel als het particuliere geheugen van de Nederlandse monarchie. "Het is ons streven om delen van onze verzamelingen zo veel mogelijk zichtbaar te maken voor een zo breed mogelijk publiek. In 2012 hebben we medewerking verleend aan 25 verschillende tentoonstellingen in binnen- en buitenland. Op de website www.koninklijkhuis.nl hebben we al twintig digitale tentoonstellingen ingericht en dat aantal neemt alsmaar toe. Een steeds groter deel van onze collectie wordt zo digitaal ontsloten. Een groot deel van de permanente inrichting van de voormalige paleizen Het Loo en Soestdijk bestaat ook uit bruiklenen van het Koninklijk Huisarchief. Deze paleizen ontvingen, samen met het gedeeltelijk opengestelde Koninklijk Paleis Amsterdam, in 2012 zo'n 500.000 bezoekers. Zichtbaar maken wat wij 'in huis' hebben, dat is eigenlijk ons doel. Ik heb het liefst zo min mogelijk museale objecten in onze depots liggen!"

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 131 25-03-13 23:01

De collecties zijn verdeeld over vier afdelingen: archief, bibliotheek, documentaire verzamelingen en kunstverzamelingen. In het archief zitten de persoonlijke documenten van de leden van het Huis Nassau en het Huis Oranje-Nassau zoals de particuliere correspondentie en schoolrapporten, maar ook de archieven van de Dienst van het Koninklijk Huis, de Hofhouding en van personen die bij het Hof betrokken zijn geweest. Het oudste archiefstuk is van 17 december 1255. Het KHA doet jaarlijks honderden inhoudelijke vragen schriftelijk af. Daarnaast verrichten meer en meer onderzoekers op het KHA zelf hun onderzoek. Ieder jaar resulteert dit in tientallen publicaties die mede gebaseerd zijn op informatie uit de archieven en de collecties van het KHA. De afgelopen jaren hebben drie historici, die werken aan de wetenschappelijke biografieën van de Koningen Willem I, Willem II en Willem III, volledige toegang gekregen tot alle relevante dossiers in het koninklijke archief. Jeroen Koch (Willem I), Jeroen van Zanten (Willem II) en Dik van der Meulen (Willem III) hebben ook in 2012 de nodige uren in de bibliotheek van het KHA doorgebracht met het napluizen van documenten. De drie biografieën van de drie Koningen zullen in 2013 – 200 jaar na de installatie van Koning Willem I als soeverein vorst – verschijnen.

In de bibliotheek van het KHA bevindt zich het boekenbezit van de Oranjes, een deel van de boekerij van Lodewijk Napoleon en een muziekbibliotheek. Het KHA verwerft regelmatig bijzondere, historische boeken, maar schaft ook zelf nieuwe publicaties aan over geschiedenis en kunstgeschiedenis. Leden van het Koninklijk Huis krijgen daarnaast vaak boeken cadeau, veelal met een speciale opdracht van de auteur aan de ontvanger. Jaarlijks gaat het om circa 700 boeken, die allemaal worden toegevoegd aan de collectie.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 132 25-03-13 23:01

De documentaire verzamelingen bestaan uit topografische tekeningen en prenten, prentbriefkaarten, foto's en gedrukt materiaal als krantenknipsels, brochures, menukaarten en programma's. Veel fotoalbums zijn aan de leden van het Koninklijk Huis aangeboden tijdens buitenlandse reizen, stads- en streekbezoeken en andere (veelal feestelijke) activiteiten. Bij de kunstverzamelingen van het KHA gaat het om objecten en collecties die verbonden zijn aan de geschiedenis van het Huis Oranje-Nassau. Hoe uiteenlopend deze verzameling is, blijkt wel uit de objecten die in 2012 in bruikleen zijn gegeven aan verschillende tentoonstellingen. Naar Slot Oranienbaum in Duitsland voor de tentoonstelling 'Dutch Design – Huis van Oranje' (zie pagina 48) gingen onder meer een diamanten hanger van Koningin Emma, een portrettekening van een jonge Prinses Juliana en een fotoalbum van Koningin Wilhelmina. In het Wereldmuseum in Rotterdam waren van 11 oktober 2012 tot en met 24 maart 2013 bij de expositie 'Samurai' enkele Samuraizwaarden te zien, die Koning Willem III in 1862 cadeau kreeg van de Keizer van Japan. En in Paleis Het Loo waren van 13 juni tot en met 16 september bij de tentoonstelling 'Oranje en de nationale streekdrachten' handgemaakte streekkostuums te bewonderen, die Koningin Wilhelmina en Koningin Juliana cadeau kregen van de bevolking.

In het gebouw van het Huisarchief is een museumzaal, waar onder meer de japon tentoongesteld is die Koningin Juliana droeg bij haar inhuldiging in 1948 en ook de wieg waar jonge Prinsen en Prinsessen de eerste weken van hun leven in liggen. De wieg was een geschenk van de vrouwen en meisjes van Amsterdam aan Koningin Wilhelmina ter gelegenheid van de geboorte van Prinses Juliana in 1909. Jaarlijks geeft het KHA vele tientallen rondleidingen aan groepen belangstellenden. Er is doorgaans een wachtlijst, maar het geduld wordt zeker beloond. Bij het Koninklijk Huisarchief heeft alles een verhaal.

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 133 25-03-13 23:01

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 134 25-03-13 23:01

OVERZICHT WERKZAAMHEDEN KONINKLIJK HUIS 2012

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 135 25-03-13 23:01

JANUARI

Woerden	Bijwonen herdenking treinramp Harmelen	Professor Van Vollenhoven
Verenigde Arabische Emiraten	Uitgaand Staatsbezoek Verenigde Arabische Emiraten	Koningin, Prins van Oranje, Prinses Máxima
Oman	Uitgaand Staatsbezoek Oman	Koningin, Prins van Oranje, Prinses Máxima
Innsbruck	Bijwonen Jeugd Olympische Spelen	Prins van Oranje
Heerhugowaard	Bezoek project 'Kinderen Maken Muziek'	Prinses Máxima
Amsterdam	Nieuwjaarsontvangst Nederlandse genodigden	Koningin, Prins van Oranje, Prinses Máxima, Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Amsterdam	Nieuwjaarsontvangst Corps Diplomatique en Internationale Organisaties	Koningin, Prins van Oranje, Prinses Máxima, Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Amersfoort	Bijwonen aftrap Nationale Voorleesdagen 2012 met Nationaal Voorleesontbijt	Prinses Laurentien
Den Haag	Audiëntie de heer B. Netanyahu, minister-president van de Staat Israël	Koningin
Den Haag	Beëdiging mr. J.P.H. Donner, vicepresident Raad van State	Koningin
Reuver	Bezoek Stichting Wilskracht	Prinses Máxima
Landgraaf	Bezoek project 'Een klinkend perspectief'	Prinses Máxima
Amsterdam	Bijwonen 53e Internationale Concours Hippique Jumping Amsterdam	Koningin
Rotterdam	Bijwonen première Bommelmusical 'De Nieuwe IJstijd'	Koningin
Den Haag	Ontvangst deelnemers Ambassadeursconferentie	Koningin, Prinses Máxima, Professor Van Vollenhoven
Den Haag	Bijwonen galadiner 50th Anniversary Dinner American Chamber	Prinses Máxima
Den Haag	Bijwonen bijzondere zitting Raad van State	Koningin, Prins van Oranje, Prinses Máxima
Zaandam	Openen stadhuis gemeente Zaanstad	Professor Van Vollenhoven
Amsterdam	Bijwonen afscheidscongres voorzitter Vereniging Openbare Bibliotheken	Prinses Laurentien
Vlissingen	Werkbezoek Damen Schelde Naval Shipbuilding	Prins van Oranje
Amsterdam	Bijwonen Grande Finale 'The Green Fashion Competition'	Prinses Máxima
Enschede	Openen informatieve zorgmarkt van revalidatiecentrum 'Het Roessingh'	Prinses Margriet
Den Haag	Bijwonen openingsvoorstelling 13e editie Holland Dance Festival	Koningin
Eindhoven	Bijwonen EK Waterpolo	Prins van Oranje
Den Haag	In ontvangstname postzegel t.g.v. 145-jarig bestaan NRK Den Haag	Prinses Margriet
Amsterdam	Officiële opening 'Open Inloop Taal' van Stichting Cybersoek	Prinses Máxima
Den Haag	Bijwonen bijeenkomst 'We keep on growing'	Prinses Máxima
Den Haag	Ontvangst deputatie Koninklijke Marechaussee t.g.v. verjaardag	Koningin

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 136 25-03-13 23:01

Februari

Amsterdam	Bijwonen 40-jarig jubileum Nationale Commissie voor internationale samenwerking en Duurzame Ontwikkeling	Koningin
Amsterdam	Bijwonen jurering World Press Photo	Prins Constantijn
Poeldijk	Openen 'Westland on Stage'	Prinses Máxima
Den Haag	In ontvangstname Machiavelli Prijs door Prinses Máxima	Prins van Oranje, Prinses Máxima, Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Groningen	Openen nieuwbouw VMBO Kluiverboom	Prinses Máxima
Utrecht	Werkbezoek Stichting Leven en Financiën (LEF)	Prinses Máxima
Amsterdam	Bijwonen oplevering Stedelijk Museum Amsterdam	Prins Constantijn, Prinses Laurentien
Rotterdam	Openen tentoonstelling 'Zoet & Zout, water en de Nederlanders'	Prins van Oranje
Ankara	Besprekingen i.k.v. functies UNSGSA en G20	Prinses Máxima
Leeuwarden	Bezoek Welzijn Centraal	Prins van Oranje
Den Haag	Bijwonen herdenkingsplechtigheid van de Slag in de Javazee	Prins van Oranje

Maart

Amsterdam	In ontvangstname 1e exemplaar rapport 'A Billion to Gain?'	Prinses Máxima
Amsterdam	Bijwonen bijeenkomst WOMEN Inc.	Prinses Máxima
Amsterdam	Bijwonen landelijke coachingsdag Qredits	Prinses Máxima
Den Haag	Bijwonen diner t.g.v. 50-jarig bestaan Nieuwspoort	Prins van Oranje, Prinses Máxima
Soesterberg	Openen nieuwe kazerne Explosieve Opruimingsdienst Defensie	Koningin
Den Haag	Afscheidsaudiëntie Commandant Luchtstrijdkrachten en opwachtingsaudiëntie nieuw benoemd Commandant Luchtstrijdkrachten	Koningin
Arnhem	Bijwonen derde Olympische Vuur Jaarcongres	Prins van Oranje
Den Haag	Bijwonen Vrouwelijk Top Talent Ontbijt	Prinses Máxima
Amsterdam	Bijwonen jubileumconcert Meesterpianisten t.g.v. 25-jarig bestaan	Koningin
Marseille	Bijwonen 6e Wereld Water Forum	Prins van Oranje
Verenigd Koninkrijk	Proefvaart met MS Holland en bijwonen overdracht spiegelversiering van de 'Royal Charles'	Prins van Oranje
Amsterdam	Openen Nationale Carrièrebeurs	Prins van Oranje
Diverse Locaties	Bijdragen aan NL Doet	Koninklijke Familie
Wolfheze	Bijwonen theatervoorstelling 'Ongezien' t.g.v. het 100-jarig bestaan van 'Het Schild'	Koningin
Parijs	Bijwonen concert Koninklijk Concert Gebouworkest	Prinses Máxima
Oudewater	Bijdrage aan NL Doet	Prins Constantijn
Den Haag	Toespraak tijdens Waterschapsdag	Prins van Oranje
Brussel	Bijwonen uitreiking Routes Award van de European Cultural Foundation	Prinses Margriet, Prinses Laurentien
Basel	Bijwonen follow-up meeting Standard Setting Bodies	Prinses Máxima
Luxemburg	Uitgaand Staatsbezoek Luxemburg	Koningin

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 137 25-03-13 23:01

Lommel, België	Bijwonen herdenkingsplechtigheid slachtoffers busongeluk in Zwitserland	Prins van Oranje, Prinses Máxima
Lisse	Bijwonen opening Keukenhof Lisse	Prinses Margriet
Boxmeer	Bijwonen Nationale Boomfeestdag	Prinses Máxima
Wageningen	Bijwonen bijeenkomst i.k.v. Wereld Water Dag	Prins van Oranje
Leuven, België	Bijwonen herdenkingsplechtigheid slachtoffers busongeluk in Zwitserland	Prins van Oranje, Prinses Máxima
Heerenveen	Bijwonen ISU Essent Wereldkampioenschap Afstanden	Koningin
Amsterdam	Bijwonen lustrumbijeenkomst Nationaal Comité 4 en 5 mei	Koningin
Wassenaar	In ontvangstname boek 'The History of Brazil'	Prinses Margriet
Amstelveen	Openen nieuwbouw Zonnehuisgroep Amstelland	Koningin
Delft	Werkbezoek Fox IT	Prins van Oranje
Barendrecht	Werkbezoek gemeente Barendrecht	Prins van Oranje
Apeldoorn	Openen tentoonstelling over risico's van teken en ziekte van Lyme	Prinses Margriet
Middelburg	Onthullen reliëfs Willem van Oranje	Koningin
Brielle	Openen heringerichte Historisch Museum Den Briel t.g.v. 100-jarig bestaan	Koningin

APRIL

Indonesië/Maleisië	Besprekingen i.k.v. functies UNSGSA en G20	Prinses Máxima
Arnhem	Bezoek Nederlands Openluchtmuseum t.g.v. eeuwfeest en opening 'Westerstraat Amsterdam'	Koningin
Venlo	Openen Floriade 2012	Koningin
Yerseke	Bijwonen festiviteiten fusie NIOZ en CEME	Prins van Oranje
Amsterdam	Openen nieuw gebouw EYE Film Instituut Nederland	Koningin
Utrecht	Bezoek kennisdag 'Beste Maatjes'	Prins van Oranje
Delft	Openen afvalwaterzuivering in Reinier de Graaf Gasthuis	Prins van Oranje
Enschede	Toespraak bij onderzoeksconferentie over microverzekeringen	Prinses Máxima
Zoetermeer	Bezoek Stichting Piezo	Prinses Máxima
Amsterdam	In ontvangstname gids 'Exploring Historic Dutch New York'	Prinses Margriet
Papendrecht	Werkbezoek Fokker	Prins van Oranje
Wassenaar	In ontvangstname 1e exemplaar 'Het Insectenkookboek'	Prinses Máxima
Diverse locaties	Inkomend Staatsbezoek Turkije	Koningin, Leden Koninklijk Huis
Parijs	Bijwonen lancering rapport Financing SMEs and Entrepreneur	Prinses Máxima
Olst	Openen Infocentrum IJssel Den Nul	Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Washington	Bijwonen 'The 2012 High-Level Meeting of Sanitation and Water for All'	Prins van Oranje
Washington	Bijwonen Spring Meetings van IMF/WB	Prinses Máxima
Den Bosch	Bijwonen wereldbeker finales Indoor Brabant	Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Den Haag	Heropenen gemoderniseerd Madurodam	Koningin
Barneveld	Bezoek 60e Nationale Metsel- en Voegkampioenschap	Koningin
Asten	Heropenen gerenoveerde vestiging van het Nationaal Beiaard- en Natuurmuseum	Koningin
Amersfoort	Werkbezoek Opleidings- en Trainingscentrum Manoeuvre	Prins van Oranje

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 138 25-03-13 23:01

Den Haag	Bijwonen Hofstadlezing	Prins van Oranje
Oranienbaum	Openen tentoonstelling 'Dutch Design - Huis van Oranje'	Koningin
Den Haag	Koninginnedagconcert	Koningin, Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven, Prins Pieter-Christiaan
Rhenen / Veenendaal	Meevieren Koninginnedag	Koningin, Leden Koninklijke Familie

MEI

Den Haag	Bloemenhulde Garderegimenten	Koningin
Amsterdam	Nationale Dodenherdenking	Koningin, Prins van Oranje, Prinses Máxima
Rhenen	Bijwonen herdenking Militair Ereveld Grebbeberg	Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven, Prins Pieter-Christiaan
Breda / Amsterdam	Inkomend bezoek de heer Joachim Gauck, President van de Bondsrepubliek Duitsland	Koningin, Prins van Oranje
Amsterdam	Viering Nationale Bevrijding, 5 mei-concert	Koningin
Wageningen	Bijwonen herdenking capitulaties 1945 in Johannes de Doperkerk	Professor Van Vollenhoven
Brazilië	Besprekingen i.k.v. functies UNSGSA en G20	Prinses Máxima
Epe	Openen afvalwaterzuiveringsinstallatie	Prins van Oranje
Venlo	Uitreiken Koning Willem I Prijs	Prins van Oranje
Rotterdam	Bijwonen conferentie i.k.v. 50 jaar Wereld Natuur Fonds	Koningin
Amsterdam	Galadiner Corps Diplomatique	Koningin, Prins van Oranje
Amsterdam	Bijwonen Majoor Bosshardt Gala t.g.v. 125-jarig bestaan Leger des Heils	Koningin
Middelburg	Bijwonen Four Freedoms Awards	Koningin
Groningen	Bijwonen première Walt Disney's 'Little MerMaid'	Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Heino	Bijwonen netwerkbijeenkomst 'Lente in Overijssel'	Professor Van Vollenhoven
Den Haag	Uitreiking Appeltjes van Oranje	Koningin, Prins van Oranje, Prinses Máxima
Den Haag	Audiëntie voorzitter van het Permanent Comité van het Nationale Volkscongres China	Koningin
Schiphol	Werkbezoek Korps Landelijke Politiediensten	Prins van Oranje
Amersfoort	Openen CliniClowns College	Prinses Máxima
Londen	Bijwonen lunch 60-jarig regeringsjubileum Queen Elizabeth II	Koningin
Den Haag	Bijwonen jubileumconcert violiste Emmy Verhey	Koningin
Londen	Bijwonen concert Koninklijk Concertgebouworkest	Prinses Máxima
Den Haag	Bijwonen oratie hoogleraar Prince Claus Chair	Prinses Máxima
Leeuwarden	Openen gerestaureerde provinciehuis Friesland	Koningin
Stockholm	Bijwonen doop Prinses Estelle	Prins van Oranje, Prinses Máxima
Amsterdam	Openen Appel Arts Centre	Prinses Máxima
Amersfoort	Openen Geldloket	Prinses Máxima
Amsterdam	Werkbezoek DienstenCentrum Werving en Selectie te Amsterdam	Koningin
Dordrecht	Heropenen tapijtenzaal in Huis Van Gijn	Professor Van Vollenhoven

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 139 25-03-13 23:01

Leeuwarden	Bezoek Wetsus	Prins van Oranje
Amsterdam	Paleissymposium 'The new social media'	Koningin, Prins van Oranje, Prinses Máxima
Noordwijk	Bijwonen Blauwe Vlag	Prins van Oranje
Parijs	Bijwonen bijeenkomst UNESCO's 'Global Partnership for Girls' and Women's Education'	Prinses Laurentien
Breukelen	Bijwonen oratie professor Van Dijk, hoogleraar Mircrofinancial Services in Developing Economies	Prinses Máxima
Den Haag	Bezoek OPERA2DAY	Prinses Máxima
Den Haag	Openen beeldententoonstelling Den Haag Sculptuur 2012	Koningin
Rotterdam	Toespraak tijdens Nationaal Platform Rio + 20	Prins van Oranje
Amsterdam	Bijwonen bijeenkomst BizWorld	Prinses Máxima
Den Haag	Audiëntie Commandant Koninklijke Marechaussee	Koningin
Wassenaar	Ontvangst deputatie KMar en aanbieding Máxima Mars	Prins van Oranje, Prinses Máxima
Vleuten	Bezoek Harmonie Orkest Vleuten	Prinses Máxima
Delft	Heropenen Koninklijke Porceleyne Fles	Prinses Margriet

JUNI

Amsterdam	Toespraak 'The Annual Insurance Conference' van CEA	Prinses Máxima
Apeldoorn	In ontvangstname boek ' Paleis het Loo: een Koninklijk Museum'	Prinses Máxima
Maastricht	Openen Museum Vrijthof Maastricht	Professor Van Vollenhoven
Amsterdam	Openen Holland Festival	Prinses Margriet
Den Haag	Toespraak United World Colleges	Prins van Oranje
Den Haag	Bijwonen jubileumcongres t.g.v. 100-jarig bestaan Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Koningin
Varsselder	Bezoek dorpshuis	Prins van Oranje
Rotterdam	Toespraak tijdens seminar 'Acces to Health Insurance'	Prinses Máxima
Den Haag	Werkbezoek KMar Beveiliging Den Haag	Prins van Oranje
Gouderak	Bijwonen oplevering herbouwde Zellingwijk	Koningin
Amsterdam	Bijwonen slotconcert 'Kinderen Maken Muziek'	Prins van Oranje, Prinses Máxima
Den Haag	Openen Aardwarmtecentrale	Prins van Oranje
Amsterdam	Bezoek ZID theater	Prinses Máxima
Den Haag	Audiëntie voorzitter Duitse Bondsraad, de heer H. Seehofer	Koningin
Almelo	Openen nieuwe productiehal Urenco	Prins van Oranje
Amsterdam	Bijwonen 10e 'Mission Olympic The School Final'	Prins van Oranje
Den Haag	Uitblinkerslunch	Prins van Oranje, Prinses Máxima
Den Haag	Openen Moeder- en Kindcentrum van ziekenhuis Bronovo	Prinses Máxima
Panama	Voorzitten 18e vergadering UNSGAB en diverse werkbezoeken	Prins van Oranje
Amsterdam	Ontvangst Honorair Consuls	Koningin, Prinses Máxima, Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Heerenveen	Bezoek 'Pop in de school' van Ateliers Majeur	Prinses Máxima
Zwolle	Bezoek Kunstencentrum De Muzerie i.s.m. Onderwijscentrum De Twijn	Prinses Máxima

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 140 25-03-13 23:01

Apeldoorn	Openen tentoonstelling 'Oranje en de nationale streekdrachten'	Prinses Margriet
Turkije	Cultureel bezoek Turkije	Koningin
Elburg	Openen uitbreiding museum Sjoel Elburg	Prinses Máxima
Rotterdam	Toespraak voor studiegezelschap 'Lotgenoten'	Professor Van Vollenhoven
Mexico	Bijwonen G20- top, besprekingen i.k.v. functies UNSGSA en G20	Prinses Máxima
Zuid-Korea	Bezoek wereldtentoonstelling EXPO 2012	Prins van Oranje
Amsterdam	Uitreiken Zilveren Anjer	Koningin
Utrecht	Openen nieuw provinciehuis Utrecht	Koningin
Rotterdam	Openen nieuwe hoofdkantoor Van Oord	Prins van Oranje
Hoorn	Openen voormalig gevangenis- en militaircomplex Oostereiland	Professor Van Vollenhoven
Amsterdam	Bijwonen Holland Festival	Koningin
Loosdrecht	Afnemen vlootschouw Kon. Watersport-Vereeniging 'Loosdrecht' t.g.v. 100-jarig bestaan	Koningin
Arnhem	Bijwonen voorstelling 'End of Season' van Introdans	Prinses Margriet
Den Haag	Bijwonen TEDx	Prins van Oranje, Prinses Máxima
Den Haag	Audiëntie Commandant der Strijdkrachten	Koningin
Hellevoetsluis	Bijwonen restauratie van de vestingwerken	Prins van Oranje
Amsterdam	Openen tentoonstelling 'Koning Lodewijk & zijn Paleis op de Dam'	Prins van Oranje, Prinses Máxima
Amsterdam	Bijwonen concert ter afsluiting van Holland Festival	Prins van Oranje, Prinses Máxima
Teuge	Openen wereldkampioenschappen parachutespringen	Professor Van Vollenhoven
Groningen	Openen tentoonstelling 'Painting Canada-Tom Thomson and the Group of Seven'	Prinses Margriet
Den Haag	Bijwonen Veteranendag	Prins van Oranje
Amsterdam	Bijwonen voorstelling 'Hoe duur was de suiker?'	Prins van Oranje, Prinses Máxima
Den Haag	Toespraak tijdens Veteranendag	Prinses Margriet

Juli

Den Helder	Bijwonen Admiraliteitsraad	Prins van Oranje
Amsterdam	Bijwonen kennismakingsconcert FORUM en Koninklijk Concertgebouworkest	Prinses Máxima
Amsterdam	Bijwonen galapremière Nationale Ballet t.g.v. 80e verjaardag Hans van Manen	Koningin
Noord-Scharwoude	Bezoek gemeente Langedijk	Prinses Máxima
Friesland	Streekbezoek provincie Friesland	Koningin
Rotterdam	Geven startsein sluiting laatste deel zeewering voor Maasvlakte 2	Koningin
Verenigd Koninkrijk	Bijwonen Olympische Spelen	Prins van Oranje, Prinses Máxima

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 141 25-03-13 23:01

AUGUSTUS

Seattle	Bezoek 'Reinvented the toilet fair ' van Bill & Melinda Gates Foundation	Prins van Oranje
Amsterdam	Bijwonen concert European Union Youth Orchestra	Koningin
Den Haag	Bijwonen slotceremonie European Academy of Forensic Science	Koningin
Workum	Openen expositie natuurfoto's Professor Van Vollenhoven	Professor Van Vollenhoven
Amsterdam	Bijwonen jubileumconcert 50 jaar Wereld Natuur Fonds	Koningin
Londen	Bijwonen Paralympische Spelen	Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Noordwijk	Bijwonen ontvangst ter ere van astronaut André Kuipers	Prins van Oranje
Valkenburg	Bijwonen musical 'Soldaat van Oranje' voor gewonde militairen	Prins van Oranje

SEPTEMBER

Roermond	Bijwonen 25e herdenking Nationaal Indië-monument 1945 - 1962	Prins van Oranje
Rotterdam	Toespraak tijdens opening Academisch Jaar Erasmus Universiteit	Prins Constantijn
Den Haag	Bijwonen Beraad Operationele Commandanten	Prins van Oranje
Utrecht	Werkbezoek Centraal Militair Hospitaal	Prinses Máxima
Den Haag	Bijwonen Marechausseeraad	Prins van Oranje
Amsterdam	Toespraak tijdens SparkOptimus Event	Prinses Máxima
Maastricht	Bijwonen 60-jarig jubileum Maastricht School of Management	Prinses Máxima
Den Haag	Uitreiken Eremedaille voor Kunst en Wetenschap in de Huisorde van Oranje aan Irma Boom	Koningin
Valkenburg	Openen Open Monumentendag 2012	Professor Van Vollenhoven
Den Haag	Uitblinkerslunch	Prins van Oranje, Prinses Máxima
Doorn	Bezoek Zomerschool	Prinses Máxima
Amersfoort	Bezoek Stichting Pet'je af	Prinses Máxima
Wassenaar	Bijdrage aan Wereldalfabetiseringsdag	Prinses Laurentien
Almere	Bijwonen bijeenkomst Jeugdwaterschapsbestuur	Prins van Oranje
Amsterdam	Bijwonen diner 100 jaar NOC	Prins van Oranje
Apeldoorn	Uitreiken Gerrit den Braber Muzeprijs	Professor Van Vollenhoven
Eersel	Werkbezoek Vencomatic	Prins van Oranje
Amsterdam	Startsein Cinekid MediaRoute	Prins van Oranje
Vlissingen	Bijwonen Film by the Sea	Prins van Oranje
Wassenaar	Openen nieuw bezoekerscentrum Meijendel	Prins van Oranje, Prinses Máxima
Amsterdam	Openen Dutch Green Building Week	Prins van Oranje
Wijk Aan Zee	Openen Heliolympics 2012	Prinses Margriet
Austerlitz	Bijwonen eerste lustrum Women on Wings	Prinses Máxima
Den Haag	Prinsjesdag	Koningin, Prins van Oranje, Prinses Máxima, Prins Constantijn, Prinses Laurentien, Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 142 25-03-13 23:01

Den Haag	Audiëntie de heer André Kuipers en medebemanningsleden ISS	Koningin, Prins van Oranje
Den Haag	Openen Haags Academiegebouw Universiteit Leiden	Prins van Oranje
Den Haag	Bijwonen diner Raad van State	Koningin, Prins van Oranje, Prinses Máxima
Veldhoven	Openen Vrouw Moeder Kind-centrum van het Máxima Medisch Centrum	Prinses Máxima
Den Haag	Bijwonen 'Inaugurating Conference' van UPEACE	Prins van Oranje
Amsterdam	Openen Stedelijk Museum	Koningin
Uden	Bijwonen Burendag	Prins van Oranje, Prinses Máxima
Assen	Openen De Nieuwe Kolk	Prinses Margriet
Valkenburg	Bijwonen slotdag WK Wielrennen Limburg 2012	Prins van Oranje
New York	Besprekingen i.k.v. functies UNSGSA en G20	Prinses Máxima
Maastricht	Bijwonen officiële opening Genealogisch Congres	Prins van Oranje
Den Haag	Audiëntie Aartsbisschop Desmond M. Tutu	Koningin
Wassenaar	Start kinderpostzegelactie	Prins van Oranje
Den Haag	Bezoek Eurojust	Koningin
Hengelo	Openen Combi Terminal Twente	Prins van Oranje
Amsterdam	Uitreiken Heinekenprijzen en Heineken Young Scientists Awards	Prins van Oranje
Amersfoort	Bezoek Kamer van Koophandel Ondernemersplaza en Pensioen3daagse	Prinses Máxima
Lunteren	In ontvangstname boek '100-jarig bestaan St. Het Luntersche Buurtbosch'	Prinses Margriet

Oktober

Utrecht	Openen College voor de Rechten van de Mens	Koningin
Amsterdam	Openen tentoonstelling 'MixMax Brasil'	Prinses Máxima
Gasselternijveen	Bezoek Perenbomenrij	Prinses Máxima
Den Bosch	Openen tentoonstelling 'Roots for the future'	Koningin
Alkmaar	Bijwonen bijeenkomst 'De Tafel van één'	Prinses Máxima
Amsterdam	Bezoek H.H. Sheikha Mozah	Prinses Máxima
Alkmaar	Bijwonen overhandiging 'RetCam' aan het Medisch Centrum Alkmaar	Koningin
Nieuwegein	Bijwonen viering 150-jarig jubileum van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde	Koningin
Spijkenisse	Openen 'De Boekenberg'	Prinses Laurentien
Amsterdam	Bijwonen openingsplechtigheid FIP Centennial Congress	Prinses Margriet
Amsterdam	Openen bijeenkomst 'Imagining Europe' van de European Cultural Foundation	Prinses Laurentien
Leiden	Openen tentoonstelling 'Totempalen en Indianen'	Prinses Margriet
Somalië	Bezoek antipiraterijmissie	Prins van Oranje
Den Haag	Toespraak via videolink UPU Ministerial Conference	Prinses Máxima
Venray	Werkbezoek Defensie Grondgebonden Luchtverdedigings Commando	Koningin
Rotterdam	Dopen loodsvaartuig 'Polaris'	Koningin
Utrecht	Bijwonen opening NVVH-VROUWENNETWERK	Prinses Margriet

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 143 25-03-13 23:01

Geesbrug	Bezoek Dorpshuis Tiphof	Prins van Oranje
Hardenberg	Bezoek project 'Samen Slimmer'	Prins van Oranje
Wassenaar	In ontvangstname boek 'Trots op wie je bent' van Leesclub Meetingz!	Prinses Máxima
Osnabrück	Toespraak Universiteit Osnabrück i.k.v. UNSGAB	Prins van Oranje
Luxemburg	Bijwonen huwelijk Erfhertog Guillaume en Gravin Stéphanie de Lannoy	Koningin, Prins van Oranje, Prinses Máxima
Amsterdam	Uitreiken Prijs voor Vrije Schilderkunst 2012	Koningin
Nigeria	Besprekingen i.k.v. VN-functies UNSGSA en G20	Prinses Máxima
Nederland	Inkomend Staatsbezoek Italië	Koningin, Prins van Oranje, Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Amsterdam	Bijwonen viering 80 jaar Joods Historisch Museum	Prins van Oranje
Vlissingen	Openen 'Dokje van Perry'	Professor Van Vollenhoven
Zeist	Bijwonen internationale conferentie 'Africa Works! 21st Century trends'	Prinses Máxima
Zoetermeer	Werkbezoek Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst	Prins van Oranje
Amsterdam	Bijwonen Advisory Board van THNK	Prinses Máxima
Rotterdam	Openen Sarcoïdose Centrum Erasmus Medisch Centrum	Prins van Oranje

NOVEMBER

Sneek	Bijwonen openingsceremonie Cultureel Kwartier	Koningin
Leidschendam	Bijwonen Nationaal Ontbijt op basisschool De Zonnewijzer	Prinses Máxima
Den Haag	Bezoek aan Stichting Vitalis	Prinses Máxima
Rotterdam	Openen derde Deltacongres	Professor Van Vollenhoven
Den Haag	Toespraak tijdens congres 'Samenwerken aan internationale voedselstabiliteit'	Prinses Máxima
Den Haag	In ontvangstname publicaties over opgravingsresultaten van de grafheuvels op Kroondomein Het Loo	Koningin
Amsterdam	Paleissymposium 'The North Sea: past, present and future'	Koningin
Amsterdam	Werkbezoek Amsterdam Internet Exchange	Prins van Oranje
Rotterdam	Bijwonen vertrek wereldreis Driemastschoener 'Oosterschelde'	Prinses Margriet
Den Haag	Bijwonen jubileumconcert Residentie Bach Ensembles	Koningin
Arnhem	Bijwonen Papendal Sport Parade	Prins van Oranje
Den Haag	Beëdiging kabinet-Rutte II	Koningin
Wierden	Openen nieuwe verkeerstunnels	Professor Van Vollenhoven
Doorn	Bezoek initiatief 'As I left my father's house' van Stichting New Dutch Connections	Prins van Oranje
Lelystad	Bijwonen opening Watermanagementcentrum Nederland	Prins van Oranje
Amersfoort	Openingstoespraak congres Edukans	Prinses Laurentien
Den Haag	Audiëntie mevrouw Ellen Johnson Sirleaf, President van de Republiek Liberia	Koningin
Amstelveen	Bijwonen Future Leaders Event	Prinses Máxima
Den Haag	Toespraak via videolink 'Annual Micro Insurance Network Conference' in Tanzania	Prinses Máxima
Noord-Brabant	Streekbezoek Noord-Brabant	Koningin

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 144 25-03-13 23:01

Istanbul	Bijwonen concert Koninklijk Concertgebouworkest	Prins van Oranje, Prinses Máxima
Amsterdam	Toespraak tijdens conferentie 'Future of Banking'	Prinses Máxima
Rijswijk	Openen Geldweek	Prinses Máxima
Schiphol	Bijwonen Skipperdiner	Prins van Oranje
Gilze-Rijen	Werkbezoek oefening 'Advanced Windmill'	Prins van Oranje
Den Haag	Bijwonen viering 10-jarig bestaan International Criminal Court	Koningin
Amsterdam	Uitreiken Erasmusprijs	Koningin, Prins van Oranje, Prinses Máxima
Den Haag	Audiëntie de heer Macky Sall, President van de Republiek Senegal	Koningin
Zoetermeer	Bijdrage aan Week van het Geld	Prinses Máxima
Utrecht	Bijwonen Landmachtraad	Prins van Oranje
Den Haag	Ontvangst van de heer C. Çiçek, President Turks Parlement	Koningin
Den Haag	Bijwonen gedeelte ECP congres i.k.v. cyber security	Prins van Oranje
Den Haag	Bijwonen Growing SME's Connect Exchange Invest	Prinses Máxima
Hamilton	In ontvangstname Honorary Degree - Mc Master University	Prinses Margriet
Brazilië	Officieel bezoek Brazilië	Prins van Oranje, Prinses Máxima
Nederland	Inkomend Staatsbezoek Slowakije	Koningin, Prinses Margriet
Nairobi	Voorzitten 19e UNSGAB-vergadering	Prins van Oranje
Arnhem	Bijwonen symposium t.g.v. 50-jarig bestaan van Het Dorp	Prinses Margriet
Amsterdam	Uitreiken Prins Bernhard Cultuurfondsprijzen	Prinses Máxima
Den Haag	Audiëntie Inspecteur-generaal der Krijgsmacht	Koningin
Apeldoorn	Openen tentoonstelling 'Wilhelmina's levensavond - de stille jaren op Het Loo (1948 - 1962)'	Prinses Margriet
Nijmegen	Bezoek projectbureau Whaa!	Prinses Máxima
Den Bosch	Bezoek evenement rond de plaatsing van de 1000e leerbaner	Prinses Máxima
Den Haag	Bijwonen 10-jarig bestaan Prins Claus Leerstoel, toespraak Prinses Máxima tijdens symposium	Koningin, Prinses Máxima
Amsterdam	Bijwonen 'International Supply Management Congress'	Prinses Máxima
Nairobi	Veldbezoek AMREF i.k.v. beschermheerschap	Prins van Oranje
Amsterdam	Uitreiken Prijs der Nederlandse Letteren	Koningin

December

Den Haag	Bijwonen internationale werkconferentie WASH	Prins van Oranje
Oss	Openen Pivot Park	Prins van Oranje
Doetinchem	Bezoek initiatief 'Mijn School' op het Graafschap College	Prinses Máxima
Amsterdam	Werkbezoek Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium	Prins van Oranje
Den Haag	Ontvangst de heer Kofi Annan en leden van de Alliance for a Green Revolution in Africa Board (AGRA)	Koningin
Zwolle en Lelystad	Openen Hanzelijn	Koningin
Den Bosch	Bijwonen afsluiting viering 10 jaar Oranje Fonds	Prins van Oranje, Prinses Máxima
Rotterdam	Dopen van LNG Tanker	Prinses Máxima
Den Haag	Afscheidsaudiëntie Nederlandse ambassadeurs	Koningin

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 145 25-03-13 23:01

Rotterdam	Bijwonen receptie ter afsluiting 400-jaar Nederland-Turkije	Prinses Máxima
Amsterdam	Uitreiken Prins Claus Prijs 2012	Leden Koninklijke Familie
Den Haag	Uitblinkerslunch	Prins van Oranje, Prinses Máxima
Middelburg	Toespraak tijdens jaarlijks congres Vereniging van Openbare Bibliotheken	Prinses Laurentien
Den Haag	Bijwonen werkconferentie 'Kansen voor Jongeren Cariben'	Prins van Oranje, Prinses Máxima
Dieren	Bijwonen evenement t.g.v. de 14 miljoenste fiets en viering 120-jarig jubileum Koninklijke Gazelle	Prinses Margriet
Rotterdam	Bijwonen Koninkrijksconcert	Koningin, Prins van Oranje
Düsseldorf	Bijwonen gala-avond Center for European Studies	Koningin
Den Haag	Aanbieding afscheidslunch aan de oud-ministers en -staatssecretarissen van kabinet-Rutte I	Koningin
Utrecht	Bezoek Stichting Move	Prins van Oranje
Amsterdam	Ontvangst medaillewinnaars Olympische- en Paralymische Spelen 2012	Koningin, Prins van Oranje, Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Den Haag	Kersttoespraak	Koningin

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 146 25-03-13 23:01

Colofon

Samenstelling	Dienst van het Koninklijk Huis, Kabinet der Koningin en Rijksvoorlichtingsdienst
Tekst en eindredactie	Elza Kuipers
Vormgeving	ttwwoo, Creative Design Agency, Amsterdam
Druk	Koninklijke BDU Grafisch Bedrijf B.V., Barneveld
Copyright fotografie (per pagina)	Albert Hootsen: 69 ANP: 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 24, 25, 27, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 38, 40, 41, 43, 44, 45, 47, 48, 50, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 62, 63, 66, 67, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 79, 81, 82, 83, 84, 87, 90, 91, 92, 93, 94, 98, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 109, 110, 112, 113, 114, 115, 117, 118, 119, 120, 121, 123, 124, 125, 126, 130, 131 Bill & Melinda Gates Foundation: 78 Damen Shipyards Group: 18 Dirk Hol: 88, 89 Fox IT: 36 G20 Mexico: 70 Gemeente Olst-Wijhe, !lse fotografie & vormgeving: 46 Harry Heuts: 85 IPC, foto: Caroline Barid: 80 John Thuring: 71 Koninklijk Huisarchief: 130, 131 Kulturstiftung Dessau Wörlitz, foto: Heinz Fräßdorf: 49 Ministerie van Buitenlandse Zaken: 68 Ministerie van Defensie: 23 Nationaal Museum Paleis Het Loo: 133 NCDO: 20 Nico Kok: 111 NOS, foto: Mike van Breemen: 127 Novum: 19, 22, 26, 30, 37, 42, 50, 53, 86, 95, 97, 99, 107, 116 Official Website of the President of the Republic of Indonesia: 39 Oranje Fonds: 28, 54, 64, 65, 100, 108, 122 Paul Kramer: 132 Raymond Rutting: 61 RVD, foto: Frank van Beek: 6 Stichting Herontwikkeling Zellingwijk: 63 De tafel van één, foto Rebke Klokke: 96
ISBN	978-90-818851-1-9

© 2013 Dienst van het Koninklijk Huis/Rijksvoorlichtingsdienst, Den Haag

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze zonder voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Rijksvoorlichtingsdienst.

FSC www.fsc.org MIX Papier van verantwoorde herkomst FSC® C015620

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 147 25-03-13 23:01

2 JaaroverzichtKH2011 v9.indd 148 25-03-13 23:01